

BvN

Barnpsykiatriska kuratorer (13).

Nordström, Anna-Greta; Jonsson, f. Englund, Ingrid M. (deltidsanställd); två vakanta.

Psykologassistent (12).

Werner, Anita M. E.

En kontorsskrivare, tre kanslibiträden.

Ungdomshemsläkarbyrån.

Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25
(Pa: Fack, Sth 1); t. 22 55 00 (växel).

Läkare, tillika föreståndare (B 4)¹.

Herulf, B. O.

Läkare (27).

Vakant.

Psykologer (16).

Brandt, A. Kristina; en vakant.

Förste socialassistent (barnpsykiatrisk kurator) (15—13).

Vakant.

Barnpsykiatriska kuratorer (13).

Två vakanta.

Två kanslibiträden.

Familjerådgivningen.

(Familjerådgivningsbyrån.)

Tegnérsgatan 12, Sth VA; t. 31 33 51,
31 32 07.

Stadsfullmäktige beslöt den 19 februari 1951 (Utl. 1951: nr 17) uppdraga åt barnavårdsnämnden att inrätta en familjerådgivningsbyrå.

Byråns uppgifter äro av såväl förebyggande som kurativ art, omfattande föräktenskaplig rådgivning och upplysning samt åtgärder för avhjälpande av lättare eller allvarigare svårigheter och konflikter i pågående äktenskap. Även ensamstående personer med familje- eller andra samlevnadsproblem tagas emot. Rådfrågningen är avgiftsfri.

Läkare (27).

Odstedt, G. R.

Socialinspektör, tillika föreståndare för byrån (20).

Colliander-Broddner, Carin I. M.

Familjerådgivare (16).

Holmqvist, f. Svenler, Birgit M.; Sjöberg, f. Lundborg, Ingrid B. M.; Marnell, f. Swedberg, Barbro E.; Åberg, P. A.; Linnér, f. Erici, Birgitta (deltidsanställd); Engstedt, f. Ohlson, Anne-Marie (deltidsanställd).

Ett kanslibitråde, två kontorsbiträden.

¹) Se not. 1 å sid. 314.

Institutionerna.

Barnavårdscentraler.

Staden beviljade under en följd av år medel till den förebyggande barnavård, som bedrevs av föreningen Mjöldroppen och till densamma anslutna lokalavdelningar genom av dessa upprättade s. k. mjöldroppar eller övervakningsställen för späda barn. Denna rådgivande och övervakande verksamhet beträffande späda barn blev år 1938 statsbidragsberättigad, och samma år medgav k. m:t barnavårdsnämnden att handhava ledningen av den förebyggande barnavården i Stockholm. Denna, som helt övertogs av barnavårdsnämnden år 1940, är enligt statsbidragsvillkoren avgiftsfri och bedrivs vid barnavårdscentraler. Verksamheten har successivt utbyggt och omfattar nu icke endast späda barn utan alla barn upp till skolåldern. Inom staden finnas 67 barnavårdscentraler. Vid dessa voro vid årsskiftet 1960—1961 inskrivna 40,690 barn, därav 8,225 spädbarn och 32,465 mellan ett och sju års ålder. Inskrivningen vid barnavårdscentralerna är frivillig.

Enligt den av medicinalstyrelsen utfärdade normalinstruktionen för den förebyggande mödra- och barnavården skall barnavårdscentral stå under ledning av legitimerad läkare med specialutbildning i pediatrik. Barnavårdsnämnden har i enlighet med detta stadgande uppdragit åt nämndens överläkare att utöva tillsyn över barnavårdscentralernas verksamhet. Vid varje central har en läkare, i regel med specialutbildning i pediatrik, mottagning vissa timmar i veckan, och vid varje central tjänstgör en heltidsanställd sjuksköterska [översköterska (11)] med specialutbildning i barnsjukvård. Sjuksköterskan skall varje dag kl. 8,30—9,30 vara anträffbar på mottagningslokalen eller i sin bostad, för att mödrar och fostermodrar även mellan läkarmottagningarna skola kunna inhämta råd beträffande barnens skötsel och vård. Sköterskorna besöka de vid barnavårdscentralerna inskrivna barnen i och för rådgivning till föräldrarna. Sedan några år är vid barnavårdscentralerna anordnad mentalhygienisk verksamhet med bland annat rådgivning till föräldrarna i uppfostringsfrågor. Två deltidсанställda psykologer, knutna till den psykiska barn- och ungdomsvården i staden, tjänstgöra för detta ändamål vid barnavårdscentralerna. Vid flertalet centraler utföres synprovning av barn i 4—7-årsåldern.

Fr. o. m. den 1 juli 1956 skall all skyddskoppsympning av barn ske vid barnavårdscentral (SFS 1956: nr 290).

Ledningen av mödravårdsverksamheten utövas enligt stadsfullmäktiges beslut av sjukvårdsstyrelsen (se sid. 521).

Författningar. Normalinstruktion för den förebyggande mödra- och barnavården, fastställd av medicinalstyrelsen 29 okt. 1955. Instruktion

för överläkaren, fastställd av barnavårdsnämnden 2 dec. 1941 (Kf 1941: nr 67). K. kung. 15 juni 1944 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, (SFS 1944: nr 396), med ändr.

K. brev 29 okt. 1943 ang. uppdrag åt barnavårdsnämnden att handhava ledningen av den förebyggande barnavårdsverksamheten i Stockholm (Kf 1943: nr 51).

Barnavårdscentraler.

Central	Adress	Översköterska (11)
Aspuddens södra	Pilgrimsv. 1, Hägersten; t. 45 00 65	Vakant
Aspudden-Gröndals	Pilgrimsv. 1, Hägersten; t. 45 58 78	Helmerson, f. Holmström, Birgit
Bagarmossens södra	Lillåv. 53, Johanneshov; t. 48 04 45	Christiernin, f. Hansson, Maj H. E.
Bagarmossens västra	Lillåv. 53, Johanneshov; t. 48 75 05	Olsson, Ingrid Ch. L.
Bandhagens	Bandhagsplan 16, Bandhagen; t. 47 51 85	Backman, f. Herbst, Siv L. E.
Björkhagens	Björnhsplan 3, Johanneshov; t. 59 84 05	Hedén, f. Johansson, E. Linnéa
Blackebergs	Ibseng. 9, Bromma; t. 87 08 31	Salwén, R. Karin J.
Essinge-Fredhälls	Stora Essingens skola, Essingestråket 24, Sth K; t. 60 50 15	Persson, Ebba E.
Farsta norra	Larsbodav. 44, Farsta; t. 64 06 98	Klinga, f. Löwenskiöld-Crona, Mia K. S. S.
Farsta södra	Larsbodav. 44, Farsta; t. 74 29 80	Vakant
Farsta västra	Larsbodav. 44, Farsta; t. 94 84 58	Eklund, Runa M.
Farsta östra	Larsbodav. 44, Farsta; t. 94 17 88	Nordin-Walberg, K. M. (Kajsa)
Fruängens västra	Hanna Paulis Gata 4, Hägersten; t. 46 99 03	Salne, f. Eliasson, Stina M.
Fruängens östra	Hanna Paulis Gata 4, Hägersten; t. 46 47 65	Frisk, f. Hagman, Britta L.
Gubbängens	Gubbängstorget 114, Enskede; t. 94 66 35	Cullblom, f. Schouenke, Rosa J.-A.
Gärdets	Armfeltsg. 10, Sth NO; t. 67 21 20	Brandter, Thyra R.
Hagsätra södra	Hagsätra Torg 44, Bandhagen; t. 79 46 70	Vakant
Hagsätra västra	Hagsätra Torg 44, Bandhagen; t. 79 19 61	Lindqvist, Kerstin M.
Hagsätra östra	Hagsätra Torg 44, Bandhagen; t. 47 82 23	Wiberg, Signe R. I.
Hammarby	Hammarbygården, Olaus Magnus' Väg. 57—59, Johanneshov; t. 48 46 70	Thorsing, Erna M.
Hedvig Eleonora	Armfeltsg. 10, Sth NO; t. 61 41 22	Bellander, Anna K.
Hasselby Gårds norra	Kvarnhagsplan 118, Vällingby; t. 38 05 11	Persson, Asta O.
Hasselby Gårds västra	Kvarnhagsplan 118, Vällingby; t. 38 50 84	Holmberg, f. Larsson, Gertrud
Hasselby Gårds östra	Kvarnhagsplan 118, Vällingby; t. 38 26 85	Carlsson, f. Åslin, A. Margareta
Hasselby Strands norra	Hasselby Strandtorg 5, Vällingby; t. 89 46 10	Rydbeck, f. Nordström, Siri C. H.

Central	Adress	Översköterska (11)
Hässelby Strands södra	Hässelby Strandtorg 5, Vällingby; t. 38 35 87	Iwarsson, Greta M.
Högalids västra	Högalids prästgård, Sth SV; t. 68 86 51	Söder-Eriksson, Karin E. M.
Högalids östra	Högalids prästgård, Sth SV; t. 68 84 17	Johansson, K. M. Stina
Högdalens västra	Sjösav. 127, Bandhagen; t. 47 82 26	Sandqvist, Claire B.
Högdalens östra	Sjösav. 127, Bandhagen; t. 47 33 95	Kumlin, f. Klarin, A. Gert- rud E.
Hökarängens södra	Hökarängsplan 5, Farsta; t. 94 09 01	Widell, Elsa M.
Hökarängens västra	Hökarängsplan 5, Farsta; t. 94 17 87	Österberg, Margareta
Hökarängens östra	Hökarängsplan 5, Farsta; t. 94 09 00	Hellstrand, f. Österberg, Marianne G.
Johannes	Karlbergsv. 32 A, Sth VA; t. 30 66 56	Silfversparre, f. Carlsson, Astrid A. M.
Johanneshovs	Söderarmsv. 56, Johanneshov; t. 59 45 97	Ljungborg, Gunnel E.
Katarina västra	Sachsska barnsjukhuset, Årstalunden, Sth SÖ; t. 42 98 51	Böckert, Carin H.
Katarina östra	Nytorgsg. 44, n. b., Sth SÖ; t. 41 38 37	Johansson, Rut I. J. Ch.
Kungsholms	Kungsholmsg. 30, n. b. t. h., Sth K; t. 52 39 90	Kallenfeldt, Inga M. S.
Kärntorps	Söderarmsv. 56, Johanneshov; t. 49 40 50	Söderström, Kersti M.
Maria och Nikolai	Barnsjukhuset Samariten, Ringv. 21, Sth SÖ; t. 44 21 08	Skantz, Ulla E. M.
Midsommarkransens västra	Främlingsv. 14, Hägersten; t. 18 21 70	Liedholm, H. Valborg
Midsommarkransens östra	Främlingsv. 14, Hägersten; t. 45 58 92	Nyberg, Maj T. L.
Nockeby	Olovslunds skola, Olovslundsv. 21—25, Bromma; t. 26 10 44	Hedberg, f. Strand, Valborg E.
Norrtrulls	Karlbergsv. 32 A, Sth VA; t. 31 89 86	Lagerdahl, f. Kockum, E. Astrid
Oscars	Armfeltsg. 10, Sth NO; t. 60 13 92	Jakobsson, Karin E.
Riksby-Mariehälls	Riksbygården, Väststolsv. 12, Bromma; t. 25 68 28	Ahlström, A. Birgit E.
Rågsveds norra	Rågsvedstorget 11, Bandhagen; t. 79 24 70	Goding, Sonja E.
Rågsveds södra	Rågsvedstorget 11, Bandhagen; t. 86 74 79	Blomqvist, Gunnel B. L.
S:t Görans	Kronprinsessan Lovisas Barnsjukhus, Polhemsg. 30, Sth K; t. 52 62 02	Sörensen Ringi, Inga T.
Sofia	Nytorgsg. 44, n. b., Sth SÖ; t. 44 62 30	Åstrand, f. Eriksson, Estrid K.
Solberga	Kristallv. 68, Hägersten; t. 18 28 34	Petersson, Winny I. B.
Spånga	Spånga Stationsplan 15, 2 tr., Spånga; t. 36 33 82	Carlström, G. Anna M.

Central	Adress	Översköterska (11)
Stureby-Enskedefältets	Bandhagsplan 16, Bandhagen; t. 47 41 34	Lindholm, f. Graaf, Marga- reta B.
Tranebergs	Alviks skola, Tranebergsv. 73, Bromma; t. 94 15 82	Selander, f. Iggbom, Vera H. M.
Vasastadens norra	Karlbergsv. 32 A, Sth VA; t. 31 89 46	Elmqvist, Margit O.
Vasastadens södra	Karlbergsv. 32 A, Sth VA; t. 31 89 45	Cederberg, Lizzie M.
Vällingby södra	Vittangiplan 2, Vällingby; t. 37 19 91	Uplander, f. Good, Wega M.
Vällingby västra	Vittangiplan 2, Vällingby; t. 87 43 17	Blomqvist, f. Andersson, Svea I.
Vällingby östra	Vittangiplan 2, Vällingby; t. 37 29 07	Jönsson, Ingrid M. M.
Västertorps södra	Störtloppsv. 12, Hägersten; t. 46 80 12	Hallén, f. Henning, Barbro I. S.
Västertorps västra	Störtloppsv. 12, Hägersten; t. 46 47 60	Wiegen, Solveig E. I.
Årsta norra	Hjälmarsv. 30, Johanneshov; t. 71 78 66	Lundberg, Lillie S.
Årsta södra	Hjälmarsv. 30, Johanneshov; t. 71 78 67	Bending, Mait R. E.
Älvsjö	Älvsjöv. 12, Älvsjö; t. 47 33 19	Frölén, f. Jilert, B. Ulla
Ängby	Tegnebyv. 37, Bromma; t. 37 39 28	Haglund, Anna-Stina
Äppelvikens	Kommunalhuset vid Alvik, Gustavs- lundsv. 168—170, Bromma; t. 25 18 15	Cronholm, E. Gunvor
Örby-Östberga	Stamg. 21, Älvsjö; t. 71 79 02	Nilsson, E. Gunborg

Barnstugor.

Verksamhet i institutionsform med vård och tillsyn under dagen av barn i förskolåldern har i Stockholm bedrivits i olika former sedan 1830-talet. Utvecklingen var ända fram till modern tid helt beroende av enskilda organisationers intresse och initiativ. Fram till år 1930 ombesörjdes verksamheten i staden helt av lokal- och församlingsföreningar.

1930-talet bildade inledningen till en ny ännu pågående utveckling av barnstugeverksamheten, och i slutet av decenniet öppnades de första kommunala barnstugorna.

Barnstugor äro barnavårdsanstalter, i vilka barn ombändertagas under hela eller del av dagen men under övriga delen av dygnet vistas i de egna hemmen. Tidigare ha barnstugorna benämnts institutioner för halvöppen barnavård.

De olika typerna av barnstugor äro:

Daghem för beredande av heldagsvård, d. v. s. vård under längre tid än sex timmar, åt barn under skolåldern till förvärvsarbetande mödrar.

Lekskolor (barnträdgårdar) för beredande av vistelse och fostran under begränsad del av dagen för barn i åldern 4—7 år ävensom åt något yngre barn i särskilda avdelningar.

Fritidshem (eftermiddagshem) för beredande av vistelse och tillsyn utom skoltid åt i huvudsak yngre skolbarn till förvärvsarbetande mödrar.

Barnstugorna variera både i fråga om typ och storlek. Några äro utformade som rena daghem eller lekskolor, medan andra inrymma flera verksamhetsformer. För barnens vård erlagges avgift enligt av barnavårdsnämnden fastställd taxa. Den närmaste ledningen av varje barnstuga utövas av en förståndare (barnträdgårds-lärare). Vid varje barnstuga skall vara anställd en läkare (arvodestjänst), vilken bör hava pedagogisk utbildning.

En planmässig utbyggnad av barnstugeverksamheten i Stockholm pågår efter riktlinjer, som fastställes i en av stadsfullmäktige antagen generalplan (Bih. 1952: nr 38).

Den 1 januari 1957 övertog barnavårdsnämnden 29 dittills av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening samt Ab Familjebostäder drivna barnstugor.

Förutom barnavårdsnämndens barnstugor finnas åtskilliga i enskild regi drivna sådana, vilka äro anslutna till Centralföreningen för daghem och lekskolor. Driftunderskotten vid de till Centralföreningen anslutna barnstugorna täckas genom bidrag från staden via barnavårdsnämnden.

Antalet av barnavårdsnämnden eller av andra med stadens ekonomiska stöd drivna barnstugor var vid ingången av år 1961 följande: 108 daghem med sammanlagt 4,165 platser, 194 lek-skolor (barnträdgårdar) med 7,680 platser samt 69 fritidshem med sammanlagt 1,870 platser.

Barnstugorna ha under senare år kompletterats med av barnavårdsnämnden kontrollerad och understödd familjehemsverksamhet. Till enskilda hem, villiga att under dagtid för vård och tillsyn mottaga förskolbarn eller yngre skolbarn, kan ersättning utgå genom nämnden. Av föräldrarna utlages avgift efter samma grun-

der som tillämpas vid institutionerna. Till verksamheten äro för närvarande knutna ett tusental enskilda hem.

Författningar. K. m:ts stadga 28 okt. 1960 för barnavårdsanstalter (Kf 1960: nr 90). Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnstugor, utfärdad av barnavårdsnämnden 19 sept. 1939, med ändr. (Kf 1946: nr 3, 73, 1956: nr 12). K. socialstyrelsens kung. 25 maj 1959-ang. föreskrifter och anvisningar rör. statsbidrag till institutioner för halvöppen barnavård (barnstugor) (SFS 1959: nr 201).

Barnstugor.

I följande tabeller äro redovisade dels barnavårdsnämndens (BvN) barnstugor, dels till Central-föreningen anslutna barnstugor (Cf). Den vid de senare angivna personalen är icke i denna egen-skap upptagen i kalenderns personalavdelning. Barnstugorna äro i tabellerna redovisade områdes-vis inom församlingarna.

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lek-skola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska		Bi- tråde			
										heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid
Storkyrkoförsamlingen (Nikolai).															
<i>Nicolaigården.</i> Skomakarg. 30, Sth C; t. 21 36 03	33	—	30	Pontén, Barbro	Förest:e	10	Cf	2	1	2		1			1
<i>Mäster Olofsgården.</i> Stortorget 7, Sth C; t. 10 20 19	18	40	—	Karlsson, Britt-Marie	Förest:e	9	Cf	1		1		1			
Jakobs församling.															
<i>Jakobs församlings dag- hem.</i> Lästmakarg. 30, Sth C; t. 20 75 24	30	—	—	Jönsson, Ruth H. H.	Förest:e	10	Cf	1		2		1			
Klara församling.															
<i>S:t:a Clara lek-skola.</i> Klara Västra Kyrkog. 20 B, Sth C; t. 20 15 71	—	40	—	Loimusalo, Martha	Barn- trädg.- läre	7	Cf								
Adolf Fredriks försam- ling.															
<i>Adolf Fredriks eftermid- dagshem.</i> Holländarg. 16, Sth VA; t. 20 63 38	—	40	30	Carlsson, Sally I.	Förest:e	8	Cf	1							1

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lära-re				Barn- skö- ter- ska		Ekonomi- personal	
								heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	Ko- ker- ska	Bi- träde
Gustaf Vasa församling.															
<i>Adolf Fredriks och Gustav Vasa daghem.</i>	54	—	—	Sahlin, Greta	Förest:e	10	Cf	3	4	1					1
Norrullsg. 7, Sth VA; t. 32 50 96															
<i>Gustav Vasa lekskola.</i>	—	80	—	Lidén, Alva L.	Förest:e	8	Cf	1							
Karlbergsv. 7, Sth VA; t. 32 45 19															
Matteus församling.															
<i>Matteus daghem.</i>	54	—	—	Fischier, R. Astrid V.	Förest:e	11	Cf	3	8	2		1			
Hälsingeg. 23, Sth VA; t. 31 94 08															
Karlbergsv. 80, Sth VA; t. 30 36 88	30	—	—												
<i>Birkagården.</i>	52	78	50	Eriksson, Ruth E.	Förest:e	10	Cf	5	3	1	1				1
Karlbergsv. 86 B, Sth VA; daghemmet t. 33 84 02				Michelsson, Margit K.	Förest:e	8									
eftermiddagshem och lekskola t. 34 48 01, 32 92 59, 30 23 64															
<i>Matteus eftermiddagshem.</i>	—	40	45	Walldén-Vulić, B. Ingrid M.	Förest:e	8	Cf	1	1						1
Västmannag. 92, Sth VA; t. 33 96 05															
Upplandsg. 91 A, Sth VA; t. 33 07 97	—	40	—	Vakant	Barn- trädg- lära-re	7	Cf								
Johannes församling.															
<i>Daghemmet Blåkråkan.</i>	18	—	—	Brandt, Anna-Lisa	Förest:e	10	BvN	1	2			1			
Roslagsg. 47, Sth VA; t. 32 80 77															
<i>Johannes daghem.</i>	68	—	—	Edenholm, A. Britta	Förest:e	11	Cf	4	6	1			1		
Frejg. 43, Sth VA; t. 30 13 57															
<i>Jacob och Johannes små- barnsskola.</i>	—	40	—	Widlund, Margit V.	Barn- trädg- lära-re	7	Cf								
Roslagsg. 30, Sth VA; t. 30 64 65															
<i>Johannes eftermiddags- hem.</i>	—	—	20	Synnerholm, f. Johansson, Inga-Lis	Förest:e	8	Cf								1
Frejg. 43, Sth VA; t. 31 26 08															

BvN

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal		Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ko- ker- ska	Bi- träde																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
										heltid	deltid					heltid	deltid																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
																		heltid	deltid	heltid	deltid																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
Engelbrekts församling.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													

1) Vid barnstugan tjänstgöra även 3 barnavårdslärarinnor.

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- tråde	hel- tid	del- tid		
														hel- tid	del- tid
Oscars församling.															
<i>Barnstugan.</i> Styrmansg. 26, Sth Ö; t. 67 57 98	27	40	—	Gruve, Anna-Lisa	Förest:e	10	BvN	3	1						1
<i>Oscars daghem.</i> Rigag. 1, Sth NO; t. 60 63 50	33	—	—	Elgstrand, Ingrid A. S.	Förest:e	10	Cf	1	3	1					
<i>Y.-K.-husets daghem.</i> Furusundsg. 9, Sth NO; t. 61 42 35	28	—	—	Salander, Mabel	Förest:e	10	Cf	2	1						
<i>Daghemmet.</i> Strindbergsg. 31, Sth NO; t. 62 15 33	42	—	—	Landgren, Eva H.	Förest:e	10	BvN	2	2	1	1				
<i>Daghemmet.</i> Armfeltsg. 12 A, Sth NO; t. 67 20 87	28	—	—	Weide, f. Sylvan, Carin A. S.	Förest:e	10	BvN		6		1				
<i>Barnstugan.</i> Skepparg. 75, Sth NO; t. 60 30 93	—	20	30	Hedlund, f. Svensson, Petra I. C.	Förest:e	8	BvN	1							
<i>Leksolan Nyckelpigan.</i> Borgv. 19, Sth NO; t. 63 23 15	—	40	—	Petri- Granberg, Birgitta	Barn- trädg- läre	7	BvN								
<i>Leksolan Biet.</i> Armfeltsg. 27, Sth NO; t. 60 37 07	—	40	—	von Heiden- stam, Kerstin M.	Barn- trädg- läre	7	BvN								
<i>Gärdets lekskola.</i> Östhammarsg. 73, Sth NO; t. 67 30 33	—	80	—	Nordmark, E. Birgit	Förest:e	8	Cf	1							
<i>Djurgårdens lekskola.</i> Falkenbergsg. 5, Sth NO; t. 60 56 03	—	20	—	Vakant, <i>tf.</i> Strömberg, f. Sandström, Agneta M.	Barn- trädg- läre	7	BvN								
Kungsholms (Ulrika Eleonora) församling.															
<i>Kungsholms daghem.</i> Parmmätarg. 9, Sth K; t. 50 33 28	25	—	—	Ahlström, f. Sjöberg, Svea E. M.	Förest:e	10	Cf		2	1					

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekstola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- tråde				
								heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid
Fågelbärsträdets daghem. John Ericssonsg. 6, Sth K; t. 51 02 90	15	—	—	Olofsson, R. Marianne	Förest:e	10	Cf			1	1				
Daghemmet. Wargentinsg. 5, Sth K; t. 53 72 19	27	—	—	Vakant, tf. Bång, f. Sjöström, A.-B. Elisa- beth	Förest:e	10	BvN	1		2		1			
Lekskolan. Baltzar von Platens Gata 7, Sth K; t. 50 80 64	—	40	—	Jarhem, f. Andersson, Gerd I. G.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Kungsholms eftermiddags- hem. Kungsholms Hamnplan 6, Sth K; t. 50 76 00	—	40	40	Andersson, E. K. Birgitta	Förest:e	8	Cf	1							1
Lekskolan Kungsklippan. Pipersg. 18, Sth K; t. 53 00 53	—	85	—	Schlyter, Brita	Förest:e	8	Cf	1	1						
S:t Görans församling.															
Daghemmet. Alströmerg. 32, Sth K; t. 53 23 44	24	—	—	Florén, Margit H. V.	Förest:e	10	BvN	1		3					1
S:t Görans daghem. Welanders Väg 3, Sth K; t. 53 17 47	63	—	—	Ericsson, Kerstin S.	Förest:e	11	Cf	4		5	1	1			1
Kungsholms västra daghem. Welanders Väg 4, Sth K; t. 50 18 48	59	—	—	Fagerlin, f. Haglund, K. Birgit I.	Förest:e	10	Cf	2		4	1)	1			1
Kristinebergsgården. Böttigerv. 7, Sth K; t. 51 20 44	15	20	40	Lembrant, f. Westlund, G. I. (Inga)	Förest:e	10	BvN	1		3		1			
Daghemmet. Love Almqvists Väg 4 C, Sth K; t. 53 93 09	27	—	—	Linder, Anna-Lisa K.	Förest:e	10	BvN	1		2					1

1) Vid barnstugan tjänstgör även 1 barnavårdslärarinna.

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal		hel- tid	del- tid	hel- tid	del- tid
										Ko- ker- ska	Bi- tråde				
<i>Daghemmet.</i> Rålambsv. 52, Sth K; t. 50 54 51	27	—	—	Aho-Norman, H. Ingeborg	Förest:e	10	BvN	2	1	1					
<i>Mariebergs daghem.</i> Wennerbergsg. 6, Sth K; t. 52 15 23	48	—	—	Jönsson, f. Nilsson, Birgitta L.	Förest:e	11	Cf	2	4					1	
<i>Arbetsbostadsfondens barnstuga.</i> Stadshagsv. 18, Sth K; t. 51 89 66	—	20	30	Pettersson, f. Jönsson, Brita A. K.	Förest:e	8	Cf								1
<i>S:t Görans barnavårn I.</i> Kungsholmsg. 122, Sth K; t. 50 85 70	—	40	50	Berggren, Astrid M.	Förest:e	8	Cf	1	1					1	1
<i>S:t Görans barnavårn II.</i> Lidnersg. 7, Sth K; t. 53 32 80	—	20	—	Pontén, Svea I. I.	Barn- trädg- läre	7	Cf								
<i>S:t Görans barnavårn III.</i> Rålambsv. 21, Sth K; t. 51 87 73	—	20	25	Larsson, Rut H.	Förest:e	8	Cf							1	
<i>Lekskolan.</i> Rålambsv. 44, Sth K; t. 53 50 70	—	40	—	Seiborg, f. Peterson, Anne-Marie A.	Barn- trädg- läre	7	BvN								
<i>Specialdaghemmet.</i> Kungsholmsg. 122, Sth K; t. 52 53 77	10	—	—	Blombäck, E. Margareta	Barn- trädg- läre	11	BvN	1							
Fredhälls barnstuga (se sid. 345)															
Förskolan för hörselskadade barn (se sid. 345)															
Essinge församling.															
<i>Lilla Essinge daghem.</i> Luxbacken 7, Sth K; t. 51 40 78	50	—	—	Lund, Birgit	Förest:e	10	Cf	3	3	1					
<i>Lilla Essinge efter- middagshem.</i> Luxg. 10, Sth K; t. 53 48 16	—	20	40	Karpe, Ingrid	Förest:e	8	Cf	1						1	

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lek-skola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lära-re		Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal				
											Ko- ker- ska	Bi- träde	heltid	deltid	
<i>Stora Essinge daghem, lek- skola och eftermiddags- hem.</i> Vänskapsv. 45, Sth K; t. 52 55 29	52	40	20	Nygqvist, f. Andersson, Hill-Britt E.	Förest:e	11	Cf	3	1	4	1	1		1	
Sofia församling.															
<i>Sofia småbarnsskola.</i> Fjällg. 31, Sth SÖ; t. 40 58 07	30	20	—	Rosengren, Kerstin L.	Förest:e	10	Cf	3					1		
<i>Sofia församlings daghem.</i> Skåneg. 116, Sth SÖ; t. 40 36 91	33	—	—	Backman, Britt	Förest:e	10	Cf			5					1
Åsög. 201, Sth SÖ; t. 40 61 10	15	—	—	Karlsson, E. H. Linnéa	Förest:e	9	Cf			1					
<i>Södra K.F.U.K:s pedago- giska institut.</i> Folkungag. 122, Sth SÖ; t. 42 95 90	70	79	30	Carlsson, Gunnel E.	Förest:e	11	Cf	11	1		1	1			
<i>Daghemmet Ljuset.</i> Åsög. 176, Sth SÖ; t. 41 31 11	27	—	—	Persson, Emma K.	Förest:e	10	BvN	1		2		1			
<i>Skanstulls daghem.</i> Rutger Fuchsg. 9—11, Sth SÖ; t. 44 82 63	52	—	—	Ekstrand, f. Fredriksson, S. M. (Maj)	Förest:e	10	BvN	2		4		1		1	
<i>Sofia församlings efter- middagshem.</i> Skåneg. 116, Sth SÖ; t. 42 90 88	—	20	60	Holmberg, E. Anne- Marie	Förest:e	8	Cf	1	1						1
<i>Annex: Hästholmsv. 17,</i> Sth SÖ; t. 44 55 70	—	20	—												
<i>Sunnerdahlska stiftelsen.</i> Klippg. 20, Sth SÖ; t. 40 65 69	—	36	20	Sunnerdahlska stiftelsens vice värdinna	—	—	Cf	1	1						1
Katarina församling.															
<i>Katarina norra daghem.</i> Kapellgränd 9, Sth SÖ; t. 43 12 27	65	—	—	Strömberg, Anna Brita	Förest:e	11	Cf	4		3		1		1	

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- tråde	heltid	deltid		
<i>Nachmanssonska stiftel- sens daghem.</i> Götg. 55, Sth SÖ; t. 40 22 58	28	—	—	Nord, M. Ch. (Maja)	Förest:e	10	Cf			2	1				
<i>Daghemmet Obeliskén.</i> Gotlandsg. 47, Sth SÖ; t. 40 10 74	37	—	—	Ålander, Dagny M.	Förest:e	10	BvN	2		3	1				
<i>Katarina södra daghem.</i> Gotlandsg. 50, Sth SÖ; t. 43 35 99	55	40	—	Bernander, Anna-Brita	Förest:e	11	Cf	3		6	1		1		
<i>Daghemmet Monumentet.</i> Götg. 91, Sth SÖ; t. 40 01 59	36	—	—	Andersson, Nelly M.	Förest:e	10	BvN	2		2	1	1	1		
<i>Katarina västra daghem.</i> Åsög. 91, Sth SÖ; t. 41 33 59	57	20	20	Ericsson, Sylvia K. J.	Förest:e	11	Cf	4		5	1		1		
<i>Daghemmet Kornet.</i> Ringv. 62, Sth SÖ; t. 43 10 19	54	—	—	Lundgren, E. Brita E.	Förest:e	10	BvN	2		4	1				
<i>Katarina västra lekskola.</i> Assessorsg. 10, Sth SÖ; t. 43 98 15	—	40	—	Styf, Britta K.	Barn- trädg.- läre	7	Cf								
<i>Katarina östra eftermid- dagshem.</i> Nytorgsg. 40, Sth SÖ; t. 41 59 60	—	20	60	Westin, Maud A.	Förest:e	8	Cf	1	1				1		
Maria församling.															
<i>Maria församlings dag- hem I.</i> S:t Paulsg. 8, Sth SÖ; t. 40 76 35	25	—	—	Vakant	Förest:e	10	Cf			4	1				
<i>Maria församlings dag- hem II.</i> Blecktornsgränd 3, Sth SÖ; t. 40 76 08	42	—	—	Karlsson, f. Svensson, Sonja M. L.	Förest:e	10	Cf	3		1	1		1		
<i>Timmermansgården.</i> Timmermang. 46, Sth SÖ; t. 43 60 33	61	20	40	Johansson, Anna E. A.	Förest:e	11	Cf	5	1	5	1		1		

BvN

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal					
	daghem	lekakola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal			
										Ko- ker- ska	Bi- träde		
	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	
Högbergsgården. Högbergsg. 121, Sth SÖ; t. 44 29 97	—	40	—	Brunander, Margeritha I. L.	Barn- trädg.- läre	7	Cf						
Högalids församling.													
Daghemmet Pålen. Krukmakarg. 52, Sth SV; t. 68 92 68	31	—	—	Ruths-Hof- man, Karin K. C. Ch.	Förest:e	10	BvN	1		3		1	
Daghemmet Sparren. Brännkyrkag. 118, Sth SV; t. 69 10 30	25	—	—	Eriksson, f. Jacobson, Else	Förest:e	10	BvN	1		2			1
Maria husm.-skola. Ansgariég. 2, Sth SV; t. 69 24 20	59	58	—	Husmoders- skolans rektor	—	—	Cf	4		1		1	1
Lunda fritidshem och skolexternat för psykiskt skadade barn i skolål- dern. Lundag. 52, Sth SV; t. 69 44 41	—	—	12	Höjer, L.	Lärare, tillika före- ståndare	—	BvN						
Maria-Högalids eftermid- dagshem. Torkel Knutssong. 22, Sth SÖ; t. 44 45 99	—	20	40	Leijonberg, f. Haglund, Märta E.	Förest:e	8	Cf		1				1
Bergsundsgården. Långholmsg. 24, Sth SV; t. 68 89 79	63	60	50	Kjellin, Elsa I. R.	Förest:e	11	Cf	6		5	1)	1	2
Malmgårdén. Anders Reimers Väg 7, Sth SV; t. 68 11 90	40	—	—	Lennartsson, f. Andersson, Syrith E.	Förest:e	10	BvN	2		4			1 1
Reimersholmes lekskola. Vindragarv. 13, Sth SV; t. 68 38 33	—	40	—	Vakant, tf. Stenberg, A. Ingrid Ch.	Barn- trädg.- läre	7	BvN						
Hägerstens församling.													
Lekskolan. Nybohovsbacken 99, Sth SV.	—	40	—	Vakant	Barn- trädg.- läre	7	BvN						

¹⁾ Vid barnstugan tjänstgöra även 2 barnavårdslärarinnor.

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal		Ko- ker- ska	Bi- tråde		
										heltid	deltid			heltid	deltid
<i>Gröndalsgården.</i> Lövholmsv. 85, Sth SV; t. 45 23 62	52	60	40	Florén, f. Jansson, Valborg	Förest:e	11	BvN	4	5	1	2				
<i>Ekensbergsgården.</i> Ekensbergsv. 118, Sth SV; t. 19 19 77	—	20	20	Enberg, Greta W.	Förest:e	8	BvN	1							
<i>Aspuddens daghem.</i> Pilgrimsv. 1, Hägersten; t. 45 00 29	62	—	—	Törnsäter, Anna-Lisa	Förest:e	11	Cf	2	5	1	1		1		
<i>Barnstugan Vildanden.</i> Torsten Almsg. 27, Hägersten; t. 45 36 52	27	40	—	Lind, Signe L.	Förest:e	10	BvN	3	1	1			1		
<i>Barnstugan Vattenfågeln.</i> Stenkilsg. 2, Hägersten; t. 18 18 70	—	20	20	Landélius, f. Renström, Elsa	Barn- trädg.- läre	7	BvN	1							
<i>Lekskolan Måsen.</i> Blommensbergsv. 180, Hägersten; t. 45 22 04	—	40	—	Forsman, f. Gustafsson, Eivor K.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
<i>Kilabergs lekskola.</i> Schlytersv. 17, Hägersten; t. 19 47 43	—	18	—	Svensson, Viola	Barn- trädg.- läre	7	Cf								
<i>Nybohovs lekskola.</i> Schlytersv. 31, Hägersten; t. 45 77 83	—	40	—	Johannesson, Margit E.	Barn- trädg.- läre	7	Cf								
<i>L.-M.-gården I.</i> Trettondagsv. 3—9, Hägersten; t. 19 16 79	30	—	—	Dicius, f. Gustafson, Birgit V.	Förest:e	10	BvN		5	1					
<i>L.-M.-gården II.)</i> Trettondagsv. 3—9, Hägersten; t. 45 44 41	64	—	15	Lindbom, f. Wikmark, Karin G., tj. (se sid. 332), tf. Jensen, f. Larsson, A. Margareta	Förest:e	11	BvN	3	5	1	1		2		
<i>Swandammsgården.</i> Cedergrensv. 5—7, Hägersten; t. 45 58 91	—	—	20	Vakant	Barn- trädg.- läre	7	BvN	1							
<i>Midsommarkransens daghem.</i> Pingstv. 4, Hägersten; t. 45 38 04	42	40	—	Odhner, f. Röstlund, Irma B.	Förest:e	11	Cf	4	2	1			1		

1) Övrig personal gemensam med föregående.

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre		Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal				
								heltid	deltid		heltid	deltid	Ko- ker- ska	Bi- tråde	
															heltid
<i>Midsommargårdens lekskola.</i> Telefonv. 18, Hägersten; t. 45 56 12	—	40	—	Johansson, Ann-Britt E. H.	Barn- trädg.- läre	7	Cf								
<i>Julikullens lekskola.</i> Vårg. 4, Hägersten; t. 19 50 03	—	40	—	Backman, Wera	Barn- trädg.- läre	7	Cf								
<i>Fredrika Bremer- förbundets lekskola.</i> Främlingsv. 8, Hägersten; t. 45 89 91	—	70	—	Thunholm, f. Alsält, Elsa A.	Förest:e	8	Cf	1							
<i>Midsommarkransens speciallekskola.</i> Pingstv. 14, Hägersten; t. 18 30 22	—	20	—	Grimfelt, Ulla L. M.	Barn- trädg.- läre	8	BvN								
<i>Västbergagården.</i> Hökmossen. 59—63, Hägersten; t. 45 39 38	35	20	40	Lundqvist, Märta L.	Förest:e	11	BvN	3		2	1	1			1
<i>Lekskolan Karusellen.</i> Karusellplan 7—13, Hägersten; t. 19 55 30	—	40	—	Hellström, f. Jansson, A. Margareta	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
<i>Barnstugan Åsen.</i> Riksdalerv. 2—10, Hägersten; t. 18 57 94 <i>Annex:</i> Riksdalerv. 5, Hägersten; t. 19 51 40	52	70	30	Elmdahl, Ingrid K. Ch.	Förest:e	11	BvN	4	1	3		1			2
									2						
<i>Hemvännernas barn- trädgård.</i> Boktryckarv. 51, Häger- sten; t. 45 76 62	—	70	—	Estmark, f. Andersson, Dagny T.	Förest:e	8	Cf	1							
<i>Lekskolan Svanen.</i> Hägerstensv. 301, Häger- sten; t. 88 14 24	—	40	—	Mattsson, f. Nyström, Stina M.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Brännkyrka församling.															
<i>Solberga barnstuga.</i> Stövelv. 4, Hägersten; t. 18 23 30	15	20	20	Nyqvist, Gulli Ch.	Förest:e	10	BvN	2		1					1
<i>Lekskolan Bofinken.</i> Kristallv. 73, Hägersten; t. 19 88 11	—	40	—	Olsson, f. Koskinen, Sirkka L. A.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekstola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lära:e	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- träde	heltid	deltid		
<i>Lekskolan Lövsångaren.</i> Folkparksv. 99, Häger- sten; t. 18 64 65	—	80	—	Szablinski, f. Olsson, Evy R.	Förest:e	8	BvN	1							
<i>Älvsjögården.</i> Segerv. 200, Älvsjö; t. 47 40 60	37	—	—	Åkerlundh, Ulla M.	Förest:e	10	BvN	2	3	1	1				
<i>Älvsjö barnstuga.</i> Örtagårdsv. 1—3, Älvsjö; t. 47 31 70	—	60	20	Modigh, f. Engblom, Anna-Brita	Förest:e	8	BvN	1	1						
<i>Lekskolan Blåmesen.</i> Snöripsv. 32, Älvsjö; t. 47 52 04	—	40	—	Vakant, <i>tf. Iseler,</i> Ruth H. M.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Fruvängens daghem.</i> Elsa Brändströms Gata 70, Hägersten; t. 88 31 19	37	—	—	Bünemann, Marie Louise	Förest:e	10	BvN	2	2						1
<i>Barnstugan Lärkan.</i> Hanna Paulis Gata 14, Hägersten; t. 46 52 40	—	20	40	Runsäter, S. Maj-Britt	Förest:e	8	BvN	1							
<i>Lekskolan Talgoxen.</i> Doktor Widerströms Gata 80, Hägersten; t. 46 43 92	—	40	—	Kaij, f. Ivarsson, S. Lisa	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Södesärulan.</i> Elsa Borgs Gata 24, Hägersten; t. 88 11 66	—	40	—	Ivarsson, S. Edith I.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Domherren.</i> Ellen Keys Gata 33, Hägersten; t. 46 44 07	—	40	—	Jensen, f. Larsson, A. Marga- reta, tjf. (se sid. 329)	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Västertorps daghem.</i> Isgränd 6, Hägersten; t. 46 31 65	42	—	—	Åhman, Doris	Förest:e	10	BvN	2	2						1
<i>Daghemmet Terrängstugan.</i> Terrängv. 18—20, Hägersten; t. 46 86 80	30	—	—	Kjellgren, f. Lindström, Emmy	Förest:e	10	BvN	2	1						1
<i>Barnstugan Svalan.</i> Vasaloppsv. 110—112, Hägersten; t. 88 18 30	—	60	20	Vakant, <i>tf. Styffe,</i> K. U. (Ulla)	Förest:e	8	BvN	1							

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lära:e		Barn- skö- ter- ska		Ekonomi- personal			
								heltid	deltid	heltid	deltid	Ko- ker- ska	Bi- tråde		
<i>Lekskolan Gulsparven.</i> Terrängv. 39, Hägersten; t. 46 49 07	—	40	—	Esénius, f. Olsson, Gerd A.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Flugsnapparen.</i> Slalomv. 2, Hägersten; t. 46 49 06	—	40	—	Zedigh, f. Holmstedt, Ulla I. M.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Barnstugan Kungsfågeln.</i> Störtloppsv. 28, Häger- sten; t. 46 28 57	—	20	20	Vakant, <i>tf. Olsson,</i> Maud S. K.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Höken.</i> Rävnäsv. 14, Älvsjö; t. 47 02 40	—	40	—	Johansson, Birgitta M.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
Enskede församling.															
<i>Årstagården.</i> Bolmensv. 24—26, Jo- hanneshov; t. 48 30 16	37	60	40	Ståhl, f. Björklund, Birgit L.	Förest:e	11	BvN	5		1		1		2	
<i>Sköntorpsgården.</i> Kolsnarsv. 8, Johannes- hov; t. 71 21 15	46	—	—	Söderman, Helfrid G.	Förest:e	10	BvN	2		3	1	1		1	
<i>Daghemmet.</i> Siljansv. 63, Johannes- hov; t. 19 33 95	35	—	—	Lindberg, f. Kristoffers- son, Marga- reta	Förest:e	10	BvN	2		2		1		1	
<i>Årsta västra barnstuga.</i> Hummelv. 10, Johannes- hov; t. 19 79 13	15	20	20	Vakant, <i>tf. Lindbom,</i> f. Wikmark, Karin G.	Förest:e	10	BvN	2				1	1		
<i>Sköntorps lekskola.</i> Sköntorpsv. 94, Johan- neshov; t. 71 98 25	—	40	—	Westeson, E. Ingeborg	Barn- trädg.- lära:e	7	Cf								
<i>Lekskolan Blåklinten.</i> Långhalsv. 3, Johannes- hov; t. 71 21 25	—	40	—	Westergren, Maj S.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Erkensskrokens lekskola.</i> Erkensskroken 18, Johan- neshov; t. 71 93 98	—	40	—	Magnisson, f. Lindén, Anna-Lisa	Barn- trädg.- lära:e	7	Cf								
<i>Lekskolan Linblomman.</i> Tämnarv. 31, Johannes- hov; t. 18 18 23	—	40	—	Uusijärvi, f. Åström, H. Teresia	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lära- re	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- träde				
											heltid	deltid	heltid	deltid	heltid
<i>Lekskolan Blåsippan.</i> Hummelv. 1, Johannes- hov; t. 19 11 28	—	40	—	Ståhl, Märit D. L.	Barn- trädg.- lära:re	7	BvN								
<i>Johanneshovsgården.</i> Blåsutv. 40, Enskede; t. 49 99 36 <i>Annex:</i> Artistv. 8—10, Enskede	49	50	40	Huledal, f. Flo- din, A. M. E. (Ann-Mar- gret), tj. (se sid. 313), <i>tf. Zander,</i> Birgit E.	Förest:e	11	BvN	4	4					1	1
<i>Daghemmet Backstugan.</i> Hammarbybacken 40, Johanneshov; t. 39 18 77	22	—	—	Johansson, A. Inga E.	Förest:e	10	BvN	1	2	1	1				
<i>Lekskolan Blålockan.</i> Grafikv. 5, Johanneshov; t. 49 65 40	—	40	—	Lyhre, f. Berggren, Harriet E. M.	Barn- trädg.- lära:re	7	BvN								
<i>Enskede daghem.</i> Sockenv. 442, Enskede; t. 49 38 95	35	—	—	Ekman, S. H. Margareta	Förest:e	10	Cf		3	1	1				
<i>Enskede eftermiddagshem.</i> Källv. 12, Enskede; t. 49 13 29	—	20	30	Wager, Olga	Förest:e	8	Cf								1
<i>Lekskolan Violon.</i> Enskede Gård, Johannes- hov; t. 59 89 60	—	40	—	Vakant, <i>tf. Cambell,</i> f. Rudberg, Kerstin L.	Barn- trädg.- lära:re	7	BvN								
<i>Östberga barnstuga.</i> Stamg. 80—84, Älvsjö; t. 71 86 30	42	60	20	Holm, Martha C. E.	Förest:e	11	BvN	4	2						1
Vantörs församling. <i>Stureby lekskola.</i> Nykvärnsv. 10, Enskede; t. 71 60 50	—	40	—	Haraldsson, Nanny K.	Barn- trädg.- lära:re	7	BvN								
<i>Bandhagens daghem.</i> Trollesundsv. 30, Band- hagen; t. 47 64 34	42	—	—	Forsblom, f. Hammarlund, S. Gunborg Ch.	Förest:e	10	BvN	2	2						1
<i>Daghemmet Skebokvarns- stugan.</i> Skebokvarnsv. 89—91, Bandhagen; t. 47 87 34	30	—	—	Månsson, Ingrid K. H.	Förest:e	10	BvN	2	1	1					

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- träde				
	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid			
Lekskolan Orren. Bäckaskiftsv. 66, Enskede; t. 47 42 01	—	40	—	Andersson, A. Margareta	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Falken. Kallforsv. 24, Band- hagen; t. 47 93 01	—	40	—	Fredrikson, f. Agelii, Harriet M.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Gladan. Sjösav. 127, Bandhagen; t. 47 81 85	—	40	—	Rudenlöf, Gertrud E.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Barnstugan Morkullan. Björksundsslingan 42, Bandhagen; t. 47 85 34	—	60	20	Helmersson, Britt G.	Förest:e	8	BvN	1							
Daghemmet. Harpsundsv. 109, Band- hagen; t. 86 59 60	25	—	—	Zander, Birgit E., tjf. (se sid. 333), tj. Bergström, f. Andersson, Maj E.	Förest:e	10	BvN	1		2	1		1		
Lekskolan Hackspetten. Edestav. 12, Bandhagen; t. 47 93 02	—	40	—	Edvardsson, f. Fahlén, Gunhild L.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Skogsduvan. Skebokvarnsv. 289, Bandhagen; t. 86 43 44	—	40	—	Rosenberg, f. Eriksson, Gun M.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Tjädern. Trollesundsv. 122, Band- hagen; t. 86 15 89	—	40	—	Lundgren, f. Löof, Maj- Britt	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Spillkråkan. Skebokvarnsv. 324, Bandhagen; t. 47 93 83	—	40	—	Hultgren, f. Blomkvist, Margit I., tjf., tj. Olofsson, f. Westman, Barbro D.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Rågsveds barnstuga. Lännäsbacken 5—9, Bandhagen; t. 86 32 85	42	20	20	Rinman, f. Linros, Karin S.	Förest:e	10	BvN	3		2			1		
Lekskolan Ripan. Gillerbacken 47, Band- hagen; t. 86 91 40	—	40	—	Eklund, f. Lidberg, Birgit I.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Ugglan. Lurstigen 8, Bandhagen; t. 86 91 70	—	40	—	Johansson, f. Pettersson, Britt-Marie	Barn- trädg.- läre	7	BvN								

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal								
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal		hel- tid	del- tid	hel- tid	del- tid	
										Ko- ker- ska	Bi- tråde					
<i>Lekskolan Koltrasten.</i> Askersundsg. 2, Band- hagen; t. 86 91 60	—	36	—	Pettersson, f. Bergqvist, Ingrid M.	Barn- trädg.- läre	7	BvN									
<i>Lekskolan Kajan.</i> Lerbäcksgård 13, Bandhagen; t. 86 98 00	—	40	—	Lehnberg, Siv G.	Barn- trädg.- läre	7	BvN									
<i>Lekskolan Fasanen.</i> Gökholsbacken 23, Bandhagen; t. 86 42 25	—	40	—	Lässker, f. Larsson, Ulla Britt	Barn- trädg.- läre	7	BvN									
<i>Hagsätra norra daghem.</i> Skjällbergsg. 5, Band- hagen; t. 86 50 64	38	—	—	Ekengren, Anna-Greta	Förest:e	10	BvN	2	2						1	
<i>Hagsätra södra daghem.</i> Kvarntorpsgränd 13-15, Bandhagen; t. 86 49 50	42	—	—	Gustafsson, Inez L.	Förest:e	10	BvN	2	2						1	
<i>Barnstugan.</i> Vintrosag. 17, Band- hagen; t. 86 91 80	—	20	20	af Schultén, f. Fahlström, Märta E.	Barn- träd.- läre	7	BvN									
<i>Barnstugan Järpen.</i> Glanshammarsg. 87, Bandhagen; t. 86 99 60	—	20	20	Wass, f. Sand, Barbro M.	Barn- träd.- läre	7	BvN									
<i>Lekskolan Rapphönan.</i> Kilsmog. 3, Band- hagen; t. 79 24 76	—	40	—	Engström, f. Grahne, Birgitta L.	Barn- trädg.- läre	7	BvN									
<i>Lekskolan Ångsknarren.</i> Glanshammarsg. 65-67, Bandhagen; t. 86 99 55	—	80	—	Lundgren, Birgit A. K.	Förest:e	8	BvN	1								
<i>Lekskolan Beckasinen.</i> Glanshammarsg. 41, Bandhagen; t. 86 95 94	—	40	—	Hasselroth, f. Sydow, Maj	Barn- trädg.- läre	7	BvN									
<i>Lekskolan Ljungpiparen.</i> Olshammarsg. 87, Bandhagen; t. 79 32 19	—	40	—	Bergstedt, Anna-Britta	Barn- trädg.- läre	7	BvN									
Farsta församling. <i>Svedmyra barnstuga.</i> Enskedev. 182, Enskede; t. 48 52 50	15	20	20	Lundvik, Karin M.	Förest:e	10	BvN	2		1					1	
<i>Lekskolan Smörblomman.</i> Oppundav. 22, Enskede; t. 59 70 13	—	40	—	von Holst, Gunilla E.	Barn- trädg.- läre	7	BvN									

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre		Barn- skö- ter- ska		Ekonomi- personal			
								heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid
Tallkrogens lekskola. Torög. 35, Enskede; t. 59 34 16	—	40	—	Larsson, R. B. Susie	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Barnstugan. Torög. 37—39, Enskede; t. 48 51 90	—	20	20	Vakant	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Gubbängens daghem. Getfotsv. 59, Enskede; t. 94 65 70	35	—	—	Ullbinger, f. Johansson, Maiken F.	Förest:e	10	BvN	2		3		1			
Daghemmet Cirkeln. Cirkelv. 7, Enskede; t. 94 78 86	27	—	—	Helleberg, Maria E.	Förest:e	10	BvN	1		2		1			
Barnstugan Gullvivan. Ramv. 3, Enskede; t. 94 68 68	—	20	20	Hansson, M. E. (Majken)	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Svalörten. Getfotsv. 11, Enskede; t. 39 31 86	—	80	—	Eleon, Sonja V.	Förest:e	8	BvN	1							
Barnstugan Björkbacken. Tobaksv. 19, Farsta; t. 94 17 78 Anner: Cigarrv. 16, Farsta; t. 94 34 76	37	40	40	Kjörling, Ester G. Ch.	Förest:e	11	BvN	4		3		1		1	
Daghemmet Gläntan. Hökarängsplan 4, Farsta; t. 94 55 21	30	—	—	Hedquist, Eva B. D.	Förest:e	10	BvN	2		1					1
Daghemmet Tallbacken. Hauptv. 78, Farsta; t. 94 22 96	25	—	—	Eriksson, Sylvia M.	Förest:e	10	BvN	2		1		1			
Morgongården. Söndagsv. 9—11, Farsta; t. 94 09 02	34	—	20	Pfund, Martha	Förest:e	10	BvN	2		4	1	1			
Lekskolan Granbacken. Hovmästarv. 18, Farsta; t. 94 19 49	—	70	—	Strand, Margit	Förest:e	8	BvN	1							
Lekskolan Gullklöver. Russinv. 32, Farsta; t. 94 18 19	—	40	—	Manek, f. Fernstedt, Inga	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Gulmåran. Onsdagsv. 9, Farsta; t. 94 24 46	—	40	—	Arbeståhl, f. Pettersson, Anna M.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	leksskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lära:e	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal		Bj- träde			
										Ko- ker- ska					
								heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid
Hökarängens speciallek- skola. Pepparv. 9 C, Farsta; t. 64 49 98	—	10	—	Öberg, f. Ericson, Harriet V.	Barn- trädg.- lära:e	8	BvN	1							
Lekskolan Gulsippan. Bagarfruv. 14, Farsta; t. 94 56 79	—	40	—	Helgesson, K. Elisabeth	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
Lekstugan Påskliljan. Sköndalsv. 100, Farsta; t. 94 57 10	—	40	—	Jonsson, f. Wahlstedt, A.-M. Kerstin	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
Lekskolan Smörbollen. Dalbobranten 16, Farsta; t. 64 42 95	—	40	—	Österberg, E. Solveig A.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
Farsta daghem. Larsbodav. 40, Farsta; t. 74 04 06	54	—	—	Pettersson, A. E. (Anna- Lisa)	Förest:e	10	BvN	2		4					1
Daghemmet. Sanneplan 31, Farsta; t. 74 39 20	42	—	—	Arvidsson, Kerstin A.-M.	Förest:e	10	BvN	2		2					1
Daghemmet. Nykroppag. 2—4, Farsta; t. 74 39 10	42	—	—	Houtkamp, f. Lausch, Miriam E. A.	Förest:e	10	BvN	2		2					1
Barnstugan Solrosen. Lysviksg. 22, Farsta; t. 94 68 25	—	20	20	Vakant, tf. Tromp, Cornelia	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
Barnstugan Gulsporrén. Filipstadsbacken 56—58, Farsta; t. 94 66 30	—	40	20	Mangs, f. Brahce, Marianne	Förest:e	8	BvN	1							
Barnstugan Kabbelekan. Ölmev. 19, Farsta; t. 94 44 94	—	20	20	Bertils, f. Wahlström, Ulla-Britt	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
Barnstugan Solvändan. Torsbyg. 19, Farsta; t. 74 04 03	—	40	—	Broman, Vilna	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
Lekskolan Ringblomman. Larsbodav. 50, Farsta; t. 74 04 07	—	40	—	Vakant	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
Lekskolan Vårlöken. Lysviksg. 63, Farsta; t. 94 16 75	—	40	—	Holmberg, f. Wollin, N. Margareta	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lära:e	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- tråde	heltid	deltid		
														heltid	deltid
<i>Lekskolan Maskrosen.</i> Nykröppag. 8, Farsta; t. 74 04 08	—	40	—	Vakant, <i>tf.</i> Sjöholm, f. Alfthan, Ragni M.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Hästhoven.</i> Kilsg. 17, Farsta; t. 74 00 81	—	40	—	Haglund, f. Hagman, Birgitta M.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan.</i> Värmlandsv. 343, Farsta; t. 64 51 94	—	40	—	Lundmark, Marianne S.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Kungstjuset.</i> Brunskogsbacken 47, Farsta; t. 94 34 64	—	40	—	Kristiansson, f. Forsén, Solveig L.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Barnstugan.</i> Brunskogsbacken 10, Farsta; t. 64 67 32	—	20	20	Ekman, f. Eigert, Karin E.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
Skarpnäcks församling.															
<i>Hammarbygården.</i> Olaus Magnus' Väg 57—59, Johanneshov; t. 49 66 83	46	40	40	Löhlein, f. Wallin, Inger M.	Förest:e	11	BvN	4	1	2					1
<i>Hammarby daghem.</i> Sparfvenfeltsg. 5, Johan- neshov; t. 49 39 27	27	—	—	Eriksson, f. Börjeson, Britta A.	Förest:e	10	BvN	1		2					1
<i>Björkhagsgården.</i> Björkhagsplan 9, Johan- neshov; t. 59 21 38	37	20	20	Jacobsson, Karin, tjf. <i>tf.</i> Nyström, Margareta I.	Förest:e	10	BvN	3		3				1	
<i>Björkhagens daghem.</i> Halmstadsv. 5, Johannes- hov; t. 48 90 79	30	—	—	Sörensen Ringi, Gunnel T.	Förest:e	10	BvN	2		1		1			
<i>Lyckebyvägens lekskola.</i> Lyckebyv. 22, Johannes- hov; t. 48 63 20	—	40	—	Pettersson, f. Eriksson, Annika S.	Barn- trädg.- lära:e	7	Cf								
<i>Lekskolan Rimfrosten.</i> Ronnebyv. 7, Johannes- hov; t. 48 03 55	—	20	—	Karlsson, Märta D.	Förest:e	8	BvN	1	1						
<i>Annex: Ronnebyv. 20,</i> Johanneshov; t. 59 96 90	—	40	—												

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal									
	daghem	leksskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lära:e	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal		Kö- ker- ska	Bi- tråde				
																heltid	deltid
<i>Lekskolan Näckrosen.</i> Skanörv. 18—20, Johan- neshov; t. 59 93 05	—	40	—	Haaker, S. Ingeborg	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN										
<i>Kärrtorps daghem.</i> Arköv. 2, Johanneshov; t. 48 90 65	30	—	—	Adler, E. Elsbet F.	Förest:e	10	BvN	2	1								1
<i>Barnstugan Mandelblom- man.</i> Fyrskeppsv. 65, Johan- neshov; t. 49 84 37	—	70	20	Sjögren, f. Forsman, Inga B.	Förest:e	8	BvN	1	2								
<i>Lekskolan Prästkragen.</i> Gåshällsv. 18, Johannes- hov; t. 49 90 08	—	80	—	Lindholm, f. Pettersson, U. B. K. (Birgitta)	Förest:e	8	BvN	1									
<i>Nytorps leksskola.</i> Paternosterv. 34, Johan- neshov; t. 49 90 24	—	34	—	Wallerud, f. Vesterlund, Marianne	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN										
<i>Emågården.</i> Emåg. 96, Johanneshov; t. 39 31 85	54	—	—	Klare, Gertrud M. E.	Förest:e	10	BvN	3	3								1
<i>Bagarmossens daghem.</i> Rusthållarv. 63—65, Jo- hanneshov; t. 39 18 74	30	—	—	Nilsson, Ester M.	Förest:e	10	BvN	2	1								1
<i>Barnstugan Vitklövern.</i> Emåg. 50, Johanneshov; t. 39 28 55	—	20	20	Maurd, Gun- hild H. S.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN										
<i>Lekskolan Pingstliljan.</i> Bergsrådsv. 106, Johan- neshov; t. 39 28 56	—	40	—	Månsson, Inga	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN										
<i>Lekskolan Skogsstjärnan.</i> Bergsrådsv. 108, Johan- neshov; t. 48 49 93	—	40	—	Auffermann, Brigitte	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN										
<i>Lekskolan Duvokullan.</i> Svartåg. 51, Johannes- hov; t. 39 28 54	—	40	—	Lundgren, f. Mårtensson, Sonja M.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN										
<i>Lekskolan Harsyan.</i> Voxnegränd 15, Johan- neshov; t. 39 28 53	—	40	—	Wiklund, Britt-Sofie	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN										
Västerleds församling. <i>Tranebergsgården.</i> Margretelundsv. 63, Bromma; t. 25 89 77	27	40	40	Lidström, G. Iris L.	Förest:e	10	BvN	3	2	1					1		

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- tråde	helld	delld		
<i>Lekskolan Sjöstjärnan.</i> Hallebergsv. 40, Brom- ma; t. 25 77 29	—	30	—	Nyman, Inga M.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
<i>Västerleds daghem.</i> Ulvsunda Slottsv. 22, Bromma; t. 26 51 80 <i>Annex:</i> Grenv. 1, Bromma; t. 25 67 97	56	—	—	Dongen, f. Lindström, Inga K. E.	Förest:e	10	Cf	2	5	1					1
<i>Ulvsunda efter- middagshem.</i> Ulvsunda Slottsv. 19, Bromma; t. 25 67 68	—	40	20		Lindskog, Valborg M.	Förest:e	8	Cf	1						
<i>Alviksgården.</i> Runda Vägen 24 A, Bromma; t. 25 49 13	10	—	—	Carlsson, Eva K. A.-M.	Barn- trädg.- läre	8	BvN	1							
<i>Stora Mossens lekskola.</i> Stora Mossens Backe 4, Bromma; t. 26 62 12	—	40	—	Ståhl, Saga I. I.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
<i>Smedslättens lekskola.</i> Alviksv. 143, Bromma; t. 26 60 33	—	70	—	Nilsson, Carin	Förest:e	8	Cf	1							
<i>Högländets lekskola.</i> Vikav. 3, Bromma; t. 26 09 82	—	40	—	Vakant, <i>tf.</i> Häggvik, Ulla M.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
<i>Nockebyhofs lekskola.</i> Utflyktsv. 4, Bromma; t. 37 40 45	—	40	—	Larka, E. Mar- gareta	Barn- trädg.- läre	7	Cf								
Bromma församling.															
<i>Abrahamsbergs daghem.</i> Gustav III:s Väg 36, Bromma; t. 26 92 45	30	—	—	Lindskog, Dagny A.	Förest:e	10	BvN	2	1						1
<i>Abrahamsbergs barnstuga.</i> Montörv. 4, Bromma; t. 26 67 34	—	20	20	Erixon, f. Wallin, Ingegerd	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
<i>Lekskolan Bävern.</i> Bäverv. 43, Bromma; t. 26 97 80	—	40	—	Johansson, f. Johansson, Eivor	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
<i>Riksbyggården.</i> Vägstolsv. 8—10, Bromma; t. 26 10 43	47	—	—	Warmboe, Sigrid A.	Förest:e	10	BvN	2	4	1					1

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Huvud- man	Övrig personal								
	daghem	leksskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre		Barn- skö- ter- ska		Ekonomi- personal		Bi- träde		
								heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid	
<i>Riksby leksskola.</i> Drottningholmsv. 336, Bromma; t. 26 12 39	—	40	—	Sparresäter, f. Långström, K. Göta B.	Barn- trädg.- läre	7	Cf									
<i>Bromma K.F.U.K.'s lek- skola.</i> Galonv. 40, Bromma; t. 26 57 88	—	76	—	Arnerot, E. Marianne	Förest:e	8	Cf	1								
<i>Åkeshovsgården.</i> Broderiv. 13—15, Bromma; t. 37 35 43	—	40	20	Niklasson, Ulla B. B.	Barn- trädg.- läre	8	BvN	1								
<i>Johannesfreds daghem.</i> Johannesfredsv. 27—29, Bromma; t. 26 72 18	35	—	—	Dahlborg, Anna-Lisa R.	Förest:e	10	BvN	2	2		1					
<i>Arbetarebostadsfondens barnstuga.</i> Johannesfredsv. 48, Bromma; t. 26 76 99	—	40	40	Lövgren, Margit L.	Förest:e	8	Cf	1	1							1
<i>Bromma västra daghem.</i> Klintbacken 14, Marie- häll; t. 28 30 03	37	—	—	Strångh, f. Nilsson, Ingegerd	Förest:e	10	Cf	2	2		1					
<i>Bällsta eftermiddagshem.</i> Solbergsv. 63, Mariehäll; t. 28 31 98	—	40	30	Eklund, Edith M.	Förest:e	8	Cf	1								1
<i>Lekskolan Gasellen.</i> Kakv. 57, Mariehäll; t. 28 66 70	—	15	—	Dahl, May A. E.	Barn- trädg.- läre	7	BvN									
<i>Ångbygården.</i> Vultejusv. 63—67, Bromma; t. 37 12 53	32	60	—	Benedicks- Widén, Karin R. H.	Förest:e	11	BvN	2	1	4						1
<i>Blackebergs daghem.</i> Grundtvigsg. 33, Bromma; t. 37 77 90	30	—	—	Egélius, Märta U.	Förest:e	10	BvN	2	1		1					
<i>Holbergsgården.</i> Holbergsg. 109, Bromma; t. 37 07 27	—	40	20	Bergquist, Barbro M. H.	Förest:e	8	BvN	1	1							
<i>Lekskolan Hjorten.</i> Ibseng. 15, Bromma; t. 37 41 86	—	40	—	Vakant, tf. Palmskog, f. Dickman, Anny M.	Barn- trädg.- läre	7	BvN									

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lär:e	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- tråde	hel- tid	del- tid		
<i>Lekskolan Rådjuret.</i> Grundtvigsg. 21, Bromma; t. 37 51 70	—	40	—	Johnsson, Kerstin	Barn- trädg.- lär:e	7	BvN								
Spånga församling. <i>Räcksta daghem.</i> Gudmundråg. 11—13, Vällingby; t. 87 36 50	42	—	—	Carlsson, Maj A.	Förest:e	10	BvN	2	2						1
<i>Lekskolan Åkersorken.</i> Nordingråg. 20, Vällingby; t. 37 97 10	—	40	—	Christiansson, f. Fahlén, Selma M.	Barn- trädg.- lär:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Hasselmusen.</i> Nordingråg. 22, Vällingby; t. 87 28 25	—	80	—	Kullberg, f. Modigh, Ingrid M.	Förest:e	8	BvN	1							
<i>Lekskolan Vesslan.</i> Johannelundsv. 41, Spånga; t. 36 35 51	—	40	—	Melin, f. Sundberg, Inga-Lill E. M.	Barn- trädg.- lär:e	7	BvN								
<i>Bromstens lekskola.</i> Duvbov. 94, Spånga; t. 36 34 97	—	40	—	Holm, f. Lindeborg, Solveig M.	Barn- trädg.- lär:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Skogsmusen.</i> Åparksv. 1, Spånga; t. 36 37 30	—	40	—	Nyman, f. Raguse, Helga	Barn- trädg.- lär:e	7	BvN								
<i>Vällingby daghem.</i> Duvedsv. 21—23, Vällingby; t. 87 13 68	54	—	—	Bjuggfält, f. Weréen, Inga M. E.	Förest:e	10	BvN	3	3						1
<i>Daghemmet Jämtlands- stugan.</i> Jämtlandsg. 118, Vällingby; t. 37 94 51	30	—	—	Östberg, G. S. (Gun)	Förest:e	10	BvN	2	1	1					
<i>Barnstugan Järven.</i> Vällingbyv. 121, Vällingby; t. 87 24 85	—	20	20	Stagg, f. Bergner, Alice	Barn- trädg.- lär:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Silverräven.</i> Lyckselev. 26, Välling- by; t. 37 02 13	—	40	—	Ekman, f. Hummel, Marianne C.	Barn- trädg.- lär:e	7	BvN								

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	leksskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- lära:e		Barn- skö- ter- ska		Ekonomi- personal		Ko- ker- ska	Bi- träde
								heltid	deltid	heltid	deltid	heltid	deltid		
<i>Lekskolan Grodan.</i> Kirunag. 52, Vällingby; t. 38 26 82	—	40	—	Knutsson, Karin L.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Sköldpaddan.</i> Löfvångersg. 6, Vällingby; t. 87 24 86	—	40	—	Lundström, f. Blanck, Lisbeth Y.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Fölungen.</i> Lyckselev. 24, Vällingby; t. 38 21 25	—	40	—	Aurell, Ulla- Brita G. M.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Speciellekskolan.</i> Ångermannag. 166— 168, Vällingby; t. 87 05 00	—	20	—	Fellenius, f. Herrlin, Harriet S. E.	Barn- trädg.- lära:e	8	BvN								
<i>Barnstugan Uttern.</i> Grimstag. 129, Vällingby; t. 38 26 84	—	20	20	Baumann, f. Grunwald, Gertrud M.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Mullvaden.</i> Grimstag. 57, Vällingby; t. 87 05 10	—	40	—	Vakant, tf. Modig, Marianne G.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Daghemmet Fondbersån.</i> Friherreg. 7, Vällingby; t. 38 49 95	39	—	—	Johansson, Sylvia U. E.	Förest:e	10	BvN	2		3		1			
<i>Familjehotellets daghem.</i> Ormängsg. 71, Vällingby; t. 38 69 62	54	—	—	Hagström, f. Bremmer, Elsa M.	Förest:e	11	BvN	3	4			1			
<i>Annex:</i> Ormängsg. 63, Vällingby; t. 38 98 68	—	—	20												
<i>Daghemmet.</i> Maltesholmsv. 91, Vällingby; t. 89 53 90.	42	—	—	Hammar, f. Malm, Britta K.	Förest:e	10	BvN	2		2					1
<i>Barnstugan Björningen.</i> Loviselundsv. 29, Vällingby; t. 38 53 98	—	20	20	Billengren, Solveig	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Ödlan.</i> Enspännarg. 5—7, Vällingby; t. 38 53 87	—	40	—	Karlström, f. Björnfot, Frida E.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								
<i>Lekskolan Grävlingen.</i> Olof Jönssons Gränd 19, Vällingby; t. 38 26 83	—	40	—	Norrman, f. Sundquist, Gunnel M.	Barn- trädg.- lära:e	7	BvN								

Församling samt adress och telefon	Platsantal			Förestås av	Tjänst	lg	Hu- vud- man	Övrig personal							
	daghem	lekskola	fritidshem					Barn- träd- gårds- läre	Barn- skö- ter- ska	Ekonomi- personal					
										Ko- ker- ska	Bi- tråde				
														heltid	deltid
Lekskolan Guldhamstern. Friherreg. 27, Vällingby; t. 38 49 94	—	40	—	Lindsten, f. Clementson, G. Brita H., tjl., tf. Nilsson, Kerstin E.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Kaninen. Ormängsg. 16, Vällingby; t. 38 26 80	—	40	—	Oelschig, Erika A.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Killingen. Maltesholmsv. 59, Vällingby; t. 38 26 81	—	40	—	Engnell- Sundquist, Gun-Marie	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Daghemmet Strandgården. Maltesholmsv. 150, Vällingby; t. 38 90 99	42	—	—	Dahlgren, f. Törnquist, A. Ingegärd	Förestä	10	BvN	2	2						1
Barnstugan Minken. Persikog. 80, Vällingby; t. 38 52 41	—	20	20	Collin, f. Wikman, E. Margareta	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Barnstugan Haren. Maltesholmsv. 119, Vällingby; t. 89 37 85	—	20	20	Paulin, f. Helmer, L. E. Birgitta	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Hermelinen. Fyrspannsg. 111, Vällingby; t. 38 52 42	—	40	—	Sjögren, Kerstin M.-L.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Mården. Vindruvsbacken 13, Vällingby; t. 38 69 61	—	40	—	Bång, f. Sjö- ström, A.-B. Elisabeth, tjl. (se sid. 324), tf. Ljungbäck, f. Grahn, Gudrun M.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Igelkotten. Maltesholmsv. 164, Vällingby; t. 38 32 10	—	40	—	Möller, f. Nilsson, Kerstin E.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Ekorren. Mirabellbacken 16, Vällingby; t. 89 25 48	—	40	—	Gellerby, R. Barbro	Barn- trädg.- läre	7	BvN								
Lekskolan Vildkatten. Strandliden 54, Vällingby; t. 38 11 40	—	40	—	Sandqvist, f. Nilsson, Ulla E.	Barn- trädg.- läre	7	BvN								

Cp-externatet.

(Fredhalls barnstuga.)

Svedbergsplan 4, Sth K; t. 50 43 03.

Cp-externatet (föret benämnd Spastikerinstitutionen) inrättades hösten 1953 som ett centralt externat för behandling och vård av barn med cerebral pares. 25 barn i förskolåldern kunna mottagas för heldagsvistelse i institutionens lekskola och sysselsätts där med särskilt anpassad lekbetonad verksamhet och övningar. I samarbete med skoldirektionen i Stockholm ha upprättats två skolavdelningar med 20 platser. Skolbarnen erhålla undervisning och sysselsättningsterapi. Alla barnen få även systematisk behandling och träning.

Vid externatet tjänstgöra utöver vårdpersonal tre läkare som konsulter, varav en foniatriker och en barnpsykiater samt sjukgymnaster, talfelspedagog och barnpsykolog.

Föreståndare (13).

Vakant, *tf.* Paulström, Märta E.

Barnträdgårdslärare (9, 8).

Krook, S. Kerstin M.; Hammarberg, f. Gustavs-
son, Ruth N.

En barnsköterska.

Förskolan för hörselskadade barn.

*Kungsholmsgatan 106, Sth K; t. 54 14 60
(växel).*

Hörselvården för småbarn var till för ett tiotal år sedan begränsad till två privata förskolor för döva småbarn, nämligen förskolan för dövstumma i Göteborg och Hörselfrämjandets hörskola i Stockholm. År 1951 tillkommo de s. k. Wedenbergs-skolorna, varigenom ökade möjligheter bereddes hörselskadade småbarn att erhålla sakkunnig behandling. Stadsfullmäktige beslöt den 18 juni 1956 att anvisa medel för inrättande och drift av en förskola för hörselskadade barn (Utl. 1956: nr 219). Redan tidigare hade staden genom beslut av fullmäktige påtagit sig det ekonomiska ansvaret för de i Stockholm verkamma hörselskolorna.

Vid förskolan för hörselskadade mottagas såväl totaldöva barn som barn med lindrigare hörseldefekter för undervisning och behandling. Förutom utbildade dövslärare har till verksamheten knutits audiologisk och medicinsk expertis.

Dövslärare, tillika föreståndare

(Ao 19).

Blücher, f. Nord, Gunnel I.

Lärare (Ao 12).

Bodén, f. Wassberg, L.-A. Margareta; Edlund, f. Axelsson, S. Mariette; Nilsson, Ingrid M.; Wennerberg, Astri.

Lärare (Ae 12).

Klangebo, f. Marcus, Birgit M.; Regné, f. Wahlberg, Ulla S.; en vakant.

Lärare (Ag 12).

Vakant, *tf.* Brandt, f. Bjurström, R. Birgitta.

Barnhem.

Enligt 56 § barnavårdslagen skall k. m:t fastställa barnhemsplan för varje landstingskommun eller stad, som ej tillhör landstingskommun, i vilka skola upptagas barnhem till sådant antal och av sådan art, att behovet av olika slags barnhemsvård blir ändamålsenligt tillgodosett. Även ändring av planen skall fastställas av k. m:t. Nu gällande plan för barnhemsvårdens ordnande i Stockholms stad antogs av stadsfullmäktige den 21 juni 1954 efter förslag av barnavårdsnämnden och fastställdes av k. m:t den 2 mars 1956 (Utl. 1954: nr 230). Den gäller till och med år 1961.

Kommunen har att inrätta och driva de barnhem, som finnas upptagna i barnhemsplanen, i den mån annan icke drager försorg därom. Det åligger även kommunen att, om erforderliga medel icke på annat sätt tillhållas, bestrida kostnaderna för inrättande och drift av annan tillhöriga barnhem, som upptagits i planen, för såvitt deras vårdplatser äro avsedda för kommunens gemensamma behov. Barnavårdsnämnden har följaktligen det ekonomiska sistaansvaret för de i barnhemsplanen för Stockholm upptagna enskilda barnhemmen. Förteckning över dessa följer härnadan efter barnavårdsnämndens barnhem.

Barnhemmen äro av följande slag:

Spädbarnshem, för späda barn, som icke åtföljas av sina mödrar;

Mödrahem, huvudsakligen för späda barn med deras mödrar;

Upptagningshem, huvudsakligen för barn, som äro i behov av tillfällig vård och fostran eller av observation, antingen de omhändertagits för samhällsvård eller för utredning enligt 30 § barnavårdslagen;

Specialhem, huvudsakligen för barn, som äro i behov av längre tids vård och fostran och icke lämpligen kunna placeras i enskilt hem.

Beteckningen specialhem har ersatt den tidigare använda beteckningen barnhem för varaktig vård.

Vid varje barnhem tjänstgör en läkare (arvodestjänst). Den vårdmässiga ledningen av barnavårdsnämndens barnhem — med undantag av

BvN

pojkhemmen Eolshäll och Johannelund samt Barnbyn-Skå, vilka tillförts socialinspektörens vid ungdomshembyrån kompetensområde — handhaves av en till nämndens kansli knuten konsulent.

Författningar. K. m:ts stadga 28 okt. 1960 för barnavårdsanstalter (Kf 1960: nr 90). Reglemente för Stockholms stads barnavårdsnämnds barnhem, fastställt av barnavårdsnämnden 23 febr. 1932 (Kf 1932: nr 7).

Spädbarnshemmen.

Barnhemmet Eurenii minne.

Skånegatan 118, Sth SÖ; t. 40 31 19.

Genom testamente av vice häradshövding P. L. Eurenii erhöill Stockholms stad år 1910 en donation på 250,000 kronor för »inrättande av ett hittebarnshus uti Stockholm». På förslag av fattigvårdsnämnden beslöto stadsfullmäktige år 1921 att med anlitande av donationens avkastning övertaga det av Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets barnavårdsbyrå i Stockholm sedan år 1920 drivna spädbarnshemmet Skånegatan 118. Dessförinnan hade Föreningen för husmodersskolor med barnavård där drivit spädbarnshem och barnavårdsutbildning. Vid stadens övertagande av institutionen erhöill denna namnet »Spädbarnshemmet P. L. Eurenii minne». Hemmet uppfördes till en början på dåvarande fattigvårdsnämndens stat men överflyttades den 1 januari 1926 till barnavårdsnämndens.

En testamenterisk donation av tobakshandlaren P. Ljungerantz till grundfond för ett blivande hittebarnshus i Stockholm, som från den 1 december 1874 hade förvaltats av Allmänna barnhuset, överlämnades den 1 juli 1933 till staden med ett belopp av 526,872 kronor. År 1934 beslöto stadsfullmäktige att avkastningen av den Ljungerantzka fonden, sedan en tiondel av avkastningen varje år lagts till kapitalet, skulle användas till utvidgning av spädbarnshemmet P. L. Eurenii minne, som därefter benämndes Barnhemmet Eurenii-Ljungerantz' minne. Verksamheten var uppdelad på två hem för späda barn: Hem A, Skånegatan 118, med plats för 24 barn, och Hem B, i kvarteret Per i Saltsjö-Duvnäs i Nacka stad, med plats för 20 barn.

Hemmen, som tidigare stod under förvaltning av en särskild styrelse, överfördes enligt stadsfullmäktiges beslut den 20 juni 1949 till barnavårdsnämndens förvaltning den 1 januari 1950. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut skall avkastningen av P. L. Eurenii fond från och med samma år användas till driften av barnhemmet Skånegatan 118, benämnt Barnhemmet Eurenii minne, samt avkastningen av Ljungerantzka testamentsfonden till driften av barn-

hemmet i Saltsjö-Duvnäs, benämnt Barnhemmet Ljungerantz' minne.

Barnhemmet Eurenii minne har 23 platser. En del av undervisningen vid Stockholms stads barnsköterskeskola (se sid. 357) är förlagd till barnhemmet.

Barnhemsföreståndare (13).

Tetzell, Kerstin A.

Biträdande barnhemsföreståndare (12)..

Karlström, f. Pettersson, Ulla B. E.

En *läkare*, en *undersköterska*. — Fem *barnsköterskor*, en *kokerska*, två *arbetsbiträden*, en *tvätterska*.

Barnhemmet Furuhöjd.

Granvägen 1, Lidingö 1; t. 65 00 89.

Barnhemmet, som började verksamheten år 1945, har 27 platser.

Barnhemsföreståndare (13, 11).

Degerholm, Brita M. W.

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Tio *barnsköterskor* (därav en deltidanställd), en *kokerska*, en *tvätterska*, ett *köksbiträde*, en *städerska*.

Hjorthagens spädbarnshem.

Artemisgatan 41—43, Sth NO; t. 67 46 16.

Spädbarnshemmet, som började verksamheten år 1945, och som har 27 platser, är inrymt i barnstugan Värtagården.

Barnhemsföreståndare (13, 11).

Frelin, Ingrid A. S., tjl., *tf. Karlsson*, Naemi D. S.

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Tio *barnsköterskor* (därav en deltidanställd), en *kokerska*, ett *köksbiträde*, en *städerska*.

Barnhemmet Ljungerantz' minne.

Strandpromenaden 33, Saltsjö-Duvnäs; t. 16 18 54.

Beträffande hemmets tillkomst, se ovan Barnhemmet Eurenii minne. Hemmet har 20 platser.

Barnhemsföreståndare (13, 11).

Söderblad, f. Lundqvist, Inga G.

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Sju *barnsköterskor*, en *kokerska*.

Spädbarnshemmet i Neglinge.*Vikingavägen 42, Saltsjöbaden; t. 171468.*

Spädbarnshemmet, som började verksamheten år 1949, har 20 platser.

Barnhemsföreståndare (13, 11).*Malmensjö, f. Lind, Karin.*

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Åtta *barnsköterskor*, en *deltidsanställd kokerska*, ett *arbetsbiträde*, en *deltidsanställd tvätterska*.

Västertorps spädbarnshem.*Bandyvägen 40, Hägersten; t. 46 85 85.*

Spädbarnshemmet, som började verksamheten år 1955, har 28 platser.

Barnhemsföreståndare (13, 11).*Paulström, Märta E., tjl. (se sid. 345), tf. Lindsjö, A. Birgitta.*

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Tio *barnsköterskor*, en *kokerska*, två *arbetsbiträden*.

Spädbarnshemmet i Ängby.*Förjestadsvägen 5, Bromma; t. 37 12 78.*

Spädbarnshemmet, som började verksamheten år 1949, har 32 platser.

Barnhemsföreståndare (13, 11).*Gerschman, Lova L. Ch.*

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Elva *barnsköterskor*, en *kokerska*, en *tvätterska*, ett *köksbiträde*, ett *arbetsbiträde*.

Spädbarnshemmet i Äppelviken.*Svedjevägen 24, Bromma; t. 25 16 50.*

Spädbarnshemmet, som tillkommit genom beslut av stadsfullmäktige den 16 december 1946, har 15 platser.

Beträffande spädbarnshemmets tillkomst i övrigt, se 1956 års kommunalkalender.

Spädbarnshemmet, som har 15 platser, nedlades i samband med färdigställandet av Västerorps spädbarnshem (se ovan), men öppnades ånyo den 27 oktober 1955 på grund av ökat behov av spädbarnshemspatser.

Barnhemsföreståndare (13, 11).*Vakant, tf. Gwalli, S. Margareta.*

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Fem *barnsköterskor* (därav en *deltidsanställd*), en *kokerska*, ett *arbetsbiträde*.

Mödrahemmen.**Duvnåshemmet.***Herrgårdsvägen 7, Saltsjö-Duvnäs; t. 16 16 87.*

Hemmet, som började verksamheten år 1947, är av vårdhemstyp och har 12 platser.

Barnhemsföreståndare (13, 11).*Svensson, Brita M.*

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — En *barnsköterska*.

Hökarängens mödrahem.*Tobaksvägen 21, Farsta; t. 94 17 77.*

Hemmet, som började verksamheten år 1956, är av vårdhemstyp och har 10 platser.

Barnhemsföreståndare (13, 11).*Gwalli, S. Margareta, tjl. (se ovan).*

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — En *barnsköterska*.

Råsunda mödrahem.*Ekensbergsvägen 5, Solna; t. 27 01 19.*

Hemmet har 13 platser och var tidigare av hemskoletyp men ändrades den 1 januari 1951 till ett hem av vårdhemstyp.

Barnhemsföreståndare (13, 11).*Rönnqvist, A. Kerstin.*

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Två *barnsköterskor*.

Mödrahemmet Sjövillan.*Sjövägen 20, Solna; t. 82 55 50.*

Hemmet, som har 15 platser, togs i bruk den 11 november 1957 som ersättning för Vårbacka mödrahem, vilket samtidigt nedlades.

Barnhemsföreståndare (13, 11).*Schelin, f. Modin, J. I. (Hanna).*

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Två *barnsköterskor*.

Svalnåshemmet.*Svalnåsvägen 10, Djursholm; t. 55 11 23.*

Svalnåshemmet är av hemskoletyp och har 15 platser. Verksamheten började år 1944.

Barnhemsföreståndare (13, 11).*Ellström, Sara M.*

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *läkare*. — Två *barnsköterskor*.

Uptagningshemmen.

Pojkhemmet Eolshäll.

Eolshäll, Hägersten; t. 46 28 03.

År 1916 inköpte staden stiftelsen Stockholms alkoholisthems egendom Eolshäll, vilken den 1 oktober 1918 togs i anspråk av barnavårdsnämnden för inrättande av ett barnhem med 26 platser. Efter en år 1927 verkställd om- och tillbyggnad ökades platsantalet till 53.

På grund av lokalernas otillräcklighet och huvudbyggnadens ålder och dåliga skick hemställde barnavårdsnämnden år 1944 om anslag för uppförande av vissa nybyggnader vid barnhemmet. Genom fullmäktiges beslut den 16 oktober samma år (Utl. 1944: nr 306) anvisades nämnden medel för uppförande av en ny byggnad i stället för den gamla huvudbyggnaden, en elevbyggnad samt skolhus och föreståndarebostad. Byggnadsarbetena, som påbörjades i slutet av år 1945, voro slutförda på senhösten 1947. Efter omorganisation [år 1961 (Utl. 1960: nr 54), har hemmet 30 platser och fungerar såsom uptagningshem för i främsta rummet pojkar i skolåldern med allvarliga sociala anpassningssvårigheter. De till hemmet förlagda skolavdelningarna sortera under skoldirektionen.

Rektor (21).

Vakant, *tf. Ackemark, L.-E. R.*

Rektorsassistent (17).

Vakant.

Förste barnhemsassistent (13).

Vakant.

Barnhemsassistenter (11).

En vakant, *tf. Christensen, K. H.*; en vakant, *tf. Reinerstam, S. E.*; fem vakanta.

Läkare.

Vakant.

Tre *folkskollärare*, en *husmor*, ett deltidanställt *kanslibitråde*. — En *reparatör*, en *kokerska*, en *sömmerska*, fyra *arbetsbiträden*.

Pojkhemmet Johannelund.

Tempelbacken, Bromma; t. 25 67 09.

Anläggningen, som tidigare varit ungdomsvårdsskola, har sedan år 1949 använts såsom uptagningshem för barn i skolåldern. I avvaktan på en av stadskollegiet beslutad utredning rörande den framtida användningen av egendomen Johannelund rubriceras institutionen såsom provisoriskt barnhem.

Efter omorganisation år 1961 (Utl. 1961: nr 54) har hemmet 20 platser. Det är avsett att mottaga i främsta rummet pojkar i skolåldern

med allvarliga sociala anpassningssvårigheter. Hemmets skolavdelningar sortera under skoldirektionen.

Rektor (19).

Vakant, *tf. Nyberg, Maj K.*

Rektorsassistent (15).

Vakant.

En *läkare*, två *folkskollärare*, fem *barnhemsassistenter*, en *husmor*. — En *gårds-karl*, en *kokerska*, tre *arbetsbiträden*.

Nyboda hemmet.

Nyboda (Pa: Fack, Hägersten 7); t. 45 26 40 (växel).

Stadsfullmäktige beviljade den 18 november 1935 (Utl. 1935: nr 374) medel för uppförande av ett nytt uptagnings- och observationshem å ett staden tillhörigt område vid Nyboda inom Brännkyrka församling. Detta barnhem ersatte de förutvarande barnhemmen Fleminggatan 22 och Lillsjönäs, vilka nedlades, när det nya barnhemmet stod färdigt att tagas i bruk i mars månad 1938. Samtidigt nedlades även den under dåvarande fattigvårdsnämndens förvaltning stående barnasynen vid Sabbatsbergsvägen, och dess verksamhet övertogs av det nya barnhemmet. Nyboda hemmet, som har 191 platser för barn i åldern 1—16 år, utgör ett komplex av flera mindre barnhem och omfattar två småbarns- och tre småbarnshem och två skolbarnshem.

Enligt principbeslut av stadsfullmäktige den 21 november 1960 (Utl. 1960: nr 317) skall Nyboda hemmet övertagas av centralstyrelsen för undervisning och vård åt psykiskt efterblivna i samband med en överflyttning av barnhemsverksamheten till ett antal barnhem av mindre storlek.

En vid Nyboda hemmet placerad filial inom den psykiska barn- och ungdomsvården har upphört år 1961 i samband med omorganisation av barnavårdsnämndens barnhems- och ungdomsvård.

Inspektör (20).

Lidman, K. I.; t. även 45 31 36.

Föreståndarinna (14).

Zettermarck, Karin M.-L.

Ekonomiföreståndare (12—9).

Samrell, f. Johnsson, Eva K.; t. även 45 90 90.

Översköterskor (11).

Hultgren, Ingrid V.; Rembjör, f. Jansson, Kerstin M.; en vakant.

Maskinist (10).

Johansson, J. A.

Fem bitr. barnhemsföreståndare, en barnhemsassistent, tre barnträdgårdslärare, en slöjdlärare, två kanslibiträden, två kontorsbiträden. — Sextiotvå barnsköterskor, en telefonvakt, en portvakt, en vaktmästare, en eldare, två gårdskarlar, två kokerskor, ett första köksbiträde, två sömmerskor, tre köksbiträden, två matsalsbiträden, två städerskor.

Reimersholme barnhem.

Vindragarvägen 15, Sth SV; t. 68 34 86.

Efter framställning från Hyresgästernas spar-kasse- och byggnadsförening i Stockholm beslöt barnavårdsnämnden den 14 december 1948 att den 1 januari 1949 övertaga det av föreningen drivna barnpensionatet i fastigheten Vindragarvägen 15. Vid barnpensionatet var tidigare inrymd dels en spädbarnsavdelning med 10 platser, som helt disponerades av barnavårdsnämnden och var intagen i stadens barnhemsplan, dels en avdelning med 14 platser för barn i åldern 2—7 år. Efter övertagandet omdisponerades spädbarnsavdelningen till åldersgrupperna 1—2 år, varigenom barnhemmet nu har 20 platser för barn i åldern 1—7 år.

Barnhemsföreståndare (13, 11).

Grönfeldt, Ingrid.

En bitr. barnhemsföreståndare, en läkare. — Sex barnsköterskor, en kokerska, ett köksbiträde.

Rökinda barnhem.

Rödkindavägen, Farsta; t. 94 10 46.

Den 8 december 1947 (Utl. 1947: nr 470) beslöt stadsfullmäktige anvisa barnavårdsnämnden medel för förvärv av det Malmqvistska stiftelsen tillhöriga Rökinda barnhem, vars drift av föreningen nedlagts.

Rökinda barnhem var tidigare intaget i stadens barnhemsplan som barnhem för varaktig vård. Då vid tidpunkten för barnavårdsnämndens förvärv av fastigheten ett något minskat behov av barnhemsplatser för varaktig vård förelåg, medan däremot efterfrågan på platser vid upptagningshem var stor, togs fastigheten i slutet av år 1948 i bruk som upptagningshem med 12 platser för barn i åldern 2—7 år.

Barnhemsföreståndare (13, 11).

Andersson, Ingegerd C.

En bitr. barnhemsföreståndare, en läkare. — Tre barnsköterskor (därav en deltidsanställd), en kokerska, en deltidsanställd städerska.

Barnhemmet Storgården.

Lingvägen 173—175, Farsta; t. 94 33 40.

Hemmet, som har 30 platser för barn mellan 1 och 16 år, togs i bruk under år 1956.

Den del av undervisningen vid Stockholms stads barnsköterskeskola, som tidigare varit förlagd till Reimersholme barnhem och Älvsjö barnhem, är numera överflyttad till barnhemmet Storgården.

Barnhemsföreståndare (13, 11).

Lundin, Henvor.

Biträdande barnhemsföreståndare (12).

Kolbus, Helena; en vakant.

En deltidsanställd barnhemsassistent. — Sex barnsköterskor, en kokerska, tre arbetsbiträden (därav ett deltidsanställt).

Sveta gårds skolhem.

Sveta gård, Söderbärke; t. Ludvika 500 89.

Hemmet, som tidigare mottagit barn i åldern 1—7 år (se 1960 års kommunalkalender, sid. 339), omorganiserades år 1960 till skolhem för 15 barn i åldern 7—16 år (Utl. 1961: nr 54). Skolhemmet är avsett för i främsta rummet pojkar och flickor med skolsvårigheter och behov av en tids miljöbyte. Skolundervisningen sker i två klassavdelningar av observationsklass typ.

Barnhemsföreståndare (15).

Vakant, tf. Segvard, A. Ragnhild V.

En bitr. barnhemsföreståndare, fyra barnhemsassistenter, två folkskollärare. — En kokerska, tre arbetsbiträden, en gårdskarl.

Sörgårdens småbarnshem.

Kungsberga, Färentuna; t. 0756 + 420 62.

Sedan Hambergsska stiftelsen erbjudit barnavårdsnämnden att för barnhemsändamål förhyra vissa stiftelsen tillhöriga byggnader vid Kungsberga i Färentuna socken, i vilka stiftelsen tidigare bedrivit barnhemsverksamhet, beslöt barnavårdsnämnden den 27 februari 1945 förhyra ifrågasatt byggnader att användas såsom ett reservbarnhem i första hand för mottagande av barn, som icke kunna få kvarstanna på Nybodahemmet. Barnhemmet Sörgården har 16 platser för barn i åldern 1—7 år.

Sedan stadsfullmäktige (Utl. 1961: nr 54) beslutat, att barnhemmet skall tagas i anspråk såsom annex till Barnbyn Skå (se sid. 350), kommer den vid hemmet hittills bedrivna verksamheten att överflyttas till ny anläggning.

BVN

Barnhemsföreståndare (14—12).

Vakant.

En *bitr. barnhemsföreståndare*. — Tre *barnsköterskor*, en *kokerska*, ett *köksbiträde*.

Specialhemmen.

Örbyhemmet.

Vansövägen 4, Älvsjö; t. 47 64 90.

Hemmet har 15 platser för barn i åldern 3—16 år. Det togs i bruk år 1952.

Barnhemsföreståndare (13, 11).

Berger, Anne-Marie, tjl. (se nedan), *tf. Stener*, S. Elsie B.

En *barnhemsassistent*, en *bitr. barnhemsföreståndare*. — Två *barnsköterskor*, en *kokerska*.

Småhem.

Rättar Vigs Väg 89, Spånga; t. 36 59 81.

Barnhemmet är ett specialhem, inrymt i en radhuslägenhet i ett av AB Stockholmshem i stadsdelen Nälsta nyuppfört bostadsområde. Hemmet, som togs i bruk i slutet av år 1960, kan taga emot 5 barn och är det första av ett antal av barnavårdsnämnden planerade s. k. småhem. Strävan är att så långt möjligt inlemma dessa hem i vanlig bostadsbebyggelse och ordna vården under så hemliknande former som möjligt.

Barnhemsföreståndare (13, 11).

Vakant, *tf. Berger*, Anne-Marie.

Barnbyn Skå.

Skå; t. 0756 + 242 82 (expeditionen).

Stadsfullmäktige beslöt den 23 maj 1945 (Utl. 1945; nr 164) bevilja barnavårdsnämnden anslag för uppförande av ett nytt barnhem å stadens egendom Skå-Edeby i Skå socken. Barnhemmet togs i bruk i oktober månad 1947.

I första hand är barnhemmet avsett att mottaga normalbegåvade barn, vilka på grund av uppföranderubbningar eller allvarliga miljöskador icke lämpligen kunna placeras i enskilda hem utan måste beredas en jämförelsevis lång tids vård på barnhem.

Barnhemmet kan mottaga 63 barn.

Författningar. K. kung. 4 juni 1937 ang. statsbidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn, med ändr. K. kung. 30 juni 1952 med bestämmelser om den centrala tillsynen över vissa anstalter.

Läkare, tillika föreståndare (B 6).

Jonsson, G. A.; mottagningstid: 8—10; t. 0756 + 242 76; måndagar 16—21; t. 40 33 54.

Psykolog (23).

Kälvesten, Anna-Lisa; t. 0756 + 242 75.

Rektor (21).

Winther, T. C. S.; t. 0756 + 242 84.

Föreståndarinna (17).

Thulin, f. Helmeritz, Stina; t. 0756 + 241 05.

Psykolog (16).

Öberg, K. G.; t. 0756 + 242 87.

Barnpsykoterapeuter (16).

Två vakanta.

Slöjdlärare och fritidsledare (12).

Vakant, *tf. Turevi*, K. G. G.

Fem *folkskollärare*, en *småskollärare*, en *översköterska*, en *kontorsskrivare*, ett *kanslibiträde*, en *fritidsledare*, nio *stugföreståndare*, tretton *bitr. stugföreståndare*. — En *bilförare*, *tillika gårdskar*, en *reparatör*, en *trädgårdsarbetare*, en *kokerska*, en *sömmerska*, ett *köksbiträde*, två *städerskor*.

Småbarnshem.

Enligt beslut av stadsfullmäktige (Utl. 1961: nr 54) skall barnhemmet Sörgården (se sid. 349) tagas i anspråk såsom annex till Barnbyn Skå. Hemmet får 10 platser och är avsett för vård och behandling av barn i för- och småskoleåldern.

Barnhemsföreståndare (14—12).

Vakant.

Biträdande barnhemsföreståndare
(12—10).

Vakant.

En *barnhemsassistent*, en *småskollärare*, en *husmor*. — Ett *arbetsbiträde*.

Marieborgs tonårshem.

Södertörns Villastad; t. 94 42 69.

Institutionen togs den 11 april 1957 i bruk som barnhem för varaktig vård av flickor i ålder 7—16 år. Dessförinnan var i institutionen inrymt ett av centralstyrelsen för undervisning och vård av psykiskt efterblivna drivet inackor-

deringshem för flickor, för vilket ändamål centralstyrelsen numera nyttjar barnavårdsnämndens förutvarande Ekebo ungdomshem i Lidingö.

Efter omorganisation år 1961 (Utl. 1961: nr 54) utgör hemmet ett till Barnbyn Skå knutet s. k. tonårshem. Hemmet har 8 platser och är avsett att mottaga barn över 12 år, mottagliga för vård och behandling enligt de vid Barnbyn tillämpade principerna. En till hemmet förlagd skolavdelning sorterar under skoldirektionen.

Barnhemsföreståndare (15).

Vakant.

Biträdande barnhemsföreståndare (13).

Vakant.

En *barnhemsassistent*, en *folkskollärare*, en *husmor*. — Ett *arbetsbiträde*.

Övergångshem.

*Katarina Bangata 70, Sth SÖ;
t. 40 33 54.*

Stadsfullmäktige beslöt den 17 februari 1958 (Utl. 1958: nr 58) i enlighet med barnavårdsnämndens hemställan att anvisa medel för inrättande av ett övergångshem för Barnbyn Skå i fastigheten Katarina Bangata 70, där dittills Katarina ungdomshem varit inrymt. Övergångshemmet skall i första hand fungera såsom en utskrivningsavdelning för det något äldre klientelet i Barnbyn, som icke lämpligen bör kvarstanna i Barnbyn men är i behov av fortsatt institutionsvård. Övergångshemmet togs i bruk under första halvåret 1959.

Barnhemsföreståndare (13, 11).

Vigren, K. W. E.

En *bitr. barnhemsföreståndare*, en *ungdomshemsassistent*, en *husmor*. — Ett *arbetsbiträde*.

Enskilda barnhem, som ingå i barnhemsplanen för Stockholms stad.¹⁾

Föreningen Engelbrekts barnavårds- och husmodersskolas spädbarnshem.

Valhallavägen 9, Sth VA; t. 3246 79.

Föreståndarinna: Lundblad, Kerstin.

¹⁾ De nedan under dessa hem upptagna befattningshavarna äro ej i denna egenskap införda i kalenderns personalavdelning.

Sällskapet Barnavårds spädbarnshem.

Stadshagsvägen 7, Sth K; t. 5247 80.

Föreståndarinna: Hagblom, Elsa.

Frälsningsarméns mödrahem.

Ingemarsgatan 9, Sth VA; t. 30 68 32.

Föreståndarinna: Närlund, Tora-Lisa.

Barnhemmet Lillgården.

Uppdragningshem.

Uttran; t. 0753+302 18.

Föreståndarinna: Ekerot, Anna-Greta.

Barnhemmet Lillstugan.

Uppdragningshem.

Ringvägen 50, Saltsjöbaden; t. 17 08 50.

Föreståndarinna: Westin, Adele.

Barnhemmet Skogshyddan.

Uppdragningshem.

Barnhemsvägen 1, Ektorp; t. 16 29 55.

Föreståndare: Wennermark, Majt.

Boxtorps pojkhem.

Stjärnhov; t. Stjärnhov 13.

Rektor: Edmarker, H.

Vid barnhemmet äro anställda en *ord. folkskollärare* och två *e. o. folkskollärare*, vilkas befattningar äro uppförda å barnavårdsnämndens lönestat och tillhöra Stockholms skoldistrikt samt tillsättas av skoldirektionen, som utövar överinseende över undervisningen vid barnhemmet.

Barnhemmet Furulid.

Barnhem för varaktig vård.

Gnesta; t. Gnesta 106.

Föreståndare: Johansson, Emma.

Ungdomshemmen.

Barnavårdsnämndens ungdomshem äro avsedda huvudsakligen för ungdomar i åldern 16—20 år, vilka på grund av otillfredsställande förhållanden eller bristande social anpassning äro i behov av utav nämnden kontrollerad omvårdnad och tillsyn. Hemmen äro som regel avsedda för helinackordering mot en av barnavårdsnämnden fastställd avgift. De för kvinnlig ungdom avsedda ungdomshemmen kallas flickhem.

BvN

Ungdomshemmet i Aspudden.*Sverkersgatan 8, Hägersten; t. 19 48 12.*

Hemmet, som började verksamheten år 1948, har 10 platser för manlig ungdom.

Föreståndare (12—11).

Vakant, *tf. Engzelius, F. A. G.*

En *bitr. föreståndare*, en deltidsanställd *ungdomshemsassistent*, en *husmor*. — Ett deltidsanställt *arbetsbiträde*.

Drevvikens ungdomshem.*Skrubba (Pa: Sth 20); t. 93 01 02.*

Sedan ungdomsvårdsskoleverksamheten vid Skrubba nedlagts den 1 juli 1949 (se 1955 års kommunalkalender, sid. 313), har — i avvaktan på slutförandet av en av stadskollegiet beslutad utredning rörande fastighetens framtida användning (se sid. 567) — den förutvarande skolhemsbyggnaden tagits i anspråk som provisoriskt ungdomshem för manlig ungdom. Institutionens namn har tidigare varit Skrubba ungdomshem.

Bland hemmen för manlig ungdom intar Drevvikens ungdomshem en särställning. Hemmet mottager dels pojkar för observation och utredning, dels gravt socialt missanpassade pojkar för vård och behandling. Efter omorganisation år 1961 (Utl. 1961: nr 54) har hemmet 30 platser, fördelade på en observations- och utredningsavdelning samt en mera vårdmässig avdelning, förlagd till två annex inom anläggningen.

Rektor (21)

(nuv. inneh. 23).

Vakant, *tf. Freyne, E. H.; t. 93 03 41.*

Rektorsassistent (17).

Vakant.

Förste ungdomshemsassistenter (13).

Två vakanta.

Tre *hantverksföreståndare*, sju *ungdomshemsassistenter*, en *husmor*, en *översköterska*, ett *kanslibiträde*. — En *kokerska*, fyra *arbetsbiträden*, en *reperatörchaufför*.

Ekensbergs ungdomshem.*Ekensbergsvägen 50, Sth SV; t. 18 22 13.*

Hemmet, som började verksamheten år 1956, har 16 platser för manlig ungdom.

Föreståndare (12—11).

Ovebring, P.-O. A.

En *bitr. föreståndare*, en *ungdomshemsassistent*, en *husmor*. — Ett första *köksbiträde*.

Fagersjö flickhem.*Tobaksvägen 24, Farsta; t. 94 24 33.*

Hemmet började verksamheten år 1949 och har 16 platser för kvinnlig ungdom.

Föreståndare (12—11).

Fornlöf, Gunvor K. A.

En *bitr. föreståndare*, en *ungdomshemsassistent*, en *husmor*. — Ett deltidsanställt *arbetsbiträde*.

Ungdomshemmet Giovanni d'Anastasy's minne.*Götgatan 71, Sth SÖ; t. 42 00 70.*

Genom testamente den 26 juni 1858 förordnade svenske och norske generalkonsuln i Alexandria Giovanni d'Anastasy, att av hans kvarlåtenskap $\frac{1}{40}$ skulle tillfalla Stockholm, huvudstaden i hans adoptivfädernesland Sverige, att där anslås och användas till milda stiftelser eller allmänna välgörenhetsinrättningar.

Donationen, som ursprungligen utgjorde 40,000 kr., uppgick den 31 december 1959 till 1,022,706 kr.]

Den 18 maj 1936 beslöt stadsfullmäktige på framställning av barnavårdsnämnden att för donationens avkastning upprätta två ungdomshem, ett för manlig och ett för kvinnlig ungdom.

Hemmet, som tidigare stod under förvaltning av en särskild styrelse, ställdes genom beslut av stadsfullmäktige den 20 december 1948 fr. o. m. år 1949 under barnavårdsnämndens förvaltning.

Hemmet har 35 platser för manlig ungdom.

Föreståndare (14—12).

Jansson, Å. J.

En *bitr. föreståndare*, en *ungdomshemsassistent*, en *husmor*. — En *kokerska*, två *arbetsbiträden*.

Ungdomshemmet Giovanni d'Anastasy's minne (för flickor).*Regeringsgatan 93, Sth C; t. 20 50 55.*

Beträffande hemmets tillkomst, se Ungdomshemmet Giovanni d'Anastasy's minne Götgatan 71, ovan. Flickhemmet stod tidigare under samma särskilda styrelse som pojkhemmet men förvaltas liksom detta enligt stadsfullmäktiges beslut från och med år 1949 av barnavårdsnämnden.

Hemmet har 17 platser.

Föreståndare (12—11).

Ekstrand, f. Wistrand, Gunborg E.

En *bitr. föreståndare*, en *ungdomshemsassistent*, en *husmor*. — Ett deltidsanställt *arbetsbiträde*.

Högalids ungdomshem.

Ansgariegatan 8, Sth SV; t. 68 67 61.

Hemmet började verksamheten år 1948 och har 24 platser för manlig ungdom.

Föreståndare (14—12).

Asker, E. A.

En *bitr. föreståndare*, en *ungdomshemsassistent*, en *husmor*. — Ett första köksbiträde, två *arbetsbiträden*.

Högdalens ungdomshem.

Harpsundsvägen 52, Bandhagen; t. 47 73 37.

Hemmet, som har 26 platser för manlig ungdom, öppnades under år 1955.

Föreståndare (14—12).

Skoog, K. H.

En *bitr. föreståndare*, två *ungdomshemsassistenter* (därav en deltidsanställd), en *husmor*. — Ett första köksbiträde, två *arbetsbiträden* (därav ett deltidsanställt).

Skärsåtra flickhem.

Centralvägen 4, Lidingö 2; t. 65 51 40.

Hemmet började verksamheten år 1954 och har beträffande det kvinnliga ungdomsklientelet haft samma funktion som Drevvikens ungdomshem för pojkar. Efter omorganisation år 1961 (Ütl. 1961: nr 54) har hemmet delat denna funktion med det nytillkomna Tenöborgs flickhem (se nedan).

Hemmet har 10 platser.

Föreståndare (17).

Vakant, *tf. Nixon, f. Nubert, I. Anne Marie.*

En *bitr. föreståndare*, fyra *ungdomshemsassistenter*, en *husmor*.

Sofia ungdomshem.

Gaveliusgatan 7, Sth SÖ; t. 40 02 35.

Ungdomshemmet, som har 20 platser för manlig ungdom, började verksamheten år 1954 och ersatte därvid det samma år nedlagda Traneborgs ungdomshem.

Föreståndare (14—12).

Nilsson, G. R.

En *bitr. föreståndare*, två *ungdomshemsassistenter* (därav en deltidsanställd), en *husmor*. — Ett första köksbiträde, ett *arbetsbiträde*.

Stigbergets flickhem.

Fjällgatan 25, Sth SÖ; t. 40 20 45.

Hemmet, som öppnades i augusti 1928 och intill år 1949 benämndes Läringshemmet för flickor, har 14 platser för kvinnlig ungdom.

Föreståndare (12—11).

Holm, Gunborg Ch. K.

En *bitr. föreståndare*, en *ungdomshemsassistent*, en *husmor*. — Ett deltidsanställt *arbetsbiträde*.

Södra ungdomshemmet

(Natthärbärgat).

Högbergsgatan 49, Sth SÖ; t. 41 15 44.

Hemmet öppnades den 16 maj 1955. Det ersatte därvid det dittillsvarande natthärbärgat i fastigheten Stadsgården 18. Manlig ungdom under 21 år kan här beredas tillfälligt nattlogi i avvaktan på andra hjälpåtgärder. Placeringarna i hemmet ske företrädesvis genom barnavårdsnämndens byrå för uppsökande verksamhet (se sid. 308).

Hemmet har 16 platser.

Föreståndare (14).

Vakant, *tf. Ekholm, E. G.*

En *ungdomshemsassistent*. — Ett *arbetsbiträde*.

Tenöborgs flickhem.

Vaxholm; t. 0746 + 31252.

Stadsfullmäktige anvisade den 15 juni 1959 medel för förvärv av fastigheten Tenö 1² i Österåkers kommun för inrättande där av ett barnhem för varaktig vård av i främsta rummet äldre skolbarn. Under en övergångstid av ett eller annat år avses hemmet disponeras för samma ändamål som Skärsåtra flickhem (se ovan).

Föreståndare (17).

Vakant, *tf. Söör-Ekbrant, M. E. (Maj).*

En *bitr. föreståndare*, en *ungdomshemsassistent*, en *arbetsföreståndare*. — En *reparatör-chaufför*.

Ungdomshemmet i Ulvsunda.

Johannesfredsvägen 38, Bromma; t. 26 13 39.

Hemmet öppnades i februari månad 1946. T. o. m. år 1948 stod det under förvaltning av sty-

BvN

relsen för ungdomshemmen Giovanni d'Anastasy's minne. Från nämnda tidpunkt förvaltas detsamma enligt stadsfullmäktiges beslut av barnavårdsnämnden.

Hemmet har 11 platser för manlig ungdom.

Föreståndare (12—11).

Herlin, K. G. M.

En *bitr. föreståndare*, en *deltidsanställd ungdomshemsassistent*, en *humor*. — Ett *deltidsanställt arbetsbiträde*.

Läringshem.

Läringshemmet Fredrik Barcks minne.

Fleminggatan 85, Sth K; t. 53 86 54.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 juni 1933 att med användande av till staden av fröken Maria Barck år 1906 och 1911 donerade medel (Fredrik Barcks donationsfond) upprätta ett läringshem, benämnt Fredrik Barcks minne. Hemmet öppnades den 1 oktober 1933.

Hemmets ändamål är att åt obemedlade och välartade ynglingar, företrädesvis lärjungar i Stockholms stads skolor för yrkesundervisning i snickeri eller smidesarbete, bereda fostran och god omvårdnad. Hemmet har plats för 26 ynglingar.

Hemmet står under ledning av en styrelse, bestående av fem ledamöter, av vilka en, tillika ordförande, utses av stadskollegiet, två av barnavårdsnämnden och två av yrkesskolstyrelsen. För var och en av ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder en verkställande ledamot.

Intagning i hemmet sker efter beslut av dess styrelse. Vistelsetiden i hemmet är i regel högst tre år.

Författning. Reglemente för läringshemmet Fredrik Barcks minne, antaget av SF 30 juni 1933, fastställt av ÖÅ 24 juli 1933 (KF 1933: nr 40).

Styrelse.

Eriksson, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm., ordf. (för åren 1961—1962) (utsedd av stadskollegiet); ***Malmroth**, f. Herlitz, Elsa, fru, ***Brodd**, f. Lidén, Anna S., fru, stadsfullm. (för år 1961) (utsedda av barnavårdsnämnden); **Carlson**, f. Olsson, Elna S. E., ombudsman, stadsfullm. (för åren 1961—1962), ***Fors-**

sell, E. E., yrkesskoldirektör, vice ordf. (för åren 1960—1961) (utsedda av yrkesskolstyrelsen).

*Suppleanter*¹⁾: **Clæsson**, V. O., kassör, stadsfullm. (för åren 1961—1962) (utsedd av stadskollegiet); ***Forsling**, f. Larsson, Ruth L., folkskollärare, stadsfullm., ***Gullstrand**, A. M., f. d. rådmän (för år 1961) (utsedda av barnavårdsnämnden); **Wahlström**, L. F. H., bokbindarmästare (för åren 1961—1962), ***Hamrin**, Bell I., kassörska (för åren 1960—1961) (utsedda av yrkesskolstyrelsen).

Föreståndare.

Vakant.

En *humor*. — En *kokerska*, ett *arbetsbiträde*.

Fritidsverksamheten.

Den av barnavårdsnämnden bedrivna fritidsverksamheten för barn och ungdom organiseras och ledes av fritidsavdelningen. Verksamheten bedrivs vid ungdomsgårdar samt barn- och ungdomsteatrar. Ungdomsgårdarna äro lokalmässigt av två slag: dels särskilt för ändamålet byggda lokaler, dels lokaler — som regel av mindre omfattning — i anslutning till barnstugor.

Vid de större ungdomsgårdarna tjänstgöra heltidsanställda föreståndare, som biträdas av arvodesanställda klubb- och hobbyledare m. fl. Vid de mindre ungdomsgårdarna förekommer endast arvodesanställd personal. Fritidsverksamheten vid ungdomsgårdarna bedrivs i enlighet med av barnavårdsnämnden i utredningen »Ungdom och Fritid» föreslagna och av stadsfullmäktige godkända riktlinjerna (Bih. 1954: nr 53).

Teaterverksamheten började hösten 1955 i förhyrda lokaler i Årsta centrum. I början av år 1957 igångsattes teaterverksamhet i förhyrda lokaler i Gröndal, och hösten 1957 togos i Hägerstensåsens nyuppförda medborgarhus för barn- och ungdomsteater speciellt iordningställda lokaler i bruk. Nya teatrar ha under år 1959 tillkommit i Hässelby Gärd och i Skarpsnäck. Från år 1960 har barnavårdsnämnden övertagit den sedan år 1942 i Forsgrönska medborgarhuset i biblioteksnämndens regi drivna och av i skoldirektionens stat anvisade medel bekostade barn- och ungdomsteatrar. För verksamheten vid barn- och ungdomsteatrar ha riktlinjer utarbetats av barnavårdsnämnden och fastställts av stadsfullmäktige (Bih. 1955: nr 51).

¹⁾ Suppleanterna skola inträda i den ordning, vari de här äro upptagna.

Ungdomsgårdar.

Ungdomsgård	Adress	Gårdsföreståndare (12)
Bagarmossens	Svartåg. 1, Johanneshov; t. 39 12 56	Kinnbo, B. E. J.
Bandhagsgården	Bandhagsplan 14, Bandhagen; t. 86 12 98	Deltidsanställd
Björkhagens	Björkhagsplan 3, Johanneshov; t. 48 49 69	Wikberg, Gunvor A. I.
Blackebergsgården	Ibseng. 9—11, Bromma; t. 87 13 69	Deltidsanställd
Bällstagården	Kakv. 57, Mariehäll; t. 28 66 70	Deltidsanställd
Centrumgården	Vittangig. 22, Vällingby; t. 37 19 34	Wiberg, K. G.
Dalens Gård	Dalgårdsv. 3, Enskede; t. 59 30 00	Deltidsanställd
Ekensbergsgården	Ekensbergsv. 50, Sth SV; t. 18 37 38	Vakant
Enskede Gård	Enskede; t. 49 84 87	Lamrin, A. F. W.
Fagersjögården	Cigarrv. 16, Farsta; t. 94 34 76	Hendriksson, G., tj. (se sid. 313), tf. Malm, G. S.
Flöjeln	Lyckselev. 22, Vällingby; t. 38 21 25	Deltidsanställd
Gröndalsgården	Lövholmsv. 85, Sth SV; t. 45 23 62	Deltidsanställd
Hagsätra	Hagsätraplan 13, Bandhagen; t. 86 40 11	Jensing, S.
Hammarbygården	Olaus Magnus' Väg 57—59, Johanneshov; t. 49 66 83	Deltidsanställd
Hjorthagsgården	Skogvaktarg. 7, Sth NO; t. 62 13 11	Skiöld, J. H.
Hässelby Gårds	Hässelby Torg, 7, Vällingby; t. 38 50 38	Nyborg, K. A.
Hässelby Strands	Maltesholmsv. 144, Vällingby; t. 89 37 95	Carlsson, B. O.
Hökarängsgården	Tobaksv. 24, Farsta; t. 94 52 29	Deltidsanställd
Hövdingagården	Stenkilsg. 2, Hägersten; t. 18 37 39	Johansson, L.-O.
Johannesfredsgården	Johannesfredsv. 27—29, Bromma; t. 26 72 18	Deltidsanställd
Johanneshovsgården	Blåsutv. 38—44, Enskede; t. 59 09 07	Söderström, E. P., tj. (se sid. 313), tf. Hultin, S. R.
Kristinebergsgården	Böttigerv. 7, Sth K; t. 51 20 44	Deltidsanställd
Kärrtorpsgården	Fyrskippsv. 65, Johanneshov; t. 49 84 37	Hovell, B., tj. (se sid. 313), tf. Jönsson, S. Mari-Louise
Lillsjönäs Gård	Barrstigen 46, Bromma; t. 25 84 89	Lindgren, f. Hermansson, Inga M.
Morgongården	Söndagsv. 9—11, Farsta; t. 94 59 05	Deltidsanställd
Riksbygården	Ylev. 6, Bromma	Deltidsanställd
Rågsvedsgården	Rågsveds centrum, Bandhagen; t. 47 46 12	Håkansson, L. M. A.
Rörstrandsgården	Rörstrand, Sth VA; t. 34 61 40	Karlander, B. A. L.
Sköndalsgården	Bagarfruv. 14, Farsta; t. 94 56 79	Deltidsanställd
Solbergagården	Safirgränd 25, Hägersten; t. 19 95 90	Persson, P. H.
Stadshagsgården	Stadshagsplan 7, Sth K; t. 50 61 95	Deltidsanställd

Ungdomsgård	Adress	Gårdsföreståndare (12)
Styrbjörnsgråden	Styrbjörnsv. 15, Hägersten; t. 19 29 58	Deltidsanställd
Svandammgråden	Cedergrensv. 5, Hägersten; t. 45 58 91	Jonason, C. V. F.
Svartviksgården	Svartviksv. 10, Bromma; t. 26 39 56	Borgelin, I. Marianne, tjl. (se sid. 313), tf. Johansson, K. E. H.
Tranebergsgården	Margretelundsv. 63, Bromma; t. 25 89 77	Deltidsanställd
Värtagården	Artemisg. 61—63, Sth NO; t. 62 51 78	Deltidsanställd
Västbergagården	Hökmosse. 59—63, Hägersten; t. 45 39 38	Deltidsanställd
Årstagården	Bolmensv. 26, Johanneshov; t. 49 35 02	Hedbrandt, K. Ingrid M.
Åsens	Riksdalerv. 4, Hägersten; t. 45 74 98	Deltidsanställd
Älvsjögården	Älvsjöv. 10, Älvsjö; t. 47 40 61	Gerdin, G. F.
Ängbygården	Tegnebyv. 37, Bromma; t. 37 22 93	Eriksson, J. R.

Deltidsanställd personal såsom *gårdsföreståndare, kaféföreståndare, klubbledare, vakt-personal, stüderskor.*

Barn- och ungdomsteatrar.

Barn- och ungdomsteatern	Adress	Teaterföreståndare (14)
i Gröndal	Sjöbjörnsv. 3, Hägersten; t. 45 98 31	Ödman, f. Öberg, Gunborg A.
i Hägerstensåsen	Riksdalerv. 4, Hägersten; t. 18 45 49	Johannesson, f. Darelus, Gunnel M. Ch.
i Hässelby Gård	Hässelby Torg 7, Vällingby; t. 38 91 01	Notini, f. Fjelkegård, Karin H. E.
i Medborgarhuset	Folkungag. 43, Sth SÖ; t. 42 67 20	Samzelius, f. Nordenswan, Maj G.
i Skarpnäck	Söderarmsv. 56, Johanneshov; t. 48 21 23	Deltidsanställd
i Årsta	Årstaplan 5, Johanneshov; t. 71 77 93	Wiklund, f. Rönquist, Doris A.

Stockholms stads barnsköterskeskola.

Skånegatan 118, Sth SÖ; t. 40 31 19; Lingvägen 173—175, Farsta; t. 94 33 40, 94 30 35.

Expedition: Vasagatan 15—17, 3 tr. (Pa: Fack, Sth I); t. 22 55 00 (växel), 21 34 62 (rektor).

Vid barnhemmet Eurenii minne (se sid. 346) har barnsköterskeutbildning för vård av späda barn, bedrivits sedan år 1921. Utbildningstidens längd var först fyra månader men utsträcktes efter barnavårdsnämndens övertagande av hemmet år 1950 till sex månader. Stadsfullmäktige medgav den 19 juni 1952 barnavårdsnämnden att genom utvidgning av den dittillsvarande utbildningen anordna en barnsköterskeutbildning, som anslöt sig till av socialstyrelsen i samråd med överstyrelsen för yrkesutbildning utfärdade nya allmänna bestämmelser för elevutbildning vid barnavårdsanstalter (Utl. 1952: nr 233).

Den nya barnsköterskeutbildningen, vilken erhållit namnet Stockholms stads barnsköterskeskola, tog sin början den 1 oktober 1952 och omfattar utbildning under åtta månader i vård av såväl spädbarn som småbarn. Skolans styrelse består av barnavårdsnämndens anstaltsdelegerade jämte skolans rektor, vilken efter skolstyrelsens förslag förordnas av överstyrelsen för yrkesutbildning. Utbildningen är huvudsakligen förlagd till två av nämndens barnhem, nämligen Barnhemmet Eurenii minne och Barnhemmet Storgården. Högsta antal elever samtidigt är 32. Intagning av elever äger rum varannan månad med 8 elever varje gång.

Undervisningen är avgiftsfri. För bostad och kost erlägger elev 140 kr. i månaden. Elev vid skolan kan erhålla allmänt studiebidrag med 40 kr. per månad och stipendium med 100 kr. per månad.

Vid skolan anordnas även fortbildningskurser för hos barnavårdsnämnden anställd vårdpersonal.

På uppdrag av centralstyrelsen för undervisning och vård av psykiskt efterblivna anordnar barnsköterskeskolan utbildningsverksamhet för barnsköterskor och vårdarinor vid institutioner för psykiskt efterblivna.

Författningar. Allmän skolstadga 23 maj 1958, med ändr. (Kf 1958: nr 86, 1959: nr 44, 1960: nr 67). K. m:ts stadga 30 juni 1955 för statsunderstödda yrkesskolor (SFS 1955: nr 503), med ändr. K. kung. 31 maj 1957 om statsbidrag till yrkesskolor (SFS 1957: nr 480), med ändr. K. socialstyrelsens cirkulärskrivelse 15 dec. 1948 ang. nya allm. best. för elevutbildning vid barnavårdsanstalter, med ändr. K. m:ts medgivande 29 april 1960 ang. särskild styrelse för Stockholms stads barnsköterskeskola (Kf 1960: nr 7). Reglemente för Stockholms stads barnsköterskeskola, ändrad lydelse fastställt av överstyrelsen för yrkesutbildning 16 jan. 1959 (Kf 1960:

Suppl. nr 2). K. m:ts förordning om allmänt studiehjälsreglemente (SFS 1958: nr 326), med ändr.

Styrelse.

(Barnavårdsnämndens anstaltsdelegerade jämte skolans rektor.)

Mogård, J. A. B., f. d. kontraktsprost, o r d f.; **Brodd, f. Lidén, Anna S.**, fru, stadsfullm.; **Florén-Winther, Ethel H. D.**, föreståndarinna, fru, stadsfullm.; **Heyman, f. Almstrand, Ingrid**, fru; **Lindblom, Helena**, rektor.

Suppleanter: **Böre, C. O. H.**, rådmän, stadsfullm.; **Forsling, f. Larsson, Ruth L.**, folkskollärare, stadsfullm.; **Franzén, H. P. M.**, tjänsteman; **Olson, f. Gustafsson, Lilli E.**, fru.

Rektor (1,800 kr.).

Lindblom, Helena (se sid. 307).

Allmänna barnhusets Stockholmsfond.

Allmänna barnhuset tillkom år 1785 genom sammanslagning av två förut befintliga barnhus, nämligen det s. k. stora barnhuset, som grundats enligt ett k. brev år 1621, och det år 1755 av magistratens politiekollegium inrättade s. k. politiebarnhuset. Allmänna barnhuset mottog, mot en viss inlösningsavgift, värlösa barn till uppfostran och vård. Verksamheten var i huvudsak inriktad på Stockholm. Den åren 1917 och 1924 genomförda nya barnavårdslagsstiftningen medförde för allmänna barnhuset en omläggning av barnhusets verksamhet, i det att dels jämlikt 1917 års lag om utomäktenskapliga barn inlösen av barn å barnhuset i regel icke vidare kunde äga rum, dels genom 1924 års lag om samhällets barnavård kommunen ålades att sörja för barnavården. Den nya formen för barnhusets verksamhet innebär, enligt det numera gällande reglementet för barnhuset, huvudsakligen ett understödande arbete för barnavården över hela riket.

I samband med ovan omförmälda omläggning av allmänna barnhusets verksamhet uppkom fråga, vilken andel staden skulle anses hava i allmänna barnhusets tillgångar, och år 1930 träffades ett avtal härom mellan staden och allmänna barnhuset som godkändes av stadsfullmäktige den 20 oktober och av k. m:ten den 21 november 1930. Enligt detta avtal avstod allmänna barnhuset till staden sin rätt till egendomen Rålambshov å Kungsholmen (tomten nr 1 i kv. Hemmet och nr 20 i kv. Mälaren), som k. m:ten år 1647 donerat till staden under förklaring, att k. m:t likväl därmed icke staden allena velat förstå utan ock jämväl barnhuset, som här i staden inrättat är. Staden överlämnade i gengäld ett belopp av 5,000,000 kr. till allmänna barnhuset. Det bestämdes vidare, att nämnda belopp skulle avsättas till en särskild fond, benämnd »Allmänna barnhusets Stockholmsfond».

och att avkastningen av denna fond, enligt av k. m:t den 21 november 1930 utfärdade bestämmelser, skall komma staden till godo såsom bidrag för sådan barnavårdande verksamhet, som avses i barnhusets reglemente eller eljest är av viss i bestämmelserna närmare angiven beskaffenhet. Dock skulle för tiden efter det barnhusets sjukvårdsanstalt nedlagts och intill dess pediatrik klinik vid det blivande rikssjukhuset tagits i bruk, vilket skedde den 1 juli 1951, av Stockholmsfondens avkastning årligen användas intill 50,000 kr. såsom bidrag för uppehållande av en sådan klinik.

Fondens avkastning, jämte vissa andra inhörande inkomster, är i stadens utgifts- och inkomststat upptagen under barnavårdsnämnden. Det åligger barnhuset att sist den 1 februari varje år till stadens barnavårdsnämnd uppgiva, ej mindre i vad mån barnhuset genom sin verksamhet, direkt eller genom understöd, under barnhusets nästföljande budgetår avser att tillgodose Stockholms barnavårds behov, än även det belopp, som därutöver under samma budgetår skall användas till stadens förmån. Sist den 1 april varje år äger barnavårdsnämnden till barnhuset inkomma med förslag till användning av sålunda disponibla medel.

Skulle barnavårdsnämnden icke godtaga av barnhuset avsedd verksamhet till stadens förmån eller barnhuset ej gilla barnavårdsnämndens förslag, skall, i den mån överenskomelse ej kan ske, frågan hänskjutas till avgörande av en *tremannanämnd*, bestående

ende av ordföranden i barnavårdsnämnden och ordföranden i direktionen för barnhuset såsom ledamöter samt en av k. m:t för viss tid utsedd person såsom opartisk ordförande.

Frågaravande medel hava av barnavårdsnämnden i huvudsak tagits i anspråk som understöd till vissa utomstående institutioner för barn- och ungdomsvård m. m.

Vid behandling i barnhusets direktion av ärenden rörande fondens förvaltning skall ett av drätselnämnden utsett ombud äga säte och stämma i direktionen.

Författningar. K. brev 21 nov. 1930 till direktionen över Allmänna barnhuset angående upprättande av »Allmänna barnhusets Stockholmsfond» (Kf 1930: nr 116: I). K. brev 19 maj 1933 ang. användning för Stockholms stads barnavårdsverksamhet av vissa av allmänna barnhusets inkomster och donationsfonders avkastning (Kf 1933: nr 86). Reglemente för Allmänna barnhuset, utfärdat av k. m:t 20 dec. 1957 (Kf 1957: nr 109).

Tremannanämnd.

Vakant, ordf. (förordnad av k. m:t); **Höjer, K. J.**, generaldirektör (ordf. i direktionen över Allmänna barnhuset); **Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M.**, borgarråd.

Drätselnämndens ombud i direktionen över Allmänna barnhuset.

Mehr, Hj. L., borgarråd, stadsfullm.

Berg-Rolanderska fonden, se sid. 621.

Stockholms stads arbetslöshetsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Arbetslöshetsnämnden.

*Rehmsgatan 20 (Pa: Box 19053, Sth 19);
postgirokonton nr 54832; t. 24 05 20 (växel).*

*Mottagning för allmänheten: Luntmakar-
gatan 84, 1 tr.; expeditionstid: se under
resp. mottagningssektion, sid. 362.*

Då den av första världskriget framkallade ekonomiska krisen kunde väntas medföra en omfattande arbetslöshet, anbefalldes k. m. t. ett cirkulär den 18 augusti 1914 tillsättande av arbetslöshetskommittéer i de olika kommunerna, varjämte riksdagen anvisade medel att utgå som bidrag till kommunerna vid understödjande av arbetslösa.

På förslag av en kommitté, tillsatt av stadsfullmäktiges beredningsutskott och en frivillig sammanslutning med närmaste uppgift att hjälpa mobiliserades familjer, den s. k. »centrala understödskommittén», fastställde stadsfullmäktige den 4 november 1914 grunder för arbetslöshetsunderstöds utdelande och uppdrog åt den så sammansatta kommittén att fungera som kommunal arbetslöshetskommitté. Genom kungörelse den 7 juli 1922 angående statsbidrag till arbetslöshets hjälp utfärdades särskilda bestämmelser rörande arbetslöshetskommittéernas verksamhet. Den kontanta understödsverksamheten, som enligt direktiv från arbetslöshetskommissionen nedlades den 1 juli 1923, återupptogs vintern 1928—1929.

Mellan dåvarande fattigvårdsnämnden och arbetslöshetskommittén organiserades ett visst samarbete, i syfte att erhålla effektiv kontroll därå, att den kompletterande kontanta understödsverksamhet beträffande oförvällat arbetslösa, som bedrevs av nämnden, endast skulle komma sådana personer till godo, vilka icke kunde beredas för dem lämpligt arbete vid offentliga reservarbeten, och vilka förklarade sig villiga att mottaga dylikt arbete.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1931 hade nämligen igångsatts s. k. reservarbeten, d. v. s. kommunala arbeten av mera tillfällig karaktär, vilkas utförande icke ur allmänna synpunkter var omedelbart eller inom en nära framtid erforderligt men vilkas bedrivande ansågs motiverat med hänsyn till önskvärdheten av att i tider av arbetslöshet kunna bereda ökade arbetstillfällen.

Tidigare anordnade statsunderstödda arbeten för arbetslöshetens lindrande endast i form av statliga — statskommunala — reservarbeten. Utmärkande för dessa arbeten var bland annat, att lönesättningen skulle ske så att reservarbets-

lönerna ej överstego de lägsta grovarbetarlönerna, som gällde i den ort, där arbetet utfördes. Detta skulle iakttagas, även om arbeten av samma art inom orten utfördes till högre lön i öppna marknaden. I slutet av 1930-talet infördes vid sidan om reservarbetena en ny form av hjälparbeten, de statliga och statskommunala beredskapsarbetena, vid vilka löneläget skulle vara detsamma som för likartat arbete i öppna marknaden. Numera förekomma endast förmerna statliga, statskommunala och kommunala beredskapsarbeten, varav de förstnämnda skola utföras i arbetsmarknadsstyrelsens eller annan statlig myndighets regi och de sistnämnda bedrivs i kommunal regi.

Vid sidan om beredskapsarbetena finnas två för arbetslösa ur yrkesgrupper med särskilda arbetslöshetsproblem avsedda hjälpformer, nämligen sedan år 1934 de statliga och statskommunala arkivarbetena, avsedda för sådana hjälpsökande arbetslösa, som på grund av tidigare yrkesutövning, speciella yrkeskvalifikationer, ålder eller andra särskilda personliga förhållanden icke lämpligen kunna hänvisas till beredskapsarbeten, och sedan år 1942 den statliga musikerhjälpen, avsedd för arbetslösa musiker.

Arbetslösa, som av olika anledningar ej kunna placeras vid ovannämnda slag av hjälparbeten, erhålla kontanta understöd. Kontantunderstöden utgingo till och med februari 1957 i form av dagunderstöd och hyreshjälp. Sedan kontantunderstöden genom beslut av 1956 års riksdag frikopplats från socialhjälpens normerna och i stället anknyts till arbetslöshetsförsäkringen, har uppdelningen i dagunderstöd och hyreshjälp slopats och dessa från den 1 mars 1957 sammanförts under den gemensamma beteckningen dagunderstöd. Utöver dagunderstödet utgår särskilt barntillägg för varje barn under 16 år.

Sedan år 1938 har förekommit utbildning för arbetslösa i form av särskilt anordnade utbildnings- och upplysningskurser. År 1938 öppnades den alltiämt bestående verkstadsskolan. Den statliga ledningen av kursverksamheten handhades t. o. m. den 30 juni 1944 av dåvarande arbetsmarknadskommissionen och överflyttades därefter på överstyrelsen för yrkesutbildning. Utbildningsverksamheten bedrevs tidigare i form av beredskapskurser för verkstadsindustrin. Från och med den 1 oktober 1945 äro dessa beredskapskurser ersatta med yrkesutbildningskurser, anordnade såsom statsunderstödda kommunala arbetslöshetskurser, med möjligheter till utbildning som mekaniker, bilservicemekaniker, finmekaniker, tele- och radioreparatörer, gas- och båg-

ArbN

svetsare, bilelektriker, instrumentreparatörer samt smeder.

Kurser ha anordnats sedan 1939 för flyktningar, för i militärtjänst skadade, för partiellt arbetsföra, för avgående fast anställt militärt manskap med civilanställningsförmåner, för norrmän, som vistades i Sverige under kriget, och för utbildning av kvinnlig industriell reservarbetskraft.

I enlighet med av 1954 års riksdag fattade beslut lämnas av statsmedel utbildningsbidrag åt arbetslösa, partiellt arbetsföra, militärskadade och utlänningar under förutsättning att vederbörande kommun åtager sig att till 25 procent ersätta kostnaderna för utbildningsbidrag, dock att staten som hittills svarar för hela utbildningskostnaden beträffande militärskadade och utlänningar.

Det lokala organet för verksamheten i Stockholm var fram till den 1 juli 1944 Stockholms arbetslöshetskommitté. Jämlikt lagen 30 juni 1946 om arbetslöshetsnämnd ändrades kommitténs namn därefter till *Stockholms stads arbetslöshetsnämnd*. Denna består av en ordförande jämte suppleant för denne, förordnade för viss tid av överståthållarämbetet, efter förslag av stadsfullmäktige, samt minst fyra och högst tio (f. n. åtta) av stadsfullmäktige för viss tid valda ledamöter med minst hälften så många suppleanter (f. n. åtta). Ordförande och suppleant för honom brukar av överståthållarämbetet förordnas för ett år i sänder. Stadsfullmäktiges val av ledamöter brukar även avse ett år.

Nämnden skall vara sammansatt på sådant sätt, att den inrymmer representanter dels för kommunala myndigheter, dels ock för arbetsgivarnas och arbetarnas intressen. Ordförande, ledamot eller ersättare i arbetsmarknadsstyrelsen, ordförande, vice ordförande, ledamot eller ersättare i länsarbetsnämnd eller befattningsskare hos arbetsmarknadsstyrelsen, länsarbetsnämnd eller inom den offentliga arbetsförmedlingen må icke vara ordförande, ledamot eller suppleant i särskild arbetslöshetsnämnd. Av kommunen avlönad tjänsteman, som i och för sin befattning är redovisningsskyldig inför arbetslöshetsnämnden, må icke vara ordförande, ledamot eller suppleant i samma nämnd.

Den 16 december 1946 beslöt stadsfullmäktige att inrätta en särskild husmoderssemester-nämnd (se sid. 388). Denna trädde i verksamhet den 1 januari 1947. Alltsedan dess har arbetslöshetsnämnden fungerat såsom denna nämnds utredande och verkställande organ. Under åren 1948—1957 ombesörjde arbetslöshetsnämnden för barnavårdsnämndens räkning de kommunala arbetsuppgifterna i samband med de allmänna barnbidragen.

Rörande uppdrag för arbetslöshetsnämnden att vara familjebidragsnämnd, se sid. 363.

Den centrala ledningen av hjälpverksamheten utövades sedan 1914 och fram till den 1 juli 1940 av statens arbetslöshetskommission, vilket organ därefter och fram till den 1 juli 1948

benämndes statens arbetsmarknadskommission. Sistnämnda dag ändrades namnet å kommissionen till k. arbetsmarknadsstyrelsen.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1961—1962 ägde rum den 8 december 1960 (fyllnadsval den 17 april 1961).

Författningar. Lag 30 juni 1944 om arbetslöshetsnämnd (Kf 1944: nr 52). K. kung. 27 maj 1949 ang. vissa statliga och statsunderstödda åtgärder vid arbetslöshet (Kf 1949: nr 29), med ändr.

Stat 1961.

	Drift- budgeten	Kapital- budgeten
Skattemedel		
Utgifter	16 074 300	1 800 000
Inkomster	9 126 000	—
Överskjutande utgifter	6 948 300	1 800 000
Av överskjutande utgifter på driftbudgeten hän- för sig till		
arbetslöshetsåtgärder	kr. 6 394 000	
familjebidragsverksamhet . . .	» 554 300	

Arbetslöshetsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsett av överståthållarämbetet).

Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M., borgarråd;
t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset var-
dagar efter överenskommelse.

Suppleant för ordföranden

(såsom ledamot utsett av stadsfullmäktige, så-
som suppleant för ordföranden utsett av över-
ståthållarämbetet).

Irsten, B. A., direktör.

Ledamöter

(utsetta av stadsfullmäktige).

Carlsson, R. R., banktjänsteman.
Claesson, V. O., kassör, stadsfullm.
Emenius, N. W., förman.
Eriksson, E. O. (Olle), ombudsman, stadsfullm.
Lavett, E. G. A., disponent, stadsfullm.
Lindén, L. G. A., direktör.
Wiklund, S. A. D., byrådirektör.

Suppleanter¹⁾

(utsetta av stadsfullmäktige).

Bohman, A. W., redogörare.
Carlsson, K. A. J., verkstäare.
Fagerström, J. F. E., byggnadsingenjör, stadsfullm.
Hansson, N. A. R., sekreterare.

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanter enligt beslut av nämnden inträda i följande ordning: för ledamoten R. K. Carlsson suppleanten Löw; för ledamoten Claesson suppleanten Hansson; för ledamoten Eriksson supple-

Hjorth, Å. R., försäljningschef.
 Larsson, S. V., droskchaufför.
 Löw, G. E., fritidskonsulent.
 Wanneryd, E. A. H., tulltjänsteman, stadsfullm.

Sekreterare (2,880 kr.).

Engberg, B. H. F., direktör; t. 34 07 20 (växel)
 (se sid. 149).

Arbetslöshetsnämndens delegerade.

Arbets- och kursdelegerade.

Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M., ordf.;
 Löw, G. E.; Wiklund, S. A. D.; Irsten, B. A.
Suppleanter: Bohman, A. W.; Carlsson, R. R.;
 Hjorth, Å. R.; Larsson, S. V.

Tjänstedelegerade.

Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M., ordf.;
 Lindén, L. G. A.; Larsson, S. V.; Irsten, B. A.
Suppleanter: Claesson, V. O.; Bohman, A. W.;
 Emenius, N. W.; en vakant.

Understödsdelegerade.

Eriksson, E. O. (Olle), ordf.; Emenius, N. W.;
 Löw, G. E.; Irsten, B. A.
Suppleanter: Bohman, A. W.; Hansson, N.
 A. R.; Larsson, S. V.; en vakant.

Arbetslöshetsnämndens revisorer.

Arbetslöshetsnämndens verksamhet granskas av tre revisorer, vilka för två kalenderår i sänder utses, en av överståthållarämbetet, efter anmälan av kommunen, och två jämte två suppleanter av stadsfullmäktige. De av stadsfullmäktige utsedda revisorerna granska jämväl husmoderssemester-nämndens verksamhet. Nuvarande revisorer och suppleanter äro utsedda för åren 1960—1961.

leanten K. A. J. Carlsson; för ledamoten Lindén suppleanten Bohman; för ledamoten Emenius suppleanten Wanneryd; för ledamoten Wiklund suppleanten Larsson; för vice ordföranden suppleanten Hjorth; för ledamoten Lavett suppleanten Fagerström. Därest här angivna personliga suppleanter äro förhindrade, skall såsom ersättare inträda suppleanter i följande ordning: för ledamot från arbetarpartiet suppleanterna Löw, K. A. J. Carlsson, Bohman och Hansson; för ledamot från folkpartiet: suppleanterna Wanneryd och Larsson; för ledamot från högerpartiet: suppleanterna Hjorth och Fagerström. Härefter skall ordningen för suppleanternas inträde till tjänstgöring bestämmas efter deras tjänstetid i nämnden eller vid lika tjänstetid efter levnads-åldern.

*Sörlin, B. E., förste kanslist (utsedd av överståthållarämbetet); *Fredrikson, Anny L., fröken (utsedd av stadsfullm.); *Sundin, T. W., tullpackhusförman (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter: *Govenius, C. Å., sekreterare (utsedd av överståthållarämbetet); *Nilsson, F. V., förste kriminalassistent (utsedd av stadsfullm.); *Sundberg, K. O. E., kassör (utsedd av stadsfullm.).

Arbetslöshetsnämndens expedition.

Rehns gatan 20, 3 tr. (Pa: Box 19053, Sth 19); postgirokonto nr 54832; t. 24 05 20 (växel); expeditionstid: 8—16,15, lördagar och dag före helgdag 8—13 (april—september fredagar 8—15,45, lördagar stängt).

Direktör (B 2).

Henriksson, T. H. (förordn. t. o. m. ³¹/1 1965);
 mottagningstid: 9,30—10,30.

Kansliavdelningen.

Sekreterare (20).

Husberg, K.

Förste kammarskrivare (17).

Almé, Hj. E., tj. (se sid. 92).

Kammarskrivare (15).

Forsten, S. M.

Kontorsassistent (12).

Kahn, Margit C.

Socialassistent (13—11).

Lihammar, f. Bengtsson, Maj-Britt.

En arkivvårdare, två kontorsbiträden.

Förtroendeläkare.

Garlind, C. T. E. (se sid. 196).

Tekniska avdelningen.

Luntmakargatan 84, 4 tr.

Arbetschef (B 1).

Sandin, E. A. V.

Biträdande arbetschef (24).

Kinnman, K.-E.

Förste verkmästare (16).

Gustafsson, E. E. W.; Holmén, E. V.

Verkmästare (14)

(nuv. inneh. 15).

Ulvö, S. S.

ArbN

Verkmästare (12).

Åhlander, N. G. O.

Kontorsassistent (12).

Ståhl, f. Holm, Edit T.

Ritare (11).

Ekemar, K. B.

Förrådsförmän (11).

Vakant, *tf.* Ohlsson, R. V.

Ett *verkmästarbiträde*. — Dessutom arvodesavlönade *verkmästare*, *förmän* och *verkmästarbiträden*.

Kamerala avdelningen.

Rehns gatan 20, 3 tr.; expeditionstid: 8—16,15, lördagar och dag före helgdag 8—13 (april—september fredagar 8—15,45, lördagar stängt).

Kamrer (24).

Nilsson, T. H. R.; mottagningstid: 10—11.

Kammarskrivare (15).

Holm, N. O.; Person, S. S.

Kontorsassistent (tillf. 12).

Hedberg, G. G.

Förste kontorsskrivare (kassör) (11)

(nuv. inneh. 12).

Andersson, f. Eklund, E. M. A. (Wiran).

Kontorsskrivare (9).

Bengtsson, f. Lindblom, Gunborg K. E.; Husberg, f. Solberg, Karin M.; Strindmar, f. Sandström, Vera M. E. K.

En *förste maskinoperatör*, fem *kansli-biträden*, sex *kontorsbiträden*, en *förste expeditionsvakt*, en *expeditionsvakt*, två *telefonister*.

Sociala avdelningen.

Rehns gatan 20, 2 tr.; expeditionstid: 8—16,15, lördagar och dag före helgdag 8—13 (april—september fredagar 8—15,45, lördagar stängt).

Socialinspektör (21).

Ljungquist, K. H.; mottagningstid: 8—11.

Mottagning för allmänheten.

Luntmakargatan 84, 1 tr.; expeditionstid: 8—11, jourtjänst under lördagar april—september.

Kammarskrivare (15).

Blomstrand, C. E.; Strindmar, T. A.

Förste socialassistenter (15—13).

Abramson, B.; Olin, M. L. O.

Kontorsassistenter (12).

Holm, f. Widlund, Britta H.; Welander, f. Karlsson, Elsa M. A.

Socialassistenter (13—11).

Agelfors, G. V.; Boberg, B. M.; Carlweitz, B. M.; Jonasson, f. Eriksson, Ingrid A.; Hägglund, P. U.; Barck, N. O. M.; Thérus-Persson, Ulla M., tjl., *tf.* Ehrnberg, P. E. S. M.; Wahlström, S. E.

En *tillfällig socialassistent*, fem *kansli-biträden*, tre *kontorsbiträden*, ett *tillfälligt kontorsbiträde*, en *expeditionsvakt*, en *tillfällig vaktmästare*.

Ansökningar om hjälp vid arbetslöshet skall ingivas på nedanstående byråer.

För personer bosatta i Stockholm utom Spånga förs. och stadsdelen Blackeberg: Luntmakargatan 84 (kl. 8—11).

För personer bosatta inom Spånga förs. och stadsdelen Blackeberg: Socialbyrå IX, Vittangi-plan 6, Vällingby (kl. 8,30—10,30), t. 87 07 00

Verkstadsskolan.

Fatbursgatan 12, Sth SÖ; t. 40 07 78 (föreståndaren); 40 20 11 (expeditionen); 40 84 77 44 29 42 (läraryrket).

Verkstadsskolan har f. n. ca 115 elever, fördelade på nio kurser, vilka huvudsakligen medela utbildning i yrken tillhörande metall-, tele-, radio-, och bilindustrierna. Tiderna för dessa utbildningskurser variera från 2 till 24 månader.

Föreståndare (23).

Olsson, S. A.

Kontorsassistent (12).

Lundberg, E. G.

En *verktygsgutlämnare*, ett *kansli-biträde*, ett *tillfälligt kontorsbiträde*; därjämte tjänstgöra tretton *yrkeslärare*, en *ämneslärare* (samtliga anställda av överstyrelsen för yrkesutbildning).

Kursnämnd.

Vid verkstadsskolan finnes en kursnämnd bestående av två representanter för arbetslöshetsnämnden och en representant för vardera arbetsnämnden i Stockholms stad, Sveriges verkstadsförening och Stockholms metallarbetarefackför-

ening. Kursnämndens huvudsakligaste uppgift är att fatta beslut om intagning och utskrivning av elever vid verkstadsskolan.

Ordförande.

Henriksson, T. H., direktör (utsedd av arbetslöshetsnämnden) (se sid. 361).

Övriga ledamöter.

Carlsson, K. A. J., verkställare (utsedd av arbetslöshetsnämnden); Johansson, K. G., förste assistent (utsedd av arbetsnämnden i Stockholms stad); Ekstedt, S. F., civilingenjör (utsedd av Sveriges verkstadsförening); Husberg, J. H. T., ombudsman (utsedd av Stockholms metallarbetarefackförening).

Sekreterare.

Vakant.

Familjebidragsverksamheten.

Genom beslut den 18 februari 1952 uppdrogo stadsfullmäktige åt arbetslöshetsnämnden att tills vidare från och med den 1 mars 1952 vara familjebidragsnämnd i Stockholm.

K. förordningen den 17 april 1940 om familjebidrag åt värnpliktiga vid krigstjänstgöring m. m. stadgade att kommun skulle antingen inrätta särskild familjebidragsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. Nu gällande familjebidragsförordning av den 29 mars 1946 innehåller motsvarande bestämmelse. Stadsfullmäktige beslöt den 22 april 1940 att tillsätta en särskild sådan nämnd, *Stockholms stads familjebidragsnämnd*, samt att stadens arbetslöshetsförvaltning skulle fungera som familjebidragsnämndens utredande och verkställande organ. Nämnden trädde i verksamhet den 23 april 1940 och upphörde jämlikt stadsfullmäktiges ovan nämnda beslut med sin verksamhet den 29 februari 1952.

Familjebidragsnämnden skall till familjemedlemmar åt värnpliktiga utbetala familjebidrag i den mån behov därav prövas föreligga. Med familjemedlemmar avses förutom den värnpliktiges hustru, med vilken han sammanlever, samt hans barn och adoptivbarn under 16 år, som äro under hans vårdnad, även hans hustru, barn och adoptivbarn i annat fall än som nyss sagts, hans föräldrar eller adoptant, hans hustrus barn och

adoptivbarn samt hans fränskilda hustru, envar under förutsättning att den värnpliktige är underhållsskyldig mot vederbörande och vid tiden för inkallelsen i väsentlig mån bidrog till dennes underhåll. Därför äro även den värnpliktiges husföreståndarinna att anse såsom medlem av hans familj under förutsättning, att den värnpliktige sammanbor med egna eller hustrus barn eller adoptivbarn under 16 år samt, därest han sammanbor jämväl med hustru, att hustrun är oförmögen till arbete. Familjebidrag kan utgå såsom familjepennning, bostadsbidrag, näringsbidrag, sjukbidrag och begravningsbidrag.

Familjebidragsförordningens bestämmelser skola även tillämpas å krigsfrivilliga och värnpliktiga, som efter eget åtagande fullgöra tjänstgöring i samband med krigsförbandsvis anordnade repetitionsövningar, dock att medlemmar av Sveriges lottakårer och av föreningen Svenska blå stjärnan allenast må erhålla bostadsbidrag. Familjebidragsnämnden har dessutom att utbetala hemortslön, som utgöres av befälslön och långtidslön, till därtill berättigade. Förordningens bestämmelser angående hemortslön skola dock gälla allenast, när krigsavlöningsreglementet äger tillämpning. Konungen äger emellertid förordna, att bestämmelserna, i vad de avse långtidslön, skola tillämpas under tid, då värnpliktiga äro inkallade jämlikt 27 § 2 mom. värnpliktslagen.

Det åligger familjebidragsnämnden vidare att mottaga ansökningar om värnpliktslön och ersättningsfyllnad åt vissa under militärtjänstgöring kroppsskadade och att, efter att hava inskaffat den ytterligare utredning, som finnes erforderlig, med eget yttrande i vissa fall överlämna ansökningarna till försvarets socialbyrå.

Familjebidragsnämnden har slutligen att mottaga ansökningar om anstånd med indrivning av utskyld och att med eget yttrande överlämna ansökningarna till vederbörande utmätningsman.

Författningar. K. förordn. 29 mars 1946 om familjebidrag åt värnpliktiga m. m. (familjebidragsförordning) (Kf 1946: nr 48), med ändr. K. kung. 29 mars 1946 med närmare bestämmelser ang. tillämpning av familjebidragsförordningen (familjebidragskungörelse), med ändr.

Revisorer.

Överståthållarämbetet utser årligen två revisorer för granskning av familjebidragsverksamheten. Nuvarande revisorer äro utsedda för år 1961.

*Rosén, S. Å., tf. förste byråsekreterare.

*Sörlin, B. E., förste kanslist.

Arbetsnämnden i Stockholms stad.

(Arbetsförmedlingen i Stockholm.)

Åren 1732—1735 fanns i Stockholm en offentlig arbetsförmedlingsanstalt, det av k. m:t privilegierade adresskontoret, och under denna tid var all privat platsanskaffning förbjuden.

Frågan om en kommunens arbetsförmedlingsanstalt framfördes år 1901 dels i en av föreningen »Studenter och arbetare» till stadsfullmäktige avlåten framställning, vari hemställdes om utredning i saken, dels i en hos fullmäktige samma år väckt motion i ärendet. Sedan en kommitté utrett frågan, beslöt stadsfullmäktige år 1904 i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs förslag att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*. Denna institution trädde i verksamhet den 22 september 1905.

Enligt en den 15 juni 1934 antagen lag skulle offentlig förmedling av arbetsanställning anordnas i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagit i landsting.

I den i december 1939 utfärdade lagen om tjänsteplikt meddelades även vissa bestämmelser om den offentliga arbetsförmedlingen. Därest k. m:t därom förordnade, skulle arbetsförmedlingsanstalt enligt denna lag ställas under statlig ledning. Med stöd härav utfärdade k. m:t den 7 maj 1940 första gången kungörelse om statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen med tillämpning från och med den 20 maj 1940.

Genom beslut av 1947 års riksdag förstärktes den offentliga arbetsförmedlingen definitivt från den 1 januari 1948. Samtidigt upphörde 1934 års lag om offentlig arbetsförmedling att gälla.

Ledningen av arbetsförmedlingen utövas av k. arbetsmarknadsstyrelsen. Som lokalt organ för styrelsen är i varje län inrättad en länsarbetsnämnd, vilken i Stockholm motsvaras av arbetsnämnden i Stockholms stad. Arbetsnämnden åligger bl. a. att handhåva ledningen av den offentliga arbetsförmedlingen och den därtill knutna yrkesvägledningen, att följa utvecklingen på arbetsmarknaden samt att utföra de uppgifter som av k. m:t eller k. arbetsmarknadsstyrelsen överlämnas till nämnden.

K. m:t förordnar, efter förslag av chefen för k. arbetsmarknadsstyrelsen, för en tid av högst tre år ordförande, fem ledamöter och ersättare,

varvid en av ledamöterna förordnas att vara vice ordförande.

Författningar. K. m:ts instruktion för länsarbetsnämnderna 29 juli 1957. K. m:ts kung. om den offentliga arbetsförmedlingen 30 dec. 1947.

Arbetsnämndens ledamöter

(utsedda för tiden 1961—1963).

Ordförande.

Lindell, K. J., f. d. generaldirektör.

Vice ordförande.

Kalderén, O. R., direktör.

Ledamöter.

Ekdahl, f. Johansson, Helga M., förbundskassör;
Karlén, E., ombudsman; Lindblad, T. A., disponent; Setréus, I. M., kassör, stadsfullm.

Ersättare: Kronlund, Barbro E., socialinspektör (för Ekdahl); Sandström, C. V. R., redaktör (för Karlén); Boye, H. J. E., överingenjör (för Lindblad); Gustafsson, H. L., metallarbetare, riksdagsman (för Setréus).

Arbetsnämndens kansli.

Luntmakargatan 46 (Pa: Box 3190, Sth 3; postgirokonton nr 182 050); t. 22 30 00 (lokalsamtal) och 22 38 80 (rikssamtal); expeditionstid: 8,30—12, 13—15,30 (lördagar 8,30—13).

Direktör.

Norbäck, K. G.

Förste inspektör.

Wahlström, K.-O. A.

Inspektörer.

Piomark, E.; Lindqvist, Vivan L. M.; Jönsson, f. Rasmusson, K. Ingeborg; Tell, N. A. O. V.; Lageby, B. R. L.; Engvall, G. H., tf.; Janhagen, B. I. F., tf.

Arbetsförmedlingens expeditioner.

Pa: Box 3190, Sth 3; postgirokonto nr 182050; t. (där annat ej särskilt angives) 22 30 00 (lokalsamtal) och 22 38 80 (riksamtal); expeditionstider: 8,30—12, 13—15,30 (lördagar 8,30—13), för vissa expeditioner gälla särskilda tider; i regel hålles torsdagar öppet till kl. 19.

Luntmakargatan 46.

Tid för besök å arbetsvårdsexpedition bör förutbeställas.

Expeditioner för butikspersonal, hembiträden, hälso-, sjuk- och barnvårdspersonal, industri- och hantverkspersonal, kontorspersonal, lager- och kommunikationspersonal, lärare- och förvaltningspersonal, städpersonal och tillfällig hushållshjälp (öppet från kl. 8) samt tekniker.

Rosengatan 4.

Expeditioner för fabriksgrövarbetare och chaufförer, hotell- och restaurangpersonal (öppet från kl. 8), jordbruksarbetare samt metallarbetare.

Döbelnsgatan 21.

Expeditioner för artister och musiker samt byggnadsarbetare (öppet från kl. 7). Ungdomsförmedling och yrkesvägledning (tid för yrkesvägledning bör förutbeställas).

Sjömansförmedlingen.

Skeppsbron 46, Sth C.

Expeditionen för stuveri- och tillfällighetsarbetare.

Södre Torn, Södermalmstorg, Sth SÖ.

Filialexpeditioner:

Vittangiplan 10, Vällingby; t. 87 05 50, 87 05 51, 87 05 52, 87 05 53, 37 08 37, 87 25 89, 87 25 92.

Gullmarsplan 5, n. b., Johanneshov; t. 71 20 71, 71 20 72, 71 05 60, 71 17 56, 71 79 14, 71 79 15.

Hägerstensvägen 150, Hägersten; t. 45 66 52, 45 66 53.

Stockholms stads nykterhetsnämnd.

Nykterhetsnämnden.

Hornsgatan 128 (Pa: Fack, Sth 9; postgirokonto nr 100033); t. 68 06 40 (växel).

Stadsfullmäktige tillsatte år 1914 en kommitté för utredning av frågan om stadens alkoholistvård m. m.

Den 19 juni 1916 beslöt stadsfullmäktige i enlighet med då gällande lag den 30 juni 1913 ang. behandling av alkoholister att tillsätta *Stockholms stads nykterhetsnämnd*. Det av stadsfullmäktige samtidigt antagna förslaget till instruktion för denna nämnd hade på uppdrag av stadsfullmäktiges beredningsutskott utarbetats av ovannämnda kommitté. Nämnden trädde i verksamhet den 1 november s. å.

1913 års lag ersattes sedermera av lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister (alkoholistlagen), som i sin tur gällde till den 31 oktober 1954.

Enligt lagen om nykterhetsvård den 27 juli 1954, som trädde i kraft den 1 oktober 1955, tillkommer kommunal nykterhetsnämnd att inom sitt verksamhetsområde övervaka nykterhetstillståndet samt att vidtaga åtgärder för dess förbättrande. I första hand ankommer det på nykterhetsnämnden att genom olika hjälpåtgärder söka återföra vederbörande till ett nyktert liv. I vissa fall kan, där någon befinner sig hemfallen åt alkoholmissbruk, förekomma intagning å vårdanstalt.

Det åligger nykterhetsnämnd särskilt att söka förebygga och motverka nykterhet och drycksenskap genom upplysningar, råd och anvisningar till försäljare av alkoholhaltiga drycker samt genom åtgärder mot olovlig befattning med sådana drycker; att verka för nykterhetsfrämjande åtgärder genom framställningar och yttranden till vederbörande myndigheter samt att tillhandagå enskilda personer med de råd och anvisningar, som äga samband med nämndens uppgifter. Nykterhetsnämnd har att ställa sig till efterrättelse de anvisningar angående verksamheten, som socialstyrelsen meddelar.

Enligt k. rusdrycksförsäljningsförordningen den 26 maj 1954 och k. ölförsäljningsförordningen samma dag ävensom k. förordningen den 25 februari 1955 om försäljning av alkoholfria drycker åligger det kommunal nykterhetsnämnd bl. a.

att övervaka förordningarnas efterlevnad (jfr sid. 627).

I k. vägtrafikförordningen den 20 september 1951 stadgas att polismyndigheten före utfärdande av i förordningen omnämnt intyg rörande körkortssökandes nykterhet m. m. skall höra vederbörande nykterhetsnämnd angående sökandens nykterhetsförhållanden.

Stadsfullmäktige fattade den 21 februari 1955 beslut angående utvidgning av nykterhetsnämndens administrativa apparat m. m. (Utl. 1955: nr 39).

Nykterhetsnämnden har till uppgift att befräffande Stockholm fullgöra de åligganden i avseende å nykterhetsvården, som enligt allmän lag eller författning ankomma å sådan nämnd; att jämväl eljest handlägga ärenden rörande nykterhetstillståndet inom Stockholm; att förvalta de medel, som av stadsfullmäktige anslås till nykterhetens befrämjande inom staden eller eljest ställas till nämndens förfogande samt att ombesörja de ekonomiska angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet å nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem äskas.

Nämnden består av nio ledamöter och sex suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för två kalenderår. Av ledamöterna skall en vara lagfaren, en läkare och en kvinna. Av suppleanterna skall en vara kvinna. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Det borgarråd, under vars föredragningskyldighet nämndens arbetsområde faller, borgarrådet för socialroteln, äger närvara vid dess sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Vid sammanträden med nämnden äger även chefen för nykterhetsnämndens expedition närvara och deltaga i överläggning med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad i protokollet. Nämnden utser inom sig *d e l e g a t i o n e r*, som handlägga frågor om tvångsåtgärder mot alkoholismissbrukare m. m.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter ägde rum för åren 1960—1961 den 14 december 1959 och för åren 1961—1962 den 19 december 1960 (fyllnadsval den 23 januari 1961)

Författningar. Instruktion för Stockholms stads nykterhetsnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941, med ändr. (Kf 1940: nr 71, 1954: nr 3). Lag 27 juli 1954 om nykterhetsvård, med ändr. K. kung. 25 aug. 1955 med vissa tillämpningsföreskrifter till lagen om nykterhetsvård, med ändr. K. rusdrycksförsäljningsförordn. 26 maj 1954. K. ölförsäljningsförordn. 26 maj 1954. K. förordn. 25 febr. 1955 om försäljning av alkoholfria drycker.

Stat 1961.

	Drift- budgeten	Kapital- budgeten
Skattemedel		
Utgifter	9 154 500	—
Inkomster	6 502 800	—
Överskjutande utgifter	2 651 700	—
Lånemedel		
Utgifter (inkl. efterbe- villningar för 1960)	—	283 963

Nykterhetsnämndens ledamöter.

Ordförande (2,000 kr.).

Lundgren, f. Hallberg, Ann-Margret, tf. byrådirektör, stadsfullm.

Vice ordförande.

***Nilsson**, Folke V., förste kriminalassistent.

Övriga ledamöter.

- ***Beijer**, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru.
- Brolin**, C. H., redaktör.
- Eriksson**, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm.
- Ferb**, K. P. E., personalkonsulent.
- ***Johanson**, f. Horwitz, Inga C., barnavårdsman.
- ***Rådö**, E. H., trafikchef.
- En vakant.

*Suppleanter*¹⁾.

- ***Ander**, f. Eriksson, Elsa S., konsulent, stadsfullm.
- Danielsson**, W. Y. S., aktuarie.
- Edner**, f. Lindholm, T. Margareta, fru, stadsfullm.
- ***Ellwyn**, B. Christina, förste byråsekreterare.

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanterna enligt beslut av nämnden inträda i följande ordning: för ordföranden och ledamöterna Beijer, Eriksson och Ferb suppleanterna Ander, Danielsson, Portström, Krokstedt, Ellwyn och Edner; för vice ordföranden och ledamöten Johanson suppleanterna Krokstedt, Edner, Ellwyn, Ander, Danielsson och Portström; för ledamöterna Brolin och Rådö suppleanterna Ellwyn, Krokstedt, Edner, Ander, Danielsson och Portström.

***Krokstedt**, Astrid J. M., förste ombudsman, stadsfullm.

Portström, A. M., montör.

Sekreterare (3,336 kr.).

Högrell, B. O. B., lönesekreterare (se sid. 157); träffas efter överenskommelse.

Nykterhetsnämndens delegerade.

Nykterhetsvårdsdelegerade.

Delegation A (byråerna I och I A): **Lundgren**, f. Hallberg, Ann-Margret, ordf.; **Rådö**, E. H.; **Krokstedt**, Astrid J. M.

Delegation B (byråerna II, II A, V och V A): **Johanson**, f. Horwitz, Inga C., ordf.; **Beijer**, f. Jansson, G. L. M. (Gunda); **Ander**, f. Eriksson, Elsa S.

Delegation C (byråerna III, III A, VI och VIII): **Eriksson**, Arthur W., ordf.; **Ferb**, K. P. E.; **Ellwyn**, B. Christina; **Portström**, A. M.

Delegation D (byråerna VII, VII A och IX): **Nilsson**, Folke V., ordf.; **Ferb**, K. P. E.; **Edner**, f. Lindholm, T. Margareta.

Delegation E (byråerna IV, IV A, IV B, X och X A): **Rådö**, E. H., ordf.; **Brolin**, C. H.; **Danielsson**, W. Y. S.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Delegerade för körkortsärenden.

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), ordf.; **Brolin**, C. H.; **Johanson**, f. Horwitz, Inga C.; **Portström**, A. M.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Tjänstedelegerade.

Lundgren, f. Hallberg, Ann-Margret, ordf.; **Nilsson**, Folke V.; **Eriksson**, Arthur W.; **Ellwyn**, B. Christina.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

Anstaltsdelegerade.

Lundgren, f. Hallberg, Ann-Margret, ordf.; **Nilsson**, Folke V.; **Eriksson**, Arthur W.; **Rådö**, E. H.

Suppleanter: övriga nämndens ledamöter och suppleanter.

NN

Delegerade för Pettersbergsgården.

Lundgren, f. Hallberg, Ann-Margret, ordf.; Nils-
son, Folke V.; Eriksson, Arthur W.; Rådö,
E. H.; Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda);
Johanson, f. Horwitz, Inga C.; Ellwyn, B.
Christina.

Revisorer.

Gemensamma för barnvårdsnämnden m. fl.
(se sid. 305).

Nykterhetsnämndens expedition.

Central förvaltning.

Hornsgatan 128 (Pa: Fack, Sth 9);
t. 68 06 40 (växel); expeditionstid: 8,15—
10,30 (april—september lördagar stängt).

Nykterhetsnämndens expedition är nämndens
beredande och verkställande organ. Under ledning
av direktören vid nykterhetsnämndens expedition
omhänderhar denna den centrala förvaltningen av
nämndens olika avdelningar, nämligen läkarexpe-
ditionen, informationsbyrån, nykterhetsvårdsby-
råerna, körkortsbyrån, inackorderingshemmen
och vårdanstalterna.

Författningar. Instruktioner för vissa be-
fattningshavare hos Stockholms stads nykterhets-
nämnd, fastställda av nämnden 19 dec. 1929 (Kf
1929: nr 69).

Direktör (B 3).

Burman, O. A. (förrdn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1961);
mottagningstid: 9—10.

Förste socialinspektör (26).

Göransson, G. G.

Sekreterare (20).

Hellgren, N. O. B.

Kamrer (20).

Tjelder, S. I. F.

Förste byråassistent (19).

Bjelkerud, G. F.

Förste kammarskrivare (17).

Perenius, E. L.

Biträdande socialinspektör (17).

Hägerman, C. G. H.

Assistent (12).

Vakant (för ekonomiska ärenden).

Kontorsassistent (12).

Cervin-Kaminskyj, Elsa M. E.; telefontid: 14—15.

Två kontorsskrivare, två kanslibiträ-
den, tre kontorsbiträden, en telefonist, en
förste expeditionsvakt, en expeditions-
vakt, två expeditionsbiträden.

Förtroendeläkare.

Garlind, C. T. E. (se sid. 196).

Läkarexpeditionen.

Kungsholmsgatan 30, 2 tr., Sth K; t.
50 08 85; mottagningstider: vardagar
8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Läkare (B 6)¹).

Karlmark, E. G.; t. 51 01 60.

Läkare (B 5)²).

Dahlbom, N. F. L.; t. 50 02 70.

Kurator (13).

Månsson, E. Margareta; t. 51 28 10.

Två översköterskor, ett kanslibiträde.

Informationsbyrån.

Bergsgatan 17, 1 tr., Sth K; t. 52 01 50
(växel); mottagningstider: vardagar 8,15
—10,30, måndagar, tisdagar och torsdagar
även 17,30—20.

Den 1 oktober 1955 inrättades en sär-
skild avdelning — Stockholms stads informa-
tionsbyrå i alkoholfrågor — för sådana fall av
lindrigare alkoholmissbruk, vilka endast kunna
bliva föremål för hjälpåtgärder.

Socialinspektör (22).

Nordström, L. G.

Läkare (B 5)²).

Bjerver, K. B.; Berggren, H. N. G.

Konsulent (19).

Leijonborg, K. A. M.

Psykolog (16).

Kolmodin, O. T.

Förste socialassistent (15).

Hallström, f. Ström, Maj B.; Hörner, f. Karls-
son, Mari-Anne H. K.; Norberg, K. L. A.;
Rundqvist, f. Strandmark, Britt I.; Sjöberg,
T. B.

¹) Innehavaren äger icke rätt att utöva en-
skild praktik.

²) Innehavaren äger rätt att, enligt av förvalt-
ningen utfärdade bestämmelser, utöva enskild
praktik utom tjänstetid och tjänsterummet.

Socialassistenter (12).

Amrén, P. R.; Björklund, E. U.; Jarlo, K., *tf.*; Koskenvoima, I. Kanervo, Lea E.; Wennberg, O. G.

Två översköterskor, ett kanslibiträde, fyra kontorsbiträden, en expeditionsvakt.

Centralregistret.

Hornsgatan 128 (Pa: Fack, Sth 9); t. 68 06 40 (växel); expeditionstid: 8,15—10,30 (april—september lördagar stängt).

Aktuarie (20).

Lundström, S. G. E.

Förste kontorsskrivare (11).

Andersson, f. Hägerström, Gördis.

En kontorsskrivare, ett kanslibiträde, sex kontorsbiträden (därav en halvtidstjänst)

Nycterhetsvårdsbyråerna.

Byrå I.

(Omfattande Essinge, St Görans och Kungsholms (Ulrika Eleonora) församlingar.)

Expedition: Svedbergsplan 2, Sth K (Socialbyrå nr V); mottagningstid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Biträdande socialinspektör (17).

Ström, E. E., tj. (se sid. 371), *tf.* Svensson, E. S.; t. 52 50 94.

Förste socialassistent (15).

Wilhelmsson, S. E.

Socialassistenter (13).

Larsson, Emil W., stadsfullm., tj. (se sid. 372); Miesmaa, J. V.; t. 52 62 25; en vakant; t. 52 50 95.

Ett kanslibiträde.

Byrå I A.

(Omfattande Bromma, Västerleds och Spånga församlingar.)

Expedition: Vittangiplan 10, Vällingby (Socialbyrå nr IX); mottagningstid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Socialinspektör (19).

Jansson, S. I.; t. 87 07 08.

Socialassistenter (13).

Weström, R. B.; t. 87 07 09; Gustavsson, S. L.; t. 87 07 09.

Ett kanslibiträde.

Byrå II.

(Omfattande Matteus, Johannes och Jakobs församlingar.)

Expedition: Grev Turegatan 35, Sth Ö; t. 60 94 69; mottagningstid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Socialinspektör (19).

Forsman, E. G.; t. 62 02 30.

Biträdande socialinspektör (17).

Sundberg, K. G. G., tj. (se sid. 371); t. 60 94 62.

Socialassistenter (13).

Ekström, Birgitta L.; Henriksson, G. B. H., *tf.*; t. 60 94 63.

Ett kontorsbiträde.

Byrå II A.

(Omfattande Storkyrkoförsamlingen (Nikolai), Klara, Adolf Fredriks och Gustaf Vasa församlingar.)

Expedition: Käkbrinken 11, Sth C; mottagningstid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Socialinspektör (19).

Gustrin, F.; t. 11 43 71.

Socialassistenter (13).

Palmquist, S. T.; t. 21 85 09; Edström, B. G. L.; t. 21 79 88.

Ett kanslibiträde.

Byrå III.

(Omfattande Hägerstens församling utom stadsdelen Hägerstensåsen.)

Expedition: Karusellplan 13, Hägersten (Socialbyrå nr I); mottagningstid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Socialinspektör (19).

Wibeck, K. T.; t. 19 51 27.

Förste socialassistent (15).

Nilsson, K. O., *tf.*

Socialassistent (13).

Carlgård, H. S.; t. 19 71 05.

Ett kanslibiträde.

Byrå III A.

(Omfattande Brännkyrka församling samt stadsdelen Hägerstensåsen.)

Expedition: Elsa Brändströms Gata 66, Hägersten (Socialbyrå nr XII); mottagningstid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Förste socialassistent (15).

Upplander, E. M.

Socialassistent (13).

Kempe, S. J. E.; t. 88 11 92.

Ett kontorsbiträde (halvtidstjänst).

Byrå IV.

(Omfattande Enskede församling utom stadsdelen Bagarmossen.)

Expedition: Gullmarsplan 17, Johannes-hov (Socialbyrå nr X); mottagnings-tid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Socialinspektör (19).

Hallgren, E. A.; t. 48 72 64.

Socialassistent (13).

Hjalmarsson, K. G.; t. 48 72 66.

Ett kanslibiträde.

Byrå IV A.

(Omfattande Farsta och Skarpnäcks församlingar samt stadsdelen Bagarmossen.)

Expedition: Hökarängsplan 1, Farsta (Socialbyrå nr XI); mottagnings-tid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Biträdande socialinspektör (17).

Burman, O. E., tj. (se sid. 371), *tf.* Bergström, O. G.; t. 94 30 91.

Socialassistent (13).

Hansson, E. G.; Freij, S. O., *tf.*

Ett kanslibiträde.

Byrå IV B.

(Omfattande Vantörs församling.)

Expedition: Högdalsgången 18, Bandhagen; mottagnings-tid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Förste socialassistent (15).

Giselson, K. U.; t. 79 33 57.

Socialassistent (13).

Forsberg, S. G.

Ett kontorsbiträde.

Byrå V.

(Omfattande kvinnliga klienter inom de norra stadsdelarna jämte Maria Magdalena församling.)

Expedition: Hornsgatan 128 (Pa: Fack, Sth 9); t. 68 06 40 (växel); mottagnings-tid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Socialinspektör (19).

Carlsson, A. L. M. (Anna Lisa).

Socialassistent (13).

Wihlborg-Kraft, Ewa E.; Karlsson, Vega V.

Byrå V A.

(Omfattande kvinnliga klienter inom de södra stadsdelarna utom Maria Magdalena församling.)

Expedition: se byrå V.

Biträdande socialinspektör (17).

Macke, f. Himberg, Ethel M.

Socialassistent (13).

Astvik, f. Pettersson, Eva M. E., *tf.*; Olsson, Asta I., *tf.*

Ett kontorsbiträde.

Byrå VI.

(Omfattande manliga klienter i åldern 18—25 år inom hela stadsområdet.)

Expedition: se byrå V.

Socialinspektör (19).

Pernemar, H. S. G.

Förste socialassistent (15).

Almström, f. Bergman, Anna-Carin, *tf.*

Socialassistent (13).

Koff, M. Y., tj., *tf.* Asp, S.-B.

Försöksbyrån.

(Omfattande Sofia, Katarina, Maria Magdalena och Högalids församlingar med undantag av Högalids vårdhem och klientelet på ungar-karls-hotellen på Södermalm.)

Expedition: se byrå V.

Socialinspektör (22).

Mallmén, G. H., *tf.*

Utredningsavdelningen.

Socialinspektör (19).

Mallmén, G. H., tj. (se ovan), *tf.* Ljungqvist, T. S.

Förste socialassistent (15).

Svensson, E. S., tj. (se sid. 369), *tf.* Jegenberg, f. Lundquist, Gun Ch.

Socialassistent (13).

Stolt, K. Å.; Trölle-Lindgren, H. E. M.; en vakant.

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden (gemensamma för försöksbyrån och byrå VI).

Övervakningsavdelningen.

Socialinspektör (19).

Landenius, P. M. N.

Förste socialassistent (15).

Widborg, M. E. Z.

Socialassistenter (13).

Blinke, E. R. H.; Lindholm, S. E.; Arnerdal, A. M. V., *tf.*

Byrå VIII.

(Omfattande Oscars och Hedvig Eleonora församlingar.)

Expedition: Grev Turegatan 35, Sth Ö; mottagningstid: 8,15—10,30, torsdagar även 17,30—18,30.

Socialinspektör (19).

Lundin, T. H. I; t. 61 67 20.

Socialassistenter (13).

Almström, f. Bergman, Anna-Carin, tj. (se sid. 370); t. 62 00 76; Pearson, C.-A. *tf.*; Nilsson, K. O., tj. (se sid. 369).

Ett kanslibitråde.

Byrå IX.

(Omfattande ungarlsklentelet inom hela staden med tillnamnen A—I.)

Expedition: se byrå V.

Socialinspektör (19).

Lindström, J. F.

Förste socialassistent (15).

Fernstedt, T. V.

Socialassistent (13).

Nilsson, B. A.

Ett kontorsbiträde.

Byrå X.

(Omfattande ungarlsklentelet inom hela staden med tillnamnen J—N.)

Expedition: se byrå V.

Socialinspektör (19).

Skoglund, K. B.

Förste socialassistent (15).

Westerlund, Ö. R.

Socialassistenter (13).

Stjärnsäter, Y. O. G., tj. (se sid. 372); Lindh, O. A.; Thesen, O. R. S.; Westerbergh, A. H.

Ett kanslibitråde.

Byrå X A.

(Omfattande ungarlsklentelet inom hela staden med tillnamnen O—Ö.)

Expedition: se byrå V.

Socialinspektör (19).

Sundberg, K. G. G., *tf.*

Förste socialassistent (15).

Jonsson, f. Jonson, Vera E.

Socialassistent (13).

Frenell, J. E. B.

Ett kontorsbiträde.

Jourtjänsten.

Expedition: se byrå V; t. 68 06 40 eller 69 48 97. Jourtider: vardagar, utom torsdagar 16—23, torsdagar 18—23, lördagar 14—24, söndagar 18—22.

Förste socialassistent (15).

Bergström, O. G., tj. (se sid. 370).

Socialassistent (13).

Hägerström, R. K. F.

En översköterska.

Rörlig arbetsenhet.

(För handläggning i samverkan med polisen av visst klientel i trängande behov av vård.)

Expedition: se byrå V.

Socialinspektör (19).

Ström, E. E., *tf.*

Förste socialassistent (15).

Ohlsson, B.-O. V.

Socialassistenter (13).

Två vakanta.

Ett kanslibitråde.

Körkortsbyrå.

(Omfattande hela staden.)

Expedition: se byrå V.

Socialinspektör (18).

Ljungqvist, T. S., tj. (se sid. 370), *tf.* Burman, O. E.; t. 20 23 81.

Socialassistenter (13).

Jegenberg, f. Lundquist, Gun Ch., tj. (se sid. 370); Blomberg, J. E. G., *tf.*; Simonsson, A. B., tj.; Hurtig, f. Wibom, Margareta E. V.

Ett kanslibitråde, två kontorsbiträden.

NY Nykterhetsnämndens inackorderingshem.

Nykterhetsnämndens inackorderingshem är avsedda för personer, vilka vid utskrivning från vårdanstalt för alkoholmissbrukare eller eljest sakna lämplig bostad. Vid hemmen, som sålunda är avsedda för vård av mindre ingripande natur än intagning på vårdanstalt, mottagas förutom från anstalt permitterade och utskrivna även andra under nykterhetsnämndens övervakning stående personer. Inackorderad person skall i allmänhet ej kvarbo på hemmen längre tid än sex månader i följd.

Älvsjöhemmet, som började sin verksamhet den 1 oktober 1921, är inrymt i en fastighetskontoret tillhörig byggnad. Plats kan där beredas för 15 personer.

Stadsfullmäktige beslöt den 21 juni 1955 anvisa nykterhetsnämnden anslag å sammanlagt 700,000 kr. för uppförande och utrustning av ett inackorderingshem för alkoholskadade i kvarteret Skärsliparen i Nybohov (Utl. 1955: nr 233). Hemmet började sin verksamhet i januari 1957. Antalet platser är 27.

Stadsfullmäktige beslöt den 27 januari 1958 att godkänna ett förslag om anordnande av ett inackorderingshem i fastigheten Pettersbergsgården i Mälarhöjden. Hemmet, vilket är avsett för kvinnliga alkoholskadade, kan bereda plats för 7 personer och började sin verksamhet i november 1958. I administrativt och kurativt hänseende är verksamheten samordnad med enskilda vårdanstalten Pettersbergsgården.

Den 20 juni 1960 beslöt stadsfullmäktige att godkänna ett förslag om anordnande av ett övergångshem å Hamra sanatorium i Tullinge för personer, som vid försökspermission från vårdanstalt för alkoholmissbrukare icke kunnat beredas arbete och bostad. På Hamra övergångshem kan plats beredas för 30 personer. Verksamheten påbörjades i augusti 1960.

Författningar. K. kung. 26 april 1957 om statsbidrag till anordnande av vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. K. kung. 12 maj 1955 om statsbidrag till driftkostnader vid vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m., med ändr.

Inackorderingshemmet vid Älvsjö.

Älvsjö; t. 47 00 68.

Föreståndare (4,950 kr.).

Westerlund, Ö. R., förste socialassistent (se sid. 371).

En *husmor*, två *biträden*.

Inackorderingshemmet vid Nybohov.

Hägersten; t. 45 57 66, 45 57 86.

Föreståndare (6,600 kr.).

Gustrin, F., socialinspektör (se sid. 369); t. 45 57 66.

En *husmor*, en *kokerska*, två *biträden*.

Inackorderingshemmet Pettersbergsgården.

Båtsmanskroken 28, Hägersten; t. 46 34 80.

Föreståndare (17).

Svahn, Elva M. (halvtidstjänst) (se sid. 373).

Gemensamma med Enskilda vårdanstalten Pettersbergsgården: en *översköterska*, en *kokerska*, ett *arbetsbiträde*.

Hamra övergångshem.

Tullinge; t. 0753 + 300 35.

Föreståndare (19).

Larsson, Emil W., stadsfullm., *tf.*

Kurator (13).

Stjärnsäter, Y. O. G., tf.

En *värmeledningsskötare*, en *vårdare*, en *husmor*, en *kokerska*, två *arbetsbiträden*.

Nykterhetsnämndens vårdanstalter.

Erkända vårdanstalten Edshemmet.

Upplands Väsby; t. 0760 + 317 70.

Den 4 juni 1956 beslöt stadsfullmäktige godkänna ett förslag om anordnande av en erkänd vårdanstalt för alkoholskadade vid Edshemmet, Upplands Väsby. Anstalten, som inrymmer 36 vårdplatser, började sin verksamhet i november 1956.

Föreståndare (19).

Sundqvist, K.-E. V.

Biträdande föreståndare (15).

Vakant.

Husföreståndare (12).

Johansson, O. G. O.

En *bitr. arbetsföreståndare*, en *husmor*, två *vårdare*, en *kokerska*, ett *ekonomibiträde*.

Erkända vårdanstalten Karoliner- gården.

Änn; t. Änn 90, 82, 83.

Den 7 december 1956 beslöto stadsfullmäktige godkänna ett förslag om anordnande av en vårdanstalt för alkoholskadade vid Karolinergården i Änn (Utl. 1956: nr 386). Vårdanstalten, som inrymmer 60 vårdplatser, är i första hand avsedd för sådana alkoholskadade, som frivilligt söka vård och som genom en längre tids vistelse i alkoholfri miljö väntas kunna återvinna fysisk och psykisk hälsa. Anstalten, som bl. a. omfattar en större och tre mindre byggnader om sammanlagt 1,600 m², skall enligt planen tills vidare förhyras av staden under 10 år. Karolinergården började sin verksamhet i februari 1957.

Föreståndare (21).

Siwertzon, R. U.

Biträdande föreståndare (15).

Ek, L. I.

Husföreståndare (12).

Vakant.

En *bitr. arbetsföreståndare*, en *bitr. husföreståndare*, tre *vårdare*, ett *kontorsbiträde*, en *kokerska*, ett *första köksbiträde*, ett *köksbiträde*.

**Enskilda vårdanstalten Lida
vårdhem.**

*Åkers Styckebruk; t. 0159 + 304 01,
304 57.*

Den 17 juni 1957 beslöto stadsfullmäktige godkänna ett förslag om anordnande av en enskild vårdanstalt för manliga alkoholskadade vid Lida säteri i Åkers kommun. Lida vårdhem, som inrymmer 25 vårdplatser, är avsett för frivilligt vård sökanden och för konvalescensbehövande alkoholpatienter från sjukhusen. Vårdhemmet började sin verksamhet i december 1957.

Föreståndare (19).

Urberg, A. I.

En *översköterska*, en *husmor*, en *vårdare*, en *kokerska*, ett *ekonomibiträde*.

Enskilda vårdanstalten Hamnvikshemmet.

Nynäshamn; t. 0752 + 114 30.

Stadsfullmäktige beslöto den 3 mars 1958 godkänna ett förslag om anordnande av en enskild vårdanstalt (Hamnvikshemmet) för manliga alkoholskadade i en av Stiftelsen Konung

Oscar II:s och Drottning Sofias Guldbröllopsminne inköpt fastighet i Nynäshamn. Hamnvikshemmet, som inrymmer 28 vårdplatser, är avsett för frivilligt vård sökande och för konvalescensbehövande alkoholpatienter från sjukhusen. Hemmet skall bereda vård för ett klientel, som i regel har svårare alkoholproblem än de klienter som hänvisas till Lida vårdhem. Verksamheten påbörjades i oktober 1958.

Föreståndare (19).

Österlind, S. F.

En *översköterska*, ett *kontorsbiträde*, en *bitr. arbetsföreståndare*, en *vårdare*, en *husmor*, en *kokerska*, ett *arbetsbiträde* (halvtidstjänst).

Enskilda vårdanstalten Pettersbergsgården.

Båtsmanskroken 28, Hägersten; t. 463480.

Stadsfullmäktige beslöto den 27 januari 1958 att godkänna ett förslag om anordnande av en enskild vårdanstalt för kvinnliga alkoholskadade i fastigheten Pettersbergsgården i Mälarhöjden. Anstalten, som inrymmer 7 vårdplatser, är avsedd för frivilligt vård sökanden och för konvalescensbehövande patienter från sjukhusen. I administrativt och kurativt hänseende är verksamheten samordnad med inackorderingshemmet Pettersbergsgården. Verksamheten påbörjades i november 1958.

Föreståndare (17).

Svahn, Elva M. (halvtidstjänst) (se sid. 372).

En *bitr. husföreståndare*. — Gemensamma med inackorderingshemmet Pettersbergsgården: en *översköterska*, en *kokerska*, ett *arbetsbiträde*.

**Enskilda vårdanstalten
Kydingeholm.**

Alunda; t. 0174 + 103 04.

Stadsfullmäktige beslöto den 25 januari 1960 att godkänna ett förslag om anordnande av en enskild vårdanstalt för manliga alkoholskadade å Kydingeholms egendom i Olands kommun, Uppsala län. Anstalten, som inrymmer 28 vårdplatser, är avsedd för frivilligt vård sökande. Verksamheten påbörjades i oktober 1960.

Föreståndare (19).

Borg, J. H. F.

Husföreståndare (12).

Berglund, A. S.

En *översköterska*, två *vårdare*, en *kokerska*, två *arbetsbiträden*.

Hhjn

Stockholms stads hemhjälpnsnämnd.

Hemhjälpnsnämnden.

Adress och telefon: se sid. 375

Sociala hemhjälpssbyrån.

Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1944 att tillsätta *Stockholms stads hemhjälpnsnämnd*. Verksamheten reglerades i k. kungörelse av den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpssamhet. Denna kungörelse upphävdes den 1 juli 1960, då det särskilda statsbidraget till den sociala hemhjälpssamheten inarbetats i ett gemensamt allmänt statsbidrag.

Verksamheten har till ändamål att i hem, där på grund av husmodrens bristande arbetsförmåga eller behov av vila eller annan familjemedlems sjukdom eller ock därmed jämförbara omständigheter tillfälligt behov föreligger av biträde med hemmets skötsel, genom särskild hemvårdarinna lämna sådant biträde under kortare tid. Hemhjälp må jämväl kunna lämnas ensamboende. Hemhjälp må tillhandahållas såväl åt den som är mindre bemedlad som åt den, vilken är bemedlad men saknar möjlighet att på annat sätt erbjuda lejd arbetskraft. Jämväl åt annan person må, såvitt tillgången på hemvårdarinnor det medger, hemhjälp tillhandahållas. Hemhjälp till mindre bemedlad skall lämnas kostnadsfritt. För hemhjälp, som lämnas bemedlad person, skall betingas skälig ersättning, vid vars fastställande hänsyn jämväl bör tagas till vederbörandes betalningsförmåga.

Som hjälp till förvärvsarbetande mödrar, vars barn under tillfällig sjukdom vårdas i hemmet, lämnas biträde med tillsyn av barnet genom särskild barnvårdarinna efter samma grunder som ovannämnda hemhjälp. Det är i första hand ensamstående mödrar, som erhålla sådan hjälp, beroende på tillgången av lämplig arbetskraft för barnpassningen.

Enligt stadsfullmäktiges ovannämnda beslut skall antalet ledamöter i hemhjälpnsnämnden vara fem jämte lika många suppleanter.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1960—1963 ägde rum den 14 december 1959 (fyllnadsval den 25 april 1960).

Stat 1961,

	Drift- budgeten	Kapital- budgeten
	Skattemedel	
Utgifter	3 994 900	—
Inkomster	414 000	—
Överskjutande utgifter	3 580 900	—

Hemhjälpnsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M., borgarråd; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Diesen, f. Westerberg, Ingrid E., fil. mag., stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Hagstrand, f. Söderborg, Ulla, fru, stadsfullm.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.

Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm.

Suppleanter¹⁾.

Bratt, f. Friberg, Thyra A. E., bankkamrer, stadsfullm.

Ericsson, f. Nilsson, Ruth I. L., fru.

Hudin, A. Greta, föreståndarinna, stadsfullm.

Jansson, f. Pettersson, Margit L., fru.

Olson, f. Gustafsson, Lilli E., fru.

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanterna enligt beslut av nämnden inträda i följande ordning: för ordföranden och ledamöterna Söderström och Wedberg-Larsson suppleanterna Olson, Hudin och Jansson; för vice ordföranden suppleanterna Bratt, Eriksson, Olson, Hudin och Jansson; för ledamöten Hagstrand suppleanterna Eriksson, Bratt, Olson, Hudin och Jansson.

Sekreterare (1,312 kr.).

Rosander, K. L. W., inköps- och försäljnings-
chef (se sid. 278).

Hemhjälpndelegerade.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., ordf.; Diesen,
f. Westerberg, Ingrid E.; Hagstrand, f. Söder-
borg, Ulla; Olson, f. Gustafsson, Lilli E.

Revisorer.

Gemensamma för socialnämnden m. fl. (se
sid. 271).

Sociala hemhjälpnsbyrå.

Rehngatan 20, 4 tr. (Pa: Fack, Sth 19);
t. 24 05 20 (växel); expeditionstid: 8—12
och 13—15, lördagar 8—12,30. Kassan:
10—12 och 13—15, lördagar 10—12 (april
—september lördagar stängt).

Socialinspektör (23).

Sjögren, Britta H.

Förste socialassistent (15).

Setterberg, Arla M. L.

Socialassistenten (13—11).

Carlman, Amelie C.; Krok, Ingrid M.; Ljungquist,
M. S. (Majken); Rydell, f. Wallmark, A.
Ingeborg; Wesström, E. M. (Ell-Marie); en
vakant.

Kontorsassistent (12).

Axelson, f. Mathson, Helfrid E. M.

Kontorsskrivare (kassör) (9).

Litzén, f. Edenholt, Ulla-Britt.

Två kanslibiträden, ett kontorsbiträde.

250 hemvårdarinnetjänster, dessutom
deltidsanställda samt mot timersättning tillfälligt
anställda hemvårdarinnor och barnvårdar-
innor.

Förtroendeläkare.

Garlind, C. T. E. (se sid. 196).

Personalkonsulent.

Säaf-Bergqvist, Ellen M. (se sid. 274).

Stockholms stads pensionsnämnder.

Pensionsnämnderna.

Expeditioner och mottagningar: se nedan resp. ordförande.

Tanken att genom försäkring i någon form skapa de mindre bemedlade en sorgfri ålderdom på annan väg än genom fattigvården började redan vid 1800-talets ingång framföras i den svenska riksdagen. Den moderna socialförsäkringens historia i vårt land börjar dock först med Adolf Hedins år 1884 väckta förslag om ålderdomsförsäkring för arbetare. Samma år tillsattes den s. k. *»äldre arbetareförsäkringskommittén»*, som år 1889 var färdig med sitt förslag om obligatorisk ålderdomsförsäkring för varje svensk undersåte. Förslaget framlades aldrig för riksdagen. I stället tillsatte k. m:t 1891 den s. k. *»nya arbetareförsäkringskommittén»*. Dess förslag, som var uppgjort efter tysk förebild och avsåg endast lönearbetare, blev icke antaget av riksdagen, som emellertid samtidigt beslöt avsättande av en fond till ålderdomspensionering. Dylik avsättning skedde årligen och den s. k. *arbetareförsäkringsfonden*, beräknades 1914 uppgå till nära 36 milj. kr. År 1907 tillsattes den s. k. *»ålderdomsförsäkringskommittén»*, som år 1912 avgav sitt betänkande. Vid 1913 års riksdag vann frågan slutligen en lösning genom antagandet av lagen om allmän pensionsförsäkring, i det väsentliga byggd på ålderdomsförsäkringskommitténs förslag.

1913 års lag ersattes sedermera av 1935 års lag i samma ämne. Den 29 juni 1946 antogs nu gällande lag om folkpensionering, vilken trädde i kraft den 1 januari 1948 (SFS 1946: nr 431). Därmed försvann helt den försäkringsmässiga delen av pensionen, och pensionsavgifterna, vilka dock bibehölls, förlorade sin karaktär av försäkringsavgifter. För pensionerna fastställdes enhetliga belopp för hela riket men ortsgaderingen bibehölls ändå i form av s. k. *bostadstillägg* med i lagen för varje orsgrupp fastställt belopp, dock att kommunerna kunde själva ge ytterligare bostadstillägg s. k. *särskilda bostadstillägg*. Inkomstprövningen mildrades och försvann alldeles i fråga om den enhetliga delen av ålderspensionen. Redan utgående pensioner ändrades i enlighet med de nya bestämmelserna, vilka alltså utan någon övergångstid vunno full tillämpning. År 1950 genom-

fördes en automatiskt verkande anordning för att vid försämring i penningvärdet öka pensionerna med indextillägg och år 1952 gjordes viktiga ändringar framför allt beträffande bostadstilläggen och inkomstprövningen; det överlämnades helt till kommunerna att bestämma om grunder för bostadstilläggen, varför benämningen på dessa ändrades till *kommunala bostadstillägg*, och inkomstprövningen uppmjukades ytterligare. I Stockholm ha genom beslut av stadsfullmäktige införts sådana kommunala bostadstillägg (se sid. 378). Åren 1953, 1956 och 1958 ha väsentliga höjningar av pensionerna utöver dem som följt genom indextilläggen vidtagits med hänsyn till den allmänna levnadsstandardens höjning. År 1957 vidtogs ändring avseende reglerna om förmögenhets inverkan på inkomstreglerade pensionsförmåner genom s. k. skärpning av den för vederbörande beräknade förmögenhetsinkomsten. Fr. o. m. den 1 juli 1957 skall nämligen vid uppskattning av förmögenhets avkastning denna höjas med 20 procent av det belopp, varmed förmögenheten må överstiga för gift pensionsberättigad 15,000 kr. och för annan pensionsberättigad 20,000 kr.

Av 1960 års riksdag har fattats beslut om betydande förbättringar i folkpensioneringen med giltighet fr. o. m. den 1 juli 1960. Sålunda ha ålderspensionerna samt invalidpensionernas och sjukbidragens maximibelopp höjts med 250 kronor om året för en ensam pensionär och 350 kronor för två pensionsberättigade makar. Med 9 indextillägg blir den årliga pensionen för en ensam pensionär 2,750 kronor och för två pensionsberättigade makar 4,350 kronor eller 2,175 kronor för vardera maken. Till sistnämnda belopp höjes också hustrutilläggets maximibelopp. Nya regler ha beslutats beträffande änkepensionerna. Änkepensionen har således höjts från 2,000 till 2,750 kronor per år eller med 750 kronor. Därför har kretsen av förmånstagare avsevärt vidgats *dels* genom sänkning av änkepensionsåldern, *dels* genom borttagande av inkomstprövningen i fråga om sådana, som bli änkor efter den 1 juli 1960, *dels* slutligen genom förmånligare bestämmelser för änkor med minderåriga barn.

Enligt riksdagens beslut skall vidare barnpensionen å 1,000 kronor om året utan inkomstprövning utgå till alla barn under 16 år, som

mist sin fader eller moder eller båda föräldrarna, i vilket sistnämnda fall pensionens storlek är 1,400 kronor om året.

Folkpensioneringslagen begränsar pensionsrätten i princip till att avse i riket mantalsskrivna svenska medborgare som fyllt 16 år. Enligt 42 § folkpensioneringslagen, 3 § lagen om särskilt barnbidrag samt 7 § lagen om barnpensioner äger emellertid konungen träffa överenskommelse med främmande makt ifråga om tillämpning av sagda författningar å dess här i riket boende medborgare.

Sådana överenskommelser har träffats med våra nordiska grannländer, ävensom med Schweiz, Italien samt Storbritannien och Nordirland. Vidare har Sverige anslutit sig till en inom Europa-rådets ram utarbetad provisorisk överenskommelse om social trygghet, vilken bland annat avser även folkpensionärsförmåner.

Ärenden angående folkpension, bidrag till änkor och änklingar med barn samt särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn handläggas i kommunerna av *pensionsnämnder* och centralt av ämbetsverket *pensionstyrelsen*.

De olika pensionsförmåner.

Allmän ålderspension utgår vid fyllda 67 år. Den är icke inkomstprövad och utgår för ensamstående och gift, vars make ej är pensionsberättigad, 1,700 kr. samt för pensionsberättigade makar 1,360 kr. vardera per år. Härtill kommer standardtillägg med 600 resp. 455 kr. per år samt indextillägg med 500 resp. 400 kr. per år.

Invalidpension utgår före fyllda 67 år till den som på grund av kropps- eller sinnessjukdom, sinnesslöhet, vanförhet eller annat lyte är ur stånd att försörja sig genom sådant arbete som motsvarar hans krafter och färdigheter, under förutsättning att nedsättningen av arbetsförmågan är varaktig. Den som varaktigt är blind skall stödse anses uppfylla villkoren för erhållande av invalidpension.

Till envar som är berättigad till invalidpension utgår grundpension med 200 kr. om året oberoende av storleken av egen inkomst eller förmögenhet.

Jämte grundpension förhöjd med indextillägg utgår tilläggspension, vartill kommer standardtillägg. Tilläggspensionens storlek är beroende av den pensionsberättigades årsinkomst (inkomstprövning). Invalidpensionens maximibelopp är detsamma som beloppet av den allmänna ålderspensionen.

Sjukbidraget är närmast att betrakta som en tidsbegränsad invalidpension. Bidraget tillkommer den som oavbrutet under minst sex månader lidit av sådan högrgradig nedsättning av arbetsförmågan som erfordras för invalidpension. Nedsättningen behöver emellertid icke vara varaktig. Ifråga om storlek och beräkningsätt där-

emot överensstämmer sjukbidraget helt med invalidpensionen.

Hustrutillägg utgår till pensionsberättigad gift man, därest hustrun fyllt 60 år och ej själv är pensionsberättigad samt makarna varit gifta minst 5 år. När särskilda skäl därtill föranleda kan hustrutillägg utgå, oaktat hustrun ej fyllt 60 år eller om makarna varit gifta kortare tid än 5 år. Hustrutillägget utgår högst 1,360 kr. om året, vartill kommer index- och standardtillägg.

Blindtillägg. Till den som blivit blind före 60 år utgår, oberoende av inkomst, blindtillägg med 1,200 kr. per år jämte invalidpensionens grundbelopp å 200 kr. förhöjd med indextillägg.

Vårdtillägg. Pensionsberättigad, som utan att vara blind — är ur stånd att reda sig själv och på grund härav är i behov av ständigt vård och tillsyn, kan, om behovet därav uppkommit före fyllda 60 år, utöver honom eljest tillkommande folkpension erhålla vårdtillägg med 1,200 kr. om året.

Hjälplöshetstillägg utgår en särskild pensionsförmån, som kan utgå, även om enligt reglerna för inkomstprövningen ingen eller lägre tilläggspension skulle utgå. Sådan pension kan tillerkännas vederbörande med högst 1,100 kr. om året. Härtill kommer index- och standardtillägg. Tillägget utgår till gift pensionär, vars make ej åtnjuter folkpension, om pensionären blivit helt oförmögen till arbete före 60 års ålder och om särskilda skäl föranleder till utgivande av tillägget.

Änkepension utgår till änka, som

a) har vårdnaden om och stadigvarande sammanbor med barn under 16 år, därest barnet vid mannens död stadigvarande vistades i makarnas hem eller hos änkan; samt

b) annan änka än under a) sägs, som vid mannens död fyllt 36 år och varit gift med honom minst i 5 år. Rätt till änkepension föreligger icke, sedan rätt till ålderspension inträtt. Änkepension indrages om den änkepensionsberättigade ingår nytt äktenskap. Detsamma blir följden om änkan stadigvarande sammanbor med man, med vilken hon tidigare varit gift eller med vilken hon har eller haft barn.

Full änkepension utgår med samma belopp som ålderspensionen till ensam pensionär. Full änkepension tillkommer *dels* änka, som har barn under 16 år i hemmet, *dels* annan änka, som fyllt 50 år senast dagen före mannens fränfall och tillika varit gift med honom minst 5 år. Om en änka utan minderårigt barn i hemmet var under 50 år vid mannens död, minskas pensionen med en femtondel för varje år, som änkans ålder vid mannens död understeg 50 år. Det innebär att för varje år som fattas i 50 sker reducering med $\frac{1}{11}$, av fullt belopp.

Till kvinnor, som blivit änkor efter utgången av juni 1960, utges de nya änkepensionerna *utan inkomstprövning*, medan inkomstprövning en-

PN

ligt nuvarande regler tillämpas beträffande pensioner till änkor, vilkas man avlidit före den 1 juli 1960. Om mannens dödsfall inträffat under tiden den 1 juli 1959—den 30 juni 1960 eller den 1 juli 1958—den 30 juni 1959, skall dock alltid utgå — såsom ett garantibelopp utan inkomstprövning — i förra fallet minst $\frac{2}{3}$ och i senare fallet minst $\frac{1}{3}$ av änkepensionen.

Särskilt barnbidrag utgår 1) för barn vars fader åtnjuter ålderspension, invalidpension eller sjukbidrag enligt lagen om folkpensionering, 2) för barn vars moder åtnjuter sådan folkpension, då föräldrarna ej sammanlever samt modern har vårdnaden om eller stadigvarande bor tillsammans med barnet, 3) för barn vars moder är gift med annan än barnets fader, då styvfadern åtnjuter folkpension samt modern har vårdnaden om eller stadigvarande bor tillsammans med barnet. För adoptivbarn utgår särskilt barnbidrag i huvudsak enligt ovan angivna regler men med hänsyn till adoptivföräldrarnas förhållanden i stället för de biologiska föräldrarna.

Särskilt barnbidrag utgår med högst 996 kronor per år och barn, utan index- eller standardtillägg samt längst t. o. m. den månad barnet fyller 16 år.

Barnpension utgår 1) för barn, vars fader eller moder eller båda föräldrarna avlidit under förutsättning 2) att barnet är svensk medborgare samt 3) att barnet stadigvarande vistas i Sverige. Barnpensionen utgår i likhet med det särskilda barnbidraget endast t. o. m. den månad under vilken barnet fyller 16 år. Barnpensionen är 1,400 kronor om året för barn vars båda föräldrar avlidit, och 1,000 kronor för annat barn. Den är i motsats till det särskilda barnbidraget icke inkomstprövat utan utgår med fullt belopp (med visst undantag), även om barnet eller den efterlevande av föräldrarna skulle ha stor inkomst eller förmögenhet. Undantaget gäller i

det fall barnet jämväl är berättigad till efterlevandelivränta från yrkesskadeförsäkringen, då barnpensionen skall minskas med utgående barnlivränta, dock att alltid minst en fjärdedel av barnpensionen skall utges jämsides med livräntan.

Adoptivbarn skall vid bedömande av rätten till barnpension likställas med eget barn. Barnpension kan utgå såväl till barn i äktenskap som till barn utom äktenskap.

Allmän ålderspension, invalidpension, sjukbidrag, änkepension och hustrutillägg förhöjas genom *indextillägg*, vars storlek bestämmes i förhållande till pensionspristalet (förhållandet mellan det allmänna prisläget under varje månad och prisläget i december 1951) och förändras för varje hel mångfald av tre, varmed pensionspristalet överstiger 100 (SFS 1955: nr 394).

Till förutnämnda förmåner utgår i Stockholm enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1952 med senare ändringar och tillägg *kommunalt bostadstillägg* med dels ett fast belopp, minimistandardutfyllnad, dels ock hyran upp till 1,600 kr. Därest särskilda skäl därtill föranleda, kan detta belopp överskridas. Utfyllnadsbeloppet utgör 525 kr. till ensamstående och 343 kr. vardera till makar. I fråga om kommunalt bostadstillägg till änkepensionärer gäller det undantaget, att till s. k. femtondelsänkor det kommunala bostadstillägget utgår enligt samma konstruktion som den statliga pensionsförmånen till dessa änkor, nämligen i femtondelar av helt bostadstillägg.

I den mån pensionärens årsinkomst överstiger 1,000 kr. för ensamstående och 1,500 kr. tillhoppa för makar sker *reducering* av de inkomstprövade pensionsförmånerna, för ensamstående med $\frac{1}{3}$ -del av inkomst mellan 1,000—1,400 kr., samt med $\frac{2}{3}$ -delar av inkomst däröver samt för makar med $\frac{1}{3}$ -del av inkomst mellan 1,500—2,100 kr. samt $\frac{2}{3}$ -delar av inkomst däröver.

Folkpensionernas årsbelopp fr. o. m. februari 1961 (blind- och vårdtillägg samt kommunala bostadstillägg ej medräknade)

Se nästa sida.

Folkpensionernas årsbelopp fr. o. m. februari 1961
(blind- och vårdtillägg samt kommunala bostadstillägg ej medräknade).

	Ensamstående pensionär samt gift vars make ej har folkpension Kr	Gift vars make har folkpension (undantag se nästa kolumn) Kr	Gift vars make har grundpension men ej tilläggspension Kr
<i>Pensionsförmån</i>	<i>Allmän ålderspension</i> (utgår oberoende av pensionstagarens inkomstförhållanden)		
Allmän ålderspension	1,700	1,360	1,700
Indextillägg ¹⁾	500	400	400
Standardtillägg	600	455	455
Summa	2,800	2,215	2,555
	<i>Invalidpension eller sjukbidrag</i> (grundpensionen utgår oberoende av inkomsten, tilläggspensionen efter inkomstprövning)		
Grundpension	200	200	200
Indextillägg därå ¹⁾	500	400	400
Tilläggspension	1,500	1,160	—
Standardtillägg därå	600	455	—
Summa (max)	2,800	2,215	600
	<i>Hel änkepension</i>	<i>Hustrutillägg</i>	(Hustrutillägg utgår efter inkomstprövning. Ang. inkomstprövning och beräkning av änkepension, se sid. 377 under rubr. »Änkepension»)
Änkepension, hustrutillägg ..	1,700	1,360	
Indextillägg ¹⁾	500	400	
Standardtillägg	600	455	
Summa (max)	2,800	2,215	

¹⁾ Indextillägget är till storleken beroende av gällande pensionspristal.

Såsom bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen skall för varje år pensionsavgift erläggas av envar svensk medborgare. På grund av ovan angivna konventioner föreligger numera även skyldighet för i Sverige bosatta medborgare i berörda länder att erlägga pensionsavgifter enligt folkpensionseringslagen. Pensionsavgift erlägges dock ej av någon för år före det, under vilket han fyller 18 år, eller efter det, under vilket han fyllt 66 år, och ej heller för år för vilket hans till statlig inkomstskatt taxerade inkomst icke uppgår till 1,200 kr., vidare erlägges pensionsavgift ej av person som under december månad året näst före taxeringsåret ägt uppbära folkpension eller som under samma år icke varit i riket mantalsskriven eller som före årets ingång avlidit. Hustru, som uppbär hustrutillägg, är av denna anledning icke befriad från skyldighet att erlägga pensionsavgift, eftersom hustrutillägget i princip utgör ett tillägg till mannens pension och hustrun därför icke är folkpensionär i lagens mening. Den pensionsavgift,

som årligen skall erläggas, utgöf fr. o. m. den 1 januari 1959 4 procent av den avgiftspliktiges till statlig inkomstskatt för året taxerade inkomst med de begränsningar som nedan sägs. Makar, som båda äro avgiftspliktiga och taxeras enligt för gift skattskyldig gällande bestämmelser, skola erlägga avgift med sammanlagt högst 600 kr. Därvid skall iakttagas, att om vardera makens taxerade inkomst överstiger 7,500 kr., envar påføres pensionsavgift med 300 kr. Om endast den ene makens taxerade inkomst överstiger 7,500 kr., minskas i förekommande fall dennes avgift så att sammanlagda beloppet av makarnas pensionsavgifter ej överstiger 600 kr. Annan avgiftspliktig än nyss nämnts skall erlägga avgift med högst 600 kr.

Genom lag den 29 juni 1946 om frivillig statlig pensionsförsäkring kunna svenska medborgare under vissa förutsättningar hos pensionsstyrelsen försäkras till erhållande av pension.

Staten bekostar ensam de allmänna ålders-

PN

pensionerna och änkepensionerna i huvudfallen, d. v. s. sådana pensioner, som utges till kvinnor, som bli änkor efter 30 juni 1960, med förhöjningar i form av index- och standardtillägg å dessa förmåner. Vidare bekostar staten helt grundpensionernas grundbelopp (200 kr. om året), blindtilläggen och barnpensionerna. Samtliga dessa förmåner utgår oberoende av pensionärernas inkomst och förmögenhet.

Enligt lagen om kommunernas bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen skall kommun för varje kalenderår bidra till kostnaderna för folkpensioner med

dels 1,5 % för varje skattekrona per innehavare av dels kostnaden för indextillägg å grundpensionen, dels tilläggs pensioner och därå utgående standardtillägg, dels änkepensioner i övergångsfallen, d. v. s. sådan pension, som utges till kvinnor, som blivit änkor före den 1 juli 1960, och hustrutillägg, dels och vårdtillägg, dock högst 60 % av nämnda kostnad,

dels 2 % för varje skattekrona per innehavare av motsvarande kostnad för kommunala bostadstillägg, dock högst 60 och lägst 25 % av sagda kostnad. I Stockholm är det kommunala bidraget 60 % av nämnda kostnader.

Folkpensioneringens förvaltningsorgan utgöres dels av ett statens ämbetsverk, *pensionsstyrelsen*, dels av lokala *pensionsnämnder*. I varje kommun skall finnas en pensionsnämnd. Ordförande och dennes suppleant utses av konungens befallningshavande (i Stockholm överståthållarämbetet) för fyra år, ledamöterna, till antalet högst sex, jämte lika många suppleanter, utses i stad av stadsfullmäktige, likaledes för fyra år (hälften avgår vartannat år). Därjämte äger pensionsstyrelsen utse ombud hos nämnderna. Ordförande eller ordförandes suppleant samt ledamot eller ledamots suppleant i pensionsnämnd må endast den man eller kvinna vara, som är i kommunen boende samt icke är omyndig eller i konkursstillstånd. Då inom ett pensionsdistrikt pensionsnämnd första gången valts, skall efter lottning halva antalet av de utsedda ledamöterna avgå vid utgången av andra året av den tid, för vilken de blivit valda så och suppleanterna för de avgående ledamöterna.

Pensionsnämnd tillkommer att i första hand pröva i pensionsansökningarna lämnade upplysningar samt på grund av denna prövning besluta huruvida sökanden äger rätt till pension ävensom, där sökanden finnes berättigad därtill, fastställa pensionsens belopp och så fråga är om sjukbidrag, den tidpunkt intill vilken bidraget längst må utgå. Pensionsstyrelsen utfärdar pensionsbrev och utbetalar pensionsbeloppen. Pensionsnämnds beslut får överklagas inom fjorton dagar hos pensionsstyrelsen. Dess beslut åter kan överklagas av justitiekanslern eller efter dennes medgivande av kommun, pensionsnämnds ordförande och pensionsstyrelsens ombud hos regeringsrätten. Enskild sakägare må fullfölja talan allenast så

framt pensionsstyrelsen lämnat tillstånd därtill. Ang. *sjukvård* och *yrkesutbildning*, se under socialnämnden sid. 268.

Stockholms stad är f. n. enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 oktober 1957 — fastställt av överståthållarämbetet den 22 november 1957 — indelad i 15 pensionsdistrikt.

Enligt 1960 års stat uppgå de totala arvdena till pensionsnämndernas ordförande och deras suppleanter till 60,300 kr. Till ordförandena utgår ett grundarvode, som uppgår i 1:a—10:e distriktet till 900 kr. och i 11:e—15:e distriktet till 1,100 kr., samt ett tilläggsbelopp å sammanlagt 36,860 kr., att fördelas mellan nämndernas ordförande i förhållande till antalet av respektive pensionsnämnder för år handlagda ärenden. Till envar av ordförandesuppleanterna i 1:a—15:e distriktens pensionsnämnder utgår arvode med 596 kr. för år. Till nämndernas kommunvalda ledamöter utgår dagtraktamente med 10 kr. per sammanträde.

Nämndernas nuvarande ordförande (jämte suppleanter) äro utsedda av överståthållarämbetet för tiden fr. o. m. den 1 januari 1960 t. o. m. den 31 december 1963. Övriga nuvarande ledamöter och suppleanter hava utsetts av stadsfullmäktige för åren 1958—1961 den 8 december 1957 (fyllnadsväl den 16 december 1957, den 3 mars och 17 november 1958 samt den 20 april och 14 december 1959) och för åren 1960—1963 den 14 december 1959 (fyllnadsväl den 23 januari och 20 mars 1961). Suppleant inträder vid förfall för viss ordinarie ledamot.

Författningar. Lag 29 juni 1946 om folkpensionering, med ändr. Lag 30 juni 1947 om kommunernas bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen, med ändr. (Kf 1947: nr 88, 1950: nr 75, 1951: nr 24, 1952: nr 32, 1954: nr 36, 1959: nr 45, 1960: nr 48). Lag 26 juli 1947 om särskilda barnbidrag, med ändr. Lag 5 maj 1960 om barnpensioner. Lag 29 juni 1946 om frivillig statlig pensionsförsäkring. K. kung. 30 dec. 1947 ang. anordnandet av den frivilliga statliga pensionsförsäkringen (SFS 1947: nr 981). K. kung. 5 okt. 1956 ang. tillämpning av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge sluten konvention om social trygghet m. m. (SFS 1956: nr 491). K. kung. 25 aug. 1955 om tillämpning av en mellan Sverige och Schweiz sluten konvention rörande socialförsäkring (SFS 1955: nr 522). K. kung. 22 sept. 1955 rörande tillämpningen av vissa europeiska avtal om social trygghet m. m. (SFS 1955: nr 563). K. kung. 10 maj 1957 om tillämpning av en mellan Storbritannien och Nordirland sluten konvention om social trygghet (SFS 1957: nr 154). K. kung. 27 juni 1957 om tillämpning av en mellan Sverige och Italien sluten konvention rörande social trygghet (SFS 1957: nr 458, 1958: nr 502). K. kung. 5 dec. 1958 ang. tillämpning mellan Sverige och Luxemburg av vissa europeiska avtal om social trygghet m. m.

(SFS 1958: nr 617) Grunder för utgivande av kommunala bostadstillägg åt folkpensionärer i Stockholm fr. o. m. 1 jan. 1954, fastställda av SF 17 nov. 1952, med ändr. (Kf 1952: nr 81, 1953: nr 46, 58, 1955: nr 66, 1956: nr 8, 25, 32, 82, 1960: nr 43). Anvisningar till nämnda grunder, fastställda av pensionsnämndsdelegerade 11 dec. 1957 (Kf 1957: nr 46). Stadens indelning i pensionsdistrikt, fastställd av ÖA 22 nov. 1957 (Kf 1957: nr 87).

Stat 1961. (Stadens bidrag till tilläggs-pensioner och änkepensioner m. m. samt till kommunalt bostadstillägg): driftbudgeten 61 700 000 kr.

1:a distriktet

(omfattande Storkyrkoförsamlingen (Nikolai), Klara och Adolf Fredriks församlingar).

Expedition: Rehnsgatan 20, 5 tr. (Pa: Fack, Sth 19), varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 24 05 20 (växel).

Ordförande.

Rosén, N. J. O., f. d. byrådirektör. Mottagning: Rehnsgatan 20, 5 tr., Sth *Va*, måndagar 17—18.

Suppleant: Sandberg, C. M. G., sekreterare.

Ledamöter.

Lindqvist, N. G. E., kyrkovaktmästare, **Mårtenson, A. H.**, fastighetsskötare, **Roth, L. A.**, riksbankskamrer (valda för åren 1960—1963); ***Flodin, O. B.**, typograf, ***Klingmark, E. Linnea**, tjänsteman, ***Lindkvist, f. Ekblad, Märta K.**, fru (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: Emtell, Märtha E., personalkonsulent (för Lindqvist), **Nilson, S. P. L.**, f. d. skatteassistent (för Mårtenson), **Paulson, S.-H. P.**, källarmästare (för Roth) (valda för åren 1960—1963); ***Säaf-Bergqvist, Ellen M.**, personalkonsulent (för Flodin), ***Hultell, I. G. R.**, förste kammarskrivare (för Klingmark), ***Blomberg, E. F.**, försäkringstjänsteman (för Lindkvist) (valda för åren 1958—1961).

2:a distriktet

(omfattande Kungsholms (Ulrika Eleonora) församling samt St Görans församling öster om Igeldammsgatan, Mariebergsgatan, Drottningholmsvägen, Fridhemsgatan, Norr Mälarstrand).

Expedition: Svedbergsplan 2, Sth *K*, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 51 97 27, 53 89 40.

Ordförande.

Brandt, C. E., stadsadvokat. Mottagning: Svedbergsplan 2, Sth *K*, torsdagar 17—18.

Suppleant: Lövthall, J. R. T., socialbyråinspektör.

Ledamöter.

Ahlberg, f. Stenfelt, A. S. Elisabeth, fru, Hellström, f. Lind, E. A. Ingrid, fru, Löfberg, A. E., personalkonsulent (valda för åren 1960—1963); ***Jansson, G. B.**, metallarbetare, ***Sala, E.**, assursinspektör, ***Ståhl, f. Almgren, Ingrid E.**, farm. kand. (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: Carlsson, N. W., försäkringskonsulent (för Ahlberg), **Danielsson, f. Hultgren, I. Carin E.**, fru (för Hellström), **Ryderberg, Ingrid, förste kammarskrivare (för Löfberg)** (valda för åren 1960—1963); ***Eriksson, E. H.**, kontrollant (för Jansson), ***Lindqvist, B. E. G.**, tjänsteman (för Sala), ***Hendén, J. O.**, f. d. järnvägstjänsteman (för Ståhl) (valda för åren 1958—1961).

3:e distriktet

(omfattande Gustaf Vasa församling samt de delar av Matteus församling, som ligga öster om Norrtullsgatan och söder om Ynglingagatan).

Expedition: Rehnsgatan 20, 5 tr. (Pa: Fack, Sth 19), varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 24 05 20 (växel).

Ordförande.

Rosell, C.-E., f. d. taxeringskommissarie. Mottagning: Rehnsgatan 20, 5 tr., Sth *Va*, måndagar 17—18.

Suppleant: Stenhardt, J. R., förste taxeringsinspektör.

Ledamöter.

Lund, E. V., rektor, **Sjöström, f. Henrikson, Elna A.**, fru, **Sundberg, K. O. E.**, kassör (valda för åren 1960—1963); ***Andersson, E. V.**, sjukbårare, ***Eriksson, I. H.**, verkstadsinnehavare, ***Karlström, Alfhild M.**, fröken (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: Janér, H. G. A., agronom (för Lund), **Keller, f. Wetterström, Britta A. V.**, fru (för Sjöström), **Carbell, f. Hansson, Elin S. D.**, fru (för Sundberg) (valda för åren 1960—1963); ***Gabrielsson, O. G.**, kontorist (för Andersson), ***Asp, f. Wester, A. Elisabet, aktuarie (för Eriksson), *Janér, f. Winqvist, Elisabet L.**, fru (för Karlström) (valda för åren 1958—1961).

4:e distriktet

(omfattande Matteus församling, utom de delar, som ligga öster om Norrtullsgatan och söder om Ynglingagatan).

Expedition: Rehnsgatan 20, 5 tr. (Pa: Fack, Sth 19), varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 24 05 20 (växel).

Ordförande.

Scholander, A. H. E., tf. taxeringsintendent. Mot-

PN

tagning: Surbrunnsgatan 61, 1 tr., Sth VA, måndagar 17—18; t. 30 49 01.

Suppleant: Svensson, O. G., kanslist.

Ledamöter.

Borg, P. S. H., direktör, **Forsberg**, A. B. (Britta), fröken, **Nyrén**, Astrid Ch., kontorist (valda för åren 1960—1963); ***Andersson**, J. E., kamrer, ***Fahlström**, A. E., hälsovårdskommisarie, ***Söderberg**, K. E. A., direktör (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: **Svensson**, J. E., skräddarmästare (för Borg), **Fagerström**, f. Bendelin, S. A. Britta, fru (för Forsberg), **Andersson**, f. Grönning, A.-M. (Greta), fru (för Nyrén) (valda för åren 1960—1963); ***Schagerlind**, S. R., föreståndare (för Andersson), ***Norgren**, B. R., avdelningschef (för Fahlström), ***Andersson**, f. Flodström, Anna H., fru (för Söderberg) (valda för åren 1958—1961).

5:e distriktet

(omfattande Johannes, Engelbrekts och Jakobs församlingar).

Expedition: Olaus Petrigatan 4, n. b., Sth NO, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 62 03 40.

Ordförande.

Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru. Mottagning: Olaus Petrigatan 4, n. b., Sth NO, måndagar 18—19.

Suppleant: **Bauer**, f. Fredlund, Astrid L., fru.

Ledamöter.

Hedberg, E. Å. G., förbundskassör, **Karlsson**, K. E., materialförvaltare, **Lundell**, f. Carlsson, Annagreta, fru (valda för åren 1960—1963); ***Norén**, f. Bäckström, Anna S., barnmorska, ***Norlén**, I. H., ingenjör, ***Petersson**, Ellen M., kontorist (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: **Lagerqvist**, Irma A. L., fröken (för Hedberg), **Nilsson**, A. M. (Ann-Mari), telefonist (för Karlsson), **Sjöberg**, f. Alland, Ingrid, fru (för Lundell) (valda för åren 1960—1963); ***Ottesjö**, P., fastighetsförvaltare (för Norén), ***Thord**, K. G., byggnadsingenjör (för Norlén), ***Carlson**, C. F. Y., förman (för Petersson) (valda för åren 1958—1961).

6:e distriktet

(omfattande Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Expedition: Olaus Petrigatan 4, n. b., Sth NO, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 62 03 40.

Ordförande.

Beckman, f. Larsson, Dagmar H. M., registrator. Mottagning: Olaus Petrigatan 4, n. b., Sth NO, onsdagar 19—20.

Suppleant: **Chrysander**, Carin A. C., kansliskrivare.

Ledamöter.

Hellgren, f. Stenling, Elin K., fru, **Söderqvist**, B. E., civilingenjör, **Ulfeld**, S. J., överstelöjtnant (valda för åren 1960—1963); ***Alexanderson**, S.-T., intendent, ***Möller**, f. Rietz, Ingegerd, fru, ***Tollsten**, J. E., förbundskassör (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: **Bengtsson**, Elsa V., föreståndare (för Hellgren), **Berglund**, K. E. H., förste kansliskrivare (för Söderqvist), **Nerpin**, f. Rosén, Eva, fru (för Ulfeld) (valda för åren 1960—1963); ***Malmberg**, f. Eklund, Elsa V. D., fru (för Alexanderson), ***Ahlin**, H. E. M. (Margith), f. d. sjuksköterska (för Möller), ***Söderling**, K. G. L., posttjänsteman (för Tollsten) (valda för åren 1958—1961).

7:e distriktet

(omfattande Maria Magdalena och Högalids församlingar).

Expedition: Hornsgatan 128, 1 tr., Sth SÖ, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 68 06 40 (växel).

Ordförande.

Öman, S. J., byrådirektör. Mottagning: Blecktornsgränd 12, n. b., Sth SÖ, onsdagar 17—18.

Suppleant: **Wählstedt**, T. V., kammarskrivare.

Ledamöter.

Hagen, K. E. A., förste byråsekreterare, **Månsson**, A. V., f. d. byråchef, **Perup**, J. W., tillf. socialinspektör (valda för åren 1960—1963); ***Forsman**, E. G., socialinspektör, ***Jansson**, M. Viktoria, fröken, ***Åberg**, H. S., verkmästare (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: **Ericsson**, N. T., verkmästare (för Hagen), **Östlund**, f. Mellgren, A. Lilly M., fru (för Månsson), **Larsson**, Elsa L., förste byråinspektör (för Perup) (valda för åren 1960—1963); ***Blomberg**, N. T. W., börsvaktmästare (för Forsman), ***Wallbom**, f. Holmström, Harriet M., fru, stadsfullm. (för Jansson), ***Wadenius**, f. Anderson, A. J. M. (Anna-Greta), försäkringstjänsteman (för Åberg) (valda för åren 1958—1961).

8:e distriktet

(omfattande Katarina församling med undantag av den del av församlingen, som ligger norr om en linje dragen i Kocksgatan, Götgatan mellan

Kocksgatan och Folkungagatan samt Folkungagatan från Götgatan och västerut till församlingsgränsen, ävensom stadsdelen Årsta i Enskede församling).

Expedition: Allhelgonagatan 14, Sth *SÖ*, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 40 84 48.

Ordförande.

Korsner, K. M. H., socialbyråinspektör. Mottagning: Allhelgonagatan 14, Sth *SÖ*, torsdagar 16,30—17,30.

Suppleant: *Rydell*, S. Å. M., notarie.

Ledamöter.

Hjorth, N. G., byråsekreterare, **Karlsson**, J. B. A., maskinmontör, **Lundin**, Kerstin C. A. S., farm. kand. (valda för åren 1960—1963); ***Engström**, E. M., byråchef, ***Gransten**, S. F., målarmästare, ***Pettersson**, R. F., speditör (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: *Nilsson*, f. Andersson, Asta R., fru (för Hjorth), *Englund*, K. G. P., slussförman (för Karlsson), *Hanell*, B. Å., banktjänsteman (för Lundin) (valda för åren 1960—1963); ***Andersson**, K. R., bokbindarmästare (för Engström), ***Bryting**, O. E., fångvårdsassistent (för Gransten), ***Åxell**, Edit V., fröken (för Pettersson) (valda för åren 1958—1961).

9:e distriktet

(omfattande Sofia församling samt den del av Katarina församling, som icke tillhör 8:e distriktet).

Expedition: Erstagatan 32—34, n. b., Sth *SÖ*, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 40 10 47.

Ordförande.

Vanner, O. A., redaktör. Mottagning: Erstagatan 32—34, n. b., Sth *SÖ*, tisdagar 18—19.

Suppleant: *Sandelius*, N. H. K. R., pressare.

Ledamöter.

Frick, E. T. L., reklamkonsult, **Jernberg**, O. E., direktör, **Tideblad**, f. Dahl, Alice H. E., fru (valda för åren 1960—1963); ***Carlsson**, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, ***Magnusson**, S. O., hälsovårdsinspektör, ***Olsson**, H. N., lagerchef (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: *Norling*, H. V., köpman (för Frick), *Holmsten*, f. Bergwall, Edith M., fru (för Jernberg), *Eriksson*, N. V., bankkamrer (för Tideblad) (valda för åren 1960—1963); ***Hellner-Ronner**, E. Martha, socialkurator (för Carlsson), ***Svensson**, H. E. B., pressförgyllare (för Magnusson), ***Östfors**, K., ingenjör (för Olsson) (valda för åren 1958—1961).

10:e distriktet

(omfattande S:t Görans församling utom den del, som tillhör 2:a distriktet, samt Essinge församling).

Expedition: Svedbergsplan 2, Sth *K*, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 51 97 27, 53 89 40.

Ordförande.

Lindskog, N. C. F., förste taxeringsinspektör. Mottagning: Svedbergsplan 2, Sth *K*, torsdagar 18—19.

Suppleant: *Wagner*, K., bitr. socialbyråinspektör.

Ledamöter.

Hellgren, Å. V., förste kriminalassistent, **Hjelmström**, f. Lindgren, Astrid M., fru, **Rylander**, C. G. A., verkstadsarbetare (valda för åren 1960—1963); ***Dahl**, Elin Å. R., fru, ***Gottvall**, f. Näslund, Birgit E., sekreterare, ***Liljebblad**, H. A., snickare (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: *Häggroth*, f. Holmqvist, Rut J., kontorist (för Hellgren), *Ström*, f. Anderson, Kerstin E., fru (för Hjelmström), *Sävelid*, f. Eriksson, Mary E., fru (för Rylander) (valda för åren 1960—1963); ***Söderman**, f. Karlsson, Gunborg K., fru (för Dahl), ***Wollnert**, A. T. L., kontorsechef (för Gottvall), ***Bäckström**, E. O., faktor (för Liljebblad) (valda för åren 1958—1961).

11:e distriktet

(omfattande Västerleds församling och Bromma församling utom den däri ingående delen av stadsdelen Blackeberg).

Expedition: Gustavslundsvägen 170 (Kommunalhuset vid Alvik), Bromma, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 26 69 87.

Ordförande.

Kjellgren, f. Larssén, Elsa E., fru. Mottagning: Gustavslundsvägen 170 (Kommunalhuset vid Alvik), Bromma, måndagar 17—18; t. 26 69 87.

Suppleant: *Sundström*, f. Mörk, Karin S., fru.

Ledamöter.

Hedberg, f. Östlund, Astrid V., fru, **Hollsten**, B. A., chefredaktör, **Milton**, f. Nylén, Valborg A. E., fru (valda för åren 1960—1963); ***Bergcrantz**, S., snickare, ***Nordström**, M. B. (Maja), sekreterare, ***Sundström**, f. Persson, Gunhild C., fru (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: *Mathison*, T. H., radioassistent (för Hedberg), *Perenius*, E. L., förste kammarskrivare (för Milton), *Bardén*, J. A. B., ingenjör (för Nordström) (valda för åren 1960—1963); ***Helin**, C. A. M., linjemästare (för Bergcrantz), ***Holthagen**, K. H., speditjonschef (för Hollsten), ***Lange**, f. Saul, M. B. (Missi),

PN

fru (för Sundström) (valda för åren 1958—1961).

12:e distriktet

(omfattande Vantörs församling samt Hägerstens församling med undantag av stadsdelen Hägerstensåsen och västra delen av stadsdelen Västberga).

Expedition: Hägersten: Karusellplan 13, Hägersten, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 45 11 28, 45 11 29. Vantör: Högdalsgången 14, Bandhagen (exp.tid som ovan); t. 79 53 53.

Ordförande.

Dahlgren, T. E., aktuarie. Mottagning: Karusellplan 13, Hägersten, onsdagar 17—18; t. 45 11 28, 45 11 29.

Suppleant: **Hansson**, H. E. I., kamrer.

Ledamöter.

Florén-Winther, Ethel H. D., föreståndarinna, fru, stadsfullm., **Hedin**, O. R. E., tjänsteman, **Görransson**, B. O. H., inspektör (valda för åren 1960—1963); ***Andersson**, P. S., förrädmästare, ***Edquist**, E. G., sekreterare, ***Nilsson**, H. S., förbundsordförande (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: **Ahlgren**, K. B. Z., kamrer (för Florén-Winther), **Johansson**, H. J. S., trafikbiträde (för Hedin), **Järsäter**, E. B., lagerchef (för Görransson) (valda för åren 1960—1963); ***Henrikson**, f. Maklin, Kerstin, fru (för Andersson), ***Hedström**, f. Jansson, Helfrid A., fru (för Edquist), ***Lidbäck**, P. E., studiesekreterare (för Nilsson) (valda för åren 1958—1961).

13:e distriktet

(omfattande Enskede församling utom stadsdelen Årsta, ävensom Skarpnäcks och Farsta församlingar).

Expedition: Gullmarsplan 17, Johanneshov, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 71 23 34.

Ordförande.

Sandén, A. H., f. d. rektor. Mottagning: Gullmarsplan 17, Johanneshov, onsdagar 18—19.

Suppleant: **Brandter**, J.-G., förste taxeringsinspektör.

Ledamöter.

Larsson, I. S., f. d. förbundsordförande, **Lepp**, J., tjänsteman, **Rosén**, f. Hult, Ella I. Ch., sekreterare (valda för åren 1960—1963); ***Ekstam**, K. G. S. A., tjänsteman, ***Hultman**, f. Widén, Margit E., folkskollärare, ***Malmström**, H. E., förste aktuarie (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: **Cederträ**, A. E. O., reparatör (för Larsson), **Aspedal**, O. W., inköpschef (för Lepp), **Johansson**, f. Bill, Asta I., fru (för Rosén) (valda för åren 1960—1963); ***Lundberg**, K. B. K. A., ingenjör (för Ekstam), ***Åhlén**, f. Westerlund, K. V. (Stina), småskollärare (för Hultman), ***Björklund**, f. Eriksson, A. K. E. (Anna-Stina), fru (för Malmström) (valda för åren 1958—1961).

14:e distriktet

(omfattande Spånga församling ävensom den del av stadsdelen Blackeberg, som tillhör Bromma församling).

Expedition: Vällingby: Vittangiplan 6, Vällingby, varje helgfri dag 13—14 (ej lördag och dag före helgdag); t. 37 92 47. Spånga: Spånga Stationsplan 15, Spånga, varje helgfri dag 8,30—10,30; t. 36 00 27.

Ordförande.

Sunnerman, E. R., kamrer. Mottagning: Vittangiplan 6, Vällingby, måndagar 18—19; t. 37 92 47.

Suppleant: **Ericsson**, G. H., tjänsteman.

Ledamöter.

Herngård, f. Wiik, Alice V., fru, **Lundström**, f. Lundin, A. Lilly, fru, **Nånberg**, N. R., f. d. lagerarbetare (valda för åren 1960—1963); ***Adolfsson**, Karin, diakonissa, ***Kåsjö**, J. B., trädgårdsmästare, ***Magnusson**, K. G., f. d. lokförare (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: **Lindsten**, K. O. E., apotekare (för Herngård), **Ljungquist**, C. G. R., smidesarbetare (för Lundström), **Svensson**, f. Bergvall, Ellen M., fru (för Nånberg) (valda för åren 1960—1963); ***Hultman**, f. Frank, Anna A., fru (för Adolfsson), ***Johansson**, J. A., trädgårdsmästare (för Kåsjö), ***Kvist**, F. E., byggnadsarbetare (för Magnusson) (valda för åren 1958—1961).

15:e distriktet

(omfattande Brännkyrka församling samt (av Hägerstens församling) stadsdelen Hägerstensåsen och västra delen av stadsdelen Västberga).

Expedition: Elsa Brändströms Gata 66, Hägersten, varje helgfri dag 13—14 (ej lördagar och dag före helgdag); t. 88 11 88.

Ordförande.

Langton, B. A. B., regeringsrättssekreterare. Mottagning: Elsa Brändströms Gata 66, Hägersten, onsdagar 17—18.

Suppleant: **Elmdahl**, S. J. H., aktuarie.

Ledamöter.

Howding, N. G. T., ingenjör, **Johansson**, E. L., köpman, **Sand**, R. O. T., avdelningschef

(valda för åren 1960—1963); ***Bergsmark**, H. R., ombudsman, ***Elfsö**, R. E., köpman, ***Holmberg**, V., f. d. förste kansliskrivare (valda för åren 1958—1961).

Suppleanter: **Lind**, N. Y., metallarbetare (för Howding), **Norberg**, f. Lindvall, E. Hildegard, fru (för Johansson), **Carlqvist**, f. Nordström, M. Britt, fru (för Sand) (valda för åren 1960—1963); ***Norberg**, A. E., tjänsteman (för Bergsmark), ***Westerberg**, E. K., banktjänsteman (för Elfsö), ***Björklund**, S. B. H., assistent (för Holmberg) (valda för åren 1958—1961).

Pensionsstyrelsens ombud.¹⁾

1:a området

(omfattande 4:e, 6:e och 15:e pensionsdistrikten).

Welander, G. A., rådmän.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

2:a området

(omfattande 2:a, 8:e, 9:e och 13:e pensionsdistrikten).

Tegelman, S. O., direktör.

3:e området

(omfattande 1:a, 3:e, 10:e och 11:e pensionsdistrikten).

Lundquist, F. H., f. d. rådmän.

4:e området

(omfattande 5:e och 12:e pensionsdistrikten).

Stenemark, E. T. R., ombudsman.

5:e området

(omfattande 7:e och 14:e pensionsdistrikten).

Åhländer, S., advokat.

Stockholms stads pensionsnämndsdelegerade.

Pensionsnämndsdelegerade.

Adress och telefon, se nedan.

Den 3 september 1947 beslöto stadsfullmäktige, att särskilda bostadstillägg från och med 1948 års ingång skulle utgivas till behövande folkpensionärer i Stockholm enligt de grunder, som föreslagits av en av stadskollegiet för detta ändamål tillsatt kommitté (Bih. 1947: nr 15). I samband härmed godkände stadsfullmäktige kommitténs förslag i fråga om verksamhetens administration att gälla tills vidare i avvaktan på slutförandet av det utredningsuppdrag, som tilldelats socialvårdens planeringskommitté (se sid. 564). I enlighet därmed tillsattes *Stockholms stads pensionsnämndsdelegerade*, bestående av socialborgarrådet såsom ordförande och ytterligare sex ledamöter jämte sju suppleanter.

Pensionsnämndsdelegerade erhöilo i uppdrag att *dels* ombesörja uttagning av hyresgäster till pensionärshem m. m., *dels* följa verksamheten rörande särskilda bostadstillägg åt behövande folkpensionärer i Stockholm, att verka för likformighet vid tillämpningen av de av stadsfullmäktige fastställda grunderna för utgivande av särskilda bostadstillägg, att utfärda anvisningar rörande tolkningen av dessa grunder samt att avgiva av pensionsstyrelsen och pensionsnämnd begärt yttrande rörande särskilda bostadstillägg. Med anledning av ändring i folkpensioneringslagen och i enlighet med beslut av stadsfullmäktige den 17 november 1952 äro de särskilda bostadstilläggen fr. o. m. den 1 januari 1954 ersatta med kommunala bostadstillägg.

Den 26 maj 1953 beslöto stadsfullmäktige dels uppdraga åt dåvarande fattigvårdsnämnden att handhava de uppgifter rörande pensionärshem och pensionärsbostäder, som ditiills åvilat delegerade, dels och överflytta handläggningen av de expeditionella arbetsuppgifter, som förut ankommit på delegerades kansli, till samma nämnd i enlighet med en av socialvårdens planeringskommitté upprättad plan. Pensionsnämndsdelegerades kvarstående arbetsuppgift är således att verka för likformighet de olika pensionsnämnderna emellan beträffande tillämpningen av grunderna för kommunala bostadstillägg samt på anmodan giva tolkning av dessa grunder.

Pensionsnämndsdelegerade väljas för 4 år i sänder med successiv förnyelse av halva antalet vartannat år.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter ägde rum för åren 1959—1962 den 15 december 1958 och för åren 1961—1964 den 8 december 1960.

Författningar. Grunder för utgivande av kommunala bostadstillägg åt folkpensionärer i Stockholm fr. o. m. 1 jan. 1954, fastställda av SF 17 nov. 1952, med ändr. (Kf 1952: nr 81, 1953: nr 46, 58, 1955: nr 66, 1956: nr 8, 25, 32, 82, 1960: nr 43). Anvisningar till nämnda grunder, fastställda av pensionsnämndsdelegerade 11 dec. 1957 (Kf 1957: nr 46).

Stat 1961.

	Drift- budgeten	Kapital- budgeten
Skattemedel		
Utgifter	1 200	—
Inkomster	—	—
Överskjutande utgifter	1 200	—

Pensionsnämndsdelegerade.¹⁾

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M., borgarråd; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru.

Övriga ledamöter.

Fredrikson, Anny L., fröken.

Jeppsson, J. A., f. d. polisman.

Larsson, Emil W., föreståndare, stadsfullm.

*Setréus, I. M., kassör, stadsfullm.

*Vanner, O. A., redaktör.

Suppleanter²⁾.

*Ahlberg, Iris, intendent, fru, stadsfullm.

Beckman, f. Larsson, Dagmar H. M., registrator.

Franzén, H. P. M., tjänsteman.

¹⁾ * anger här att vederbörande skall avgå med utgången av år 1962.

²⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanterna enligt beslut av delegerade inträda i föl-

* Hellström, f. Lind, E. A. Ingrid, fru.

Lund, E. V., rektor.

* Nordström, Margareta, hemhjälpsskonsult, stadsfullm.

* Wallbom, f. Holmström, Harriet M., fru, stadsfullm.

Sekreterare (1,200 kr.).

Dahlgren, T. E., aktuarie (se sid. 275).

jande ordning: för ordföranden suppleanterna Beckman, Ahlberg, Franzén och Wallbom; för vice ordföranden suppleanterna Lund, Hellström och Nordström; för ledamoten Fredrikson suppleanterna Nordström, Helström och Lund; för ledamoten Jeppsson suppleanterna Nordström, Lund och Hellström; för ledamoten Larsson suppleanterna Wallbom, Beckman, Ahlberg och Franzén; för ledamoten Setrén suppleanterna Ahlberg, Wallbom och Beckman; för ledamoten Vanner suppleanterna Franzén, Wallbom, Beckman och Ahlberg. I andra hand skall ordningen avgöras efter suppleanternas tjänstetid hos delegerade och vid lika tjänstetid efter levnadsålder.

Delegationen för folkpensions- ärenden

(kommunala bostadstillägg).

Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M., ordf.; Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie); Fredrikson, Anny L.

Suppleanter: Beckman, f. Larsson, Dagmar H. M.; Jeppsson, J. A.

Sekreterare och föredragande.

Dahlgren, T. E., aktuarie (se sid. 275).

Revisorer.

Gemensamma för socialnämnden m. fl. (se sid. 271).

Förfrågningar rörande pensionsärenden samt tolkning av grunderna för kommunala bostadstillägg kunna göras till aktuarien vid socialregistret T. E. Dahlgren, Sociala nämndhuset, Vasagatan 23—25 (Pa: Fack, St 1); t. 22 55 60 (växel).

Stockholms stads husmoderssemesternämnd.

Husmoderssemesternämnden.

Rehmsgatan 20, 3 tr. (Pa: Box 19053, Sth 19; postgirokonto nr 262487); t. 24 05 20 (växel); expeditionstider: se nedan expeditionen. Som utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsorganisationen.

Enligt k. kungörelsen den 31 maj 1946 om husmoderssemesternämnder, med ändring den 8 april 1949, skall för varje landstingsområde och stad, som ej deltagar i landsting, finnas en husmoderssemesternämnd. Landsting och stad, som nyss sagts, må antingen inrätta särskild husmoderssemesternämnd eller uppdraga åt annat landstingets eller stadens organ att vara sådan nämnd.

Husmoderssemesternämnd har att aktgiva på husmoderssemesterverksamhetens tillstånd och behov samt vidtaga de åtgärder, som befinnas lämpliga för denna verksamhets vidare utveckling. Nämnden skall utöva tillsyn över att uttagningen av gäster till sådana semesterhem för husmödrar, som åtnjuta driftbidrag från det allmänna, sker med hänsyn till gästernas rekreationsbehov och sociala förhållanden. Envar som önskar erhålla bidrag av landsting eller stad, som ej deltagar i landsting, till driften av semesterhem för husmödrar, har att ingiva ansökning härom till husmoderssemesternämnden, vilken med eget yttrande skall överlämna densamma till landstinget eller stadsfullmäktige.

Husmoderssemesternämnd åligger jämväl att utbetala statsbidrag, som av socialstyrelsen översänts till nämnden, att fördela de medel, som av k. m:t ställas till nämndens förfogande för utgivande av stipendier för underlättande av semester för husmödrar, så ock att pröva och avgöra ansökningar om ferieresor, som barnavårdsnämnd överlämnar till nämnden. Vid lämplig tidpunkt av året skall husmoderssemesternämnd låta inom sitt verksamhetsområde bekantgöra, vilka semesterhem för husmödrar som mottaga gäster under året, ävensom meddela erforderliga upplysningar rörande erhållande av stipendium för semesterändamål.

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1946 att inrätta en särskild *Stockholms stads husmoderssemesternämnd*.

För anordnande bl. a. av semesterhem för husmödrar och barnkolonier hava stadsfullmäktige under åren 1945 och 1946 inköpt egen-

domarna Lidö säteri i Lyhundra kommun och Lindormsnäs gård i Upplands-Bro kommun, vid vilka egendomar semesterhem finnas inredda för resp. 40 och 52 husmödrar. För enahanda ändamål hava stadsfullmäktige den 16 februari 1948 beslutat om inköp av fastigheterna Lövsåtra i Vallentuna kommun och Roo gård i Roslags-Lånna kommun. Roo gård togs i bruk som semesterhem för 23 husmödrar sommaren 1948.

Särskild husmoderssemesternämnd skall bestå av fem ledamöter, därav en ordförande, jämte suppleanter till lika antal. Ledamöter och suppleanter utses av landstinget eller i stad utom landsting av stadsfullmäktige för en tid av fyra år i sänder.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1959—1962 ägde rum den 15 december 1958.

Författningar. K. kung. 31 maj 1946 om husmoderssemesternämnder, med ändr. (Kf 1946: nr 34, 1949: nr 17). K. kung. 8 juni 1951 ang. ferieresor för barn och husmödrar m. m., med ändr. (SFS 1951: nr 876, 1952: nr 126). K. kung. 31 maj 1946 ang. statsbidrag till driften av semesterhem för husmödrar m. m., med ändr. K. socialstyrelsens råd och anvisningar 1946: nr 40, 1947: nr 43 och 44, 1949: nr 57, 1951: nr 66, 1952: nr 72, 1953: nr 79, 1954: nr 84, 1956: nr 92, 1960: nr 127.

Stat 1961.

	Drift- budgeten	Kapital- budgeten
Skattemedel		
Utgifter	492 000	—
Inkomster	248 900	—
Överskjutande utgifter	243 100	—

Husmoderssemesternämndens ledamöter.

Ordförande

(vald av stadsfullmäktige).

Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M., borgarråd; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Krokstedt, Astrid J. M., förste ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru.
Carlson, f. Olsson, Elna S. E., ombudsman,
 stadsfullm.
Sjödén, f. Troborg, Tora E., fru.

Suppleanter¹⁾.

Dahl, Elin Å. R., fru.
Edner, f. Lindholm, T. Margareta, fru, stads-
 fullm.
Mossberg, f. Karlsson, Elin K. E., ombudsman.
Wallbom, f. Holmström, Harriet M., fru, stads-
 fullm.
Åkesson, f. Plomgren, Anna-Lisa G., fru.

Sekreterare (1,452 kr.).

Anderson, K. E. H., kanslidirektör (se sid. 467);
 t. 68 00 00 (växel).

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola enligt nämndens beslut suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden suppleanterna Dahl, Mossberg och Wallbom; för vice ordföranden suppleanterna Edner och Åkesson; för ledamoten B. Carlsson suppleanterna Mossberg, Wallbom och Dahl; för ledamoten E. Carlson suppleanterna Wallbom, Dahl och Mossberg; för ledamoten Sjödén suppleanterna Åkesson och Edner. I andra hand skall ordningen mellan suppleanterna avgöras efter deras tjänstetid i nämnden och vid lika tjänstetid efter levnadsålder.

Revisorer.

Gemensamma för arbetslöshetsnämnden m. fl.
 (se sid. 361).

Husmoderssemosternämndens expedition.

*Rehmsgatan 20 (Pa: Box 19053, Sth 19):
 t. 24 05 20 (växel); expeditionstid: 8—16,15,
 lördagar och dag före helgdag 8—13 (april
 —september fredagar 8—15,45, lördagar
 stängt). Mottagning för allmänheten:
 Rehmsgatan 20, 3 tr., 9—11.*

Som husmoderssemosternämndens utredande och verkställande organ fungerar arbetslöshetsnämndens expedition (se sid. 361).

Direktör.

Henriksson, T. H. (se sid. 361).

Lindormsnäs gård (semesterhem).

Bro, t. 0758 + 420 93.

Föreståndarinna (10).

Molander, f. Lindström, Anna-Brita.

Lidö säteri (semesterhem).

Gräddö, t. 0176 + 400 02.

Tillsyningsman.

Eriksson, N. Å.; t. 0176 + 400 84.

Roo gård (semesterhem).

Östånå, t. 0764 + 530 48.

Stockholms stads centralstyrelse för undervisning och vård av psykiskt efterblivna.

Linnégatan 9—11, 3 tr., Sth Ö (postgiro-konto nr 362248); t. 63 13 45 (växel).

Stadsfullmäktige beslöt den 19 november 1951 godkänna ett av stadskollegiets sinnesslö-vårdskommitté framlagt förslag till ordnande av undervisningen och vården för de psykiskt efterblivna i staden (Utl. 1951: nr 357 och Bih. 1951: nr 65). I enlighet därmed sammanfördes uppgifterna inom detta område, vilka tidigare varit splittrade på flera förvaltningar, den 1 januari 1952 under en särskild styrelse, vilken genom överståthållarämbetets beslut den 7 juni 1955 erhöll namnet *Stockholms stads centralstyrelse för undervisning och vård av psykiskt efterblivna*. Externatskolan för psykiskt efterblivna barn (Katarina västra skola) (se sid. 420) kvarstår dock alltjämt under skoldirektionens förvaltning.

Den 4 juni 1954 utfärdades lagen om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna (SFS 1954: nr 483). Lagen, som trädde i kraft den 1 januari 1955, omfattar psykiskt efterblivna i alla åldrar, med undantag för vissa asociala och särskilt svårskötta, vilka liksom tidigare i regel skola omhändertagas genom statens försorg. Genom denna lag hava landsting och med dessa jämställda landstingsfria städer ålagts att svara för att de psykiskt efterblivna inom området erhålla erforderlig undervisning och vård. Verksamheten skall ordnas enligt en särskild plan, som skall upprättas för varje landstingsområde resp. stad. Ledningen av verksamheten skall inom varje område utövas av en särskild centralstyrelse.

Den 20 januari 1956 fastställde k. m:t en av stadsfullmäktige den 18 april 1955 antagen plan för ordnande av undervisningen och vården av psykiskt efterblivna i Stockholm.

1954 års lag innehåller bestämmelser dels om särskoleplikt för sådana efterblivna barn och ungdomar, som kunna tillgodogöra sig särskoleundervisning, dels ock om skyldighet för högradigt efterblivna att underkasta sig vård å vårdanstalt. Centralstyrelsens i Stockholm befattning med ärenden rörande inskrivning vid och utskrivning från särskola och vårdanstalt m. m. utövas i vissa fall av en delegation, bestående av en av överståthållarämbetet utsedd lagfaren ordförande, vilken bör vara innehavare av domarämbete, samt minst två, högst fyra av styrelsen inom sig utsedda ledamöter. Undervisningen och vården av psykiskt efterblivna är som regel kostnadsfri.

Enligt instruktionen för centralstyrelsen, fastställd av överståthållarämbetet den 7 december 1951 och ändrad den 7 juni 1955, har styrelsen att handhava de uppgifter, som enligt 1954 års lag eller annan författning åligger centralstyrelse för undervisning och vård av psykiskt efterblivna, att handhava den lokala ledningen och tillsynen av undervisningen och vården av psykiskt efterblivna inom staden, att förvalta de medel, som stadsfullmäktige anslå eller eljest för ändamålet ställa till styrelsens förfogande, att förvalta stadens för ändamålet inrättade anstalter, särskolor och organ för den öppna vården, att i övrigt under iakttagande av i gällande författningar angivna föreskrifter på tjänligaste sätt ordna och sörja för de psykiskt efterblivna, som äro bosatta i staden, samt att omhändervärd andra med dessa uppgifter sammanhängande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas.

Det åligger centralstyrelsen att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem åskas.

Styrelsen består av, förutom ordföranden, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för styrelsens ledamöter för två år i sänder väljas av stadsfullmäktige. Av ledamöterna och suppleanterna skall en vara läkare och en hava pedagogisk erfarenhet. Vid sammanträde med centralstyrelsen äger förvaltningschef, rektor, vårdföreståndare och styrelsens läkare rätt att närvara samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda rätt tillkommer skoldirektören eller den han i sitt ställe förordnar, vid behandling av frågor rörande särskolornas verksamhetsområde. Styrelsen utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1960—1961 ägde rum den 14 december 1959.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads [styrelse för vård och undervisning] av psykiskt efterblivna, fastställd av ÖÅ 7 dec. 1951, med ändr. (Kf 1951: nr 74, 1955: nr 22). Plan för undervisningen och vården av psykiskt efterblivna i Stockholms stad, fastställd av k. m:t 20 jan. 1956, med ändr. (Kf 1956: nr 20, 1957: nr 100, 1959: nr 47). Lag 4 juni 1954 om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna (SFS 1954: nr 483). K. kung. 10 dec. 1954

med tillämpningsföreskrifter till lagen den 4 juni 1954 om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna (SFS 1954: nr 734), med ändr. K. kung. 10 dec. 1954 om statsbidrag till uppförande eller inrättande av särskolor och vårdanstalter för vissa psykiskt efterblivna (SFS 1954: nr 738). K. kung. 10 dec. 1954 om statsbidrag till driftkostnader vid särskolor och vårdanstalter för vissa psykiskt efterblivna (SFS 1954: nr 739), med ändr. K. m:ts särskolereglemente 16 dec. 1955 (SFS 1955: nr 730).

Stat 1961.

	Drift- budgeten	Kapital- budgeten
Skattemedel		
Utgifter	13 570 200	4 000
Inkomster	4 603 000	—
Överskjutande utgifter	8 967 200	4 000
Lånemedel		
Utgifter (inkl. efterbe- villningar för 1960)	—	713 000

Styrelsens ledamöter.*Ordförande*

(utsedd av stadskollegiet).

Thorsson, f. Bagger-Sjöbäck, Inga M., borgarråd; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Bergström, Eva M., föreståndarinna.

Övriga ledamöter.

*Bursell, A. S., socialläkare.

*Christiernin, A. I., stiftsadjunkt.

*Fridblom, K. E., komminister, stadsfullm.

*Israel, J., universitetslektor.

*Larson, Berta M., föreståndarinna, stadsfullm.

Suppleanter¹⁾.

*Brodd, f. Lidén, Anna S., fru, stadsfullm.

*Dahlström-Eldh, Gunvor B. V., sjuksköterska.

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden suppleanten Henström; för ledamoten Bursell suppleanten Johnson; för ledamoten Christiernin suppleanten Brodd; vid förfall för personlig suppleant och ledamoten Israel inträda suppleanterna i följande ordning: Henström, Johnson och Brodd; för vice ordföranden och ledamoten Fridblom suppleanten Littmarck; för ledamoten Larson suppleanten Nilsson, vid förfall för personlig suppleant inträder Dahlström-Eldh. Vid förfall för suppleanten Littmarck eller då denne ingår som ersättare för ordinarie ledamot inträda suppleanterna Nilsson och Dahlström-Eldh i nämnd ordning. Om någon suppleant enligt den för varje partigrupp angivna ordningen icke finnes tillstädes, skall supple-

*Henström, U. K. A., rektor.

*Johnson, G. E., med. lic.

*Littmarck, Blenda M. V., redaktör, stadsfullm.

*Nilsson, S. J., rektor.

Föredragande och förvaltningschef
(6,000 kr.).

Granath, K.-E., barnavårdsdirektör (se sid. 306).

Sekreterare.

Gustafsson, T. L., kamrer (se sid. 392).

Styrelsens delegerade.

Delegerade för prövning av vissa frågor rörande inskrivning och intagning samt utskrivning vid skolor och anstalter.

Kettner, J. G. R., rådmän, ordf. (utsedd av överståthållarämbetet); Henström, U. K. A., rektor; Larson, Berta M., föreståndarinna, stadsfullm.

Suppleanter: Lundberg, C. G. R., rådmän (utsedd av överståthållarämbetet); Bursell, A. S., socialläkare; Nilsson, S. J., rektor.

Sekreterare.

Gustafsson, T. L., kamrer (se sid. 392).

Av styrelsen utsedda befattningshavare med vissa speciella uppgifter bl. a. i samband med inskrivning vid särskola eller vårdanstalt.

Jfr §§ 7 och 8 lagen om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna.

Klackenberg, G. S., överläkare; Fröstedt, A. Ingrid C., rektor; Ekwall, f. Anderson, Stina M. V., inspektör.

Revisorer.

Gemensamma för socialnämnden m. fl. (se sid. 271).

Central förvaltning.

Linnégatan 9—11, 3 tr., Sth Ö (postgiro-konto nr 362248); t. 63 13 45 (växel); expeditionstid: 9—15, lördagar och dag före helgdag 9—12 (april—september fredagar 9—14,30, lördagar stängt).

Förvaltningskontor.*Sysselman (24).*

Lundborg, M. R.

anterna inträda i följande ordning: Henström, Littmarck, Johnson, Nilsson, Brodd och Dahlström-Eldh.

PvUS

Kamrer (20).

Gustafsson, T. L.

Förste kammarskrivare (17).

Hedlund, A. G. A.

Kontorsassistent (12).

Segersten, f. Hellgren, Karin M.

Kontorsskrivare (9).

Thomasson, E. Maj-Britt; Melin, f. Wohlin,
Dagny I., tjl. (se sid. 467), *tf.* Themnér,
Sigrid V.

Ett kanslibitråde, tre kontorsbiträden.

Läkarexpedition.

I läkarexpeditionens uppgifter ingår bl. a. att mottaga anmälningar om inskrivning vid särskola eller vårdanstalt samt att handlägga frågor rörande klientelet's placering.

Överläkare (B 6).

Klackenberg, G. S.

Läkare (27).

Vakant.

Psykolog (16).

Gustafson, G. F. B.

Förste socialassistent (15—13).

Meyer-Andersson, Dora K. L.

Socialassistent (13—11).

Lindevall-Gustafson, Ulla M., tjl. (se sid. 566), *tf.*
Högberg, f. Granström, Birgit E.; Öman, f.
Deland, Inga E.

Sjukgymnast (12).

Bergh, f. Emilson, Ingrid U.-B.

Ett kanslibitråde.

Förtroendeläkare (1,600 kr.).

Vakant.

Personalkonsulent.¹⁾

Marcus, f. Jonsson, Ann-Helen (se sid. 306).

Anstaltsvård.

Slagsta skol- och småbarnshem.

Fittja; t. 46 70 19 (rektor), 46 72 94 (expeditionen).

Slagsta skol- och småbarnshem drevs under åren 1911—1950 av Föreningen för sinnesslöa barns vård som ett enskilt skolhem. Barn från Stockholms stad hade företräde till intagning.

¹⁾ Tjänstgör såsom personalkonsulent även hos barnavårdsnämnden.

I enlighet med ett mellan staden och föreningen träffat avtal, godkänt av stadsfullmäktige den 13 oktober 1950, övergick institutionen i stadens ägo vid ingången av år 1951 och ställdes för angivet år under egen styrelse i avvaktan på tillkomsten av ett särskilt organ för vården av de psykiskt efterblivna. Den 1 januari 1952 in- togs hemmet i den nya vårdorganisationen. Slagsta har 100 platser för skolelever av båda könen. Med skolhemmet är sedan år 1939 förenat ett småbarnshem med plats för 40 barn.

Rektor (Ao 19).

Fröstedt, A. Ingrid C.

Elva *ämneslärare* (varav åtta ordinarie och tre icke ordinarie), en *ordinarie lärare i kvinnlig slöjd*, en *ordinarie lärare i manlig slöjd* samt en *ordinarie* och en *icke ordinarie förskollärare*.

Läkare.

Klackenberg, G. S. (se ovan).

Husmor (grupp III) (13).

Vakant.

Arbetsföreståndare (12).

Nilbäck, K. A.

Kontorsskrivare (9).

Lind, I. E. (Inga-Lisa).

Småbarnshemmet.

Fittja; t. 46 71 55 (föreståndarinnan).

Föreståndarinna (14).

Fagerström, f. Öhman, Märta I.

En *översköterska*, en *maskinist* samt ett antal *vårdarinnor*, *barnsköterskor* och *sjukvårdsbiträden* jämte *köks-* och *annan ekonomipersonal*.

Årstahemmet.

Svärdlångsvägen 2—16, Johanneshov; t. 45 10 20 (föreståndaren).

Efter ombyggnad år 1942 av försörjningshemmet i Årsta, inrymt i Årsta gamla gård, togs anläggningen i anspråk som vårdhem för psykiskt efterblivna män, som överflyttades dit från vårdhemmet Åkeshovs slott. Årstahemmet införldades med centralstyrelsens förvaltning den 1 januari 1952.

I enlighet med gällande plan överflyttades klientelet under år 1958 till nya vårdpaviljonger, som färdigställdes vid Carlsund. Årstahemmet omdisponerades därefter jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 april 1958 (Utl. 1958: nr 119) till behandlingshem för barn med vissa speciella psykiska komplikationer. Verksamheten, som har läkepedagogisk karaktär, bygger på en uppdelning av barnen i mindre grupper enligt

den s. k. familjeprincipen. Vid hemmet mottagas 30 barn. Verksamheten påbörjades under december månad 1958.

Med hänsyn till de positiva erfarenheter rörande barnens utvecklingsmöjligheter, som efter hand vunnits i verksamheten, har det framstått som angeläget att vid hemmet ordna särskoleundervisning. Sådan undervisning påbörjades försöksvis hösten 1960. I samband härmed har hemmet i gällande plan från och med den 1 juli 1960 tills vidare upptagits som särskola.

Föreståndare (13).

Hellström, f. Krüger, Stella M.

Läkare.

Klackenberg, G. S. (se sid. 392).

Biträdande föreståndare (11).

Sandström, S. Margareta.

En ämneslärare, en förskollärare, en terapiassistent, nio barnsköterskor samt köks- och annan ekonomipersonal.

Katarina västra skola.

(Externatskola för psykiskt efterblivna barn.)

Se sid. 420.

Yrkesskolan Drivhusvägen.

Drivhusvägen 35, Johanneshov; t. 48 34 98. Anneavd.: snickeri, Katarina västra skola (se ovan); t. 42 60 26; tvätt, Högbergsgatan 71, Sth SO; t. 42 84 40.

I 1954 års lag om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna föreskrives att yrkesundervisning obligatoriskt skall ordnas för de särskoleelever, som ha förutsättningar att tillgodogöra sig sådan utbildning. Inom staden påbörjades redan år 1948 viss yrkesträning vid Katarina västra skola. För verksamheten har ett 40-tal platser stått till förfogande. Härjämte har vid internatet Slagsta förekommit viss praktisk utbildning i anslutning till anstaltens drift.

Enligt den av stadsfullmäktige godkända principplanen för ordnande av undervisningen och vården av de psykiskt efterblivna skall en för internatet och externatet gemensam yrkesundervisning komma till stånd. I anslutning härtil framlade centralstyrelsen år 1958 förslag till utbyggnad och samordning av yrkesundervisningen. Projektet godkändes av stadsfullmäktige den 23 februari 1959 (Utl. 1959: nr 46). I enlighet härmed har inrättats en ny skola — Yrkesskolan Drivhusvägen — med sex avdelningar.

Utbildningen vid skolan omfattar undervisning i snickeri, mekaniskt arbete, bokbinderi samt tvätt och husligt arbete. Vidare ingår en avdelning av mera allmän och förberedande karaktär vars verksamhet främst bygger på trä-

och metallarbete. Sammanlagt kan skolan taga emot ett 60-tal elever.

Den allmänna avdelningen samt undervisningen i mekaniskt arbete, bokbinderi och husligt arbete äro förlagda till huvudlokalerna vid Drivhusvägen. Tvätten är inrymd i de s. k. Nürnbergsfastigheterna på Södermalm under det att snickeriavdelningen bibehållits i tidigare lokaler vid Katarina västra skola.

Verksamheten vid yrkesskolan Drivhusvägen påbörjades höstterminen 1958.

Slöjdlärare, tillika föreståndare

(Ao 12).¹⁾

Dufvenberg, L. H.

Fyra slöjdlärare, två lärare i husligt arbete, köks- och annan ekonomipersonal.

Kristinagården.

Kristinebergsparken, Sth K; t. 52 51 40.

I samband med viss omläggning av verksamheten vid daghemmet Bergsgården framlade centralstyrelsen under år 1958 förslag om uppförande av en barnstuga i Kristinebergsparken. Förslaget godkändes av stadsfullmäktige den 26 januari 1959 (Utl. 1959: nr 23). Kristinagården ingår i stadens särskoleorganisation som förskola. Skolan kan mottaga 36 barn, som beredas undervisning i förmiddags- eller eftermiddagsgrupp. De barn, som äro i behov härav, erhålla heldagsvistelse.

Verksamheten påbörjades höstterminen 1960.

Förskollärare, tillika föreståndare

(Ae 10).²⁾

Gårding, f. Garde, Birgitta K.

Två förskollärare, tre barnsköterskor.

Vårdhemmet Carlslund.

Upplands Väsby; t. 0760 + 301 10 (växel).

Carlslundsanstalten anlades som en privat anstalt redan år 1900. För verksamhetens bedrivande bildades år 1925 en förening, benämnd Maria Krantzons minne. I samband med föreningens övertagande av Vårdhemmet Betesda i Flisby ändrades namnet år 1928 till Föreningen för psykiskt vanlottade. Sedan representanter för staden och föreningen enats om angelägenheten av Carlslundsanstaltens kommunalisering, beslöts år 1951 att föreningens tillgångar den 1 januari 1952 skulle övertagas av staden (Utl. 1951: nr 358).

Enligt den av stadsfullmäktige år 1951 god-

¹⁾ Dessutom föreståndararvode motsvarande fem löneklasser.

²⁾ Dessutom föreståndararvode motsvarande en löneklass.

PvUS

kända planen för ordnande av undervisningen och vården för de psykiskt efterblivna skulle vid Carlslund uppföras ett helt nytt vårdhem. Genom en första utbyggnadsetapp, som slutfördes under år 1954, tillkommo 160 nya vårdplatser. Stadsfullmäktige beviljade sedermera den 8 juni 1954 och den 21 februari 1955 anslag för en fortsatt utbyggnad av anläggningen med 220 platser samt för uppförande av erforderliga ekonomibyggnader och vissa andra gemensambetsanläggningar, bl. a. en särskild sysselsättningspaviljong (Utl. 1954: nr 197, 1955: nr 41). Denna andra byggnadsetapp slutfördes i allt väsentligt år 1957. Med inräknande av vissa provisorier, som på grund av den alltför rådande platsbristen tills vidare måste bibehållas, utgör platsantalet 452.

Inspektör (22).

Ekwall, f. Anderson, Stina M. V.

Läkare.

Klackenberg, G. S. (se sid. 392); en vakant.

Första föreståndarinna (14).

Jonsson, Maud S.

Ekonomiföreståndare (13).

Rydeberg, Greta A.

Avdelningsföreståndarinnor (13).

Koch, f. Frisk, Blanche M.; Linder, f. Sandberg, Hjärdia E.; Pettersson, Britta M.; Selander, f. Nilsson, G. S. Marianne; Strömvall, f. Wideröe, Ingeborg; en vakant, tf. Nyberg, f. Fröhring, B. L. (Lena); en vakant.

Avdelningsföreståndarinna (13)

(lärare för utbildning av vårdpersonal).

Vakant.

Sjukgymnast (12).

Vakant, tf. Hermann, Sabine G.

Maskinchef (13).

Sundberg, L. O.

Kontorsassistent (12).

Bromhagen, f. Lundberg, Ulla B.

Förste kontorsskrivare (11).

Eriksson, f. Andersson, S. Ulla.

Två översköterskor, en bitr. ekonomiföreståndare, en slöjdlärlarinna, åtta arbetsterapeuter, fem barnträdgårdslärare, en vaktmästare, ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde, en telefonist, sju vårdare samt ett antal vårdarinnor, barnsköterskor och sjukvårdsbiträden jämte köks- och annan ekonomipersonal.

Vårdhemmet Betesda.

Flisby; t. Flisby 8.

Den av staden, ägda fastigheten Betesda i Flisby, Småland, är sedan den 1 januari 1952 utarrenderad för att användas som vårdhem för vuxna psykiskt efterblivna. Verksamheten omhändertas av en för ändamålet särskilt bildad förening, benämnd Föreningen Betesda u. p. a. Hemmet har 80 platser för patienter av båda könen. Enligt överenskommelse med föreningen äger staden företräde vid beläggning av lediga platser.

Vård- och arbetshemmet Sättravik.

Nykvarn; t. 0755 + 410 33.

År 1956 träffades överenskommelse med Föreningen för välgörenhetens ordnande (FVO) om att disponera platser vid föreningens barnhem Sättravik. Arrangemanget, som föranleddes av bristen på internatplatser inom vården av de psykiskt efterblivna, ledde till att hemmet helt kom att tagas i anspråk för detta klientel. Under åren 1957—1958 var hemmet som ett provisorium intaget i planen för ordnande av undervisningen och vården för de psykiskt efterblivna.

På förslag av centralstyrelsen beslöt stadsfullmäktige den 24 februari 1958 (Utl. 1958: nr 62) att för vårdändamål förvärva Sättravik. Hemmet införlivades därmed definitivt i centralstyrelsens vårdorganisation.

I samband med förvärvet blev anläggningen föremål för en genomgripande upprustning och modernisering. Som en sista etapp i hemmets iordningställande uppfördes under år 1959 särskilda personalbostäder. I samband härmed ökades platsantalet från 20 till 23.

Med hänsyn till rådande brist på arbets-hemsplatser har medicinalstyrelsen medgivit att vid hemmet tills vidare även får placeras arbetshemselever. Sättravik har därvid från och med den 1 juli 1960 godkänts som vård- och arbetshem.

Vid Sättravik har tidigare mottagits ett mindre antal barn från styrelsens övriga vårdinstitutioner för sommarvistelse. Under år 1959 uppfördes en särskild kolonibyggnad, som gör det möjligt att bereda sommarvistelse för ett 40-tal barn.

Föreståndarinna (12).

Hägglund, Hanna O.

Läkare.

Klackenberg, G. S. (se sid. 392).

En vårdarinna, fem barnsköterskor, samt köks- och annan ekonomipersonal.

Lundahemmet.

Lundagatan 42, Sth SO; t. 69 51 55.

Den brist på vårdplatser, som alltför föreligger, har särskilt gjort sig gällande i fråga

om barn i de lägsta åldrarna. I avvaktan på en fortsatt utbyggnad av styrelsens vårdresurser enligt den föreliggande generalplanen, framlade centralstyrelsen under år 1959 förslag om inrättande av en provisorisk vårdhemsavdelning med 20 platser genom ianspråktagande av lokaler inom ett nedlagt daghem i kvarteret Marmorn vid Lundagatan. Projektet godkändes av stadsfullmäktige i samband med fastställande av 1960 års stat. Verksamheten påbörjades under februari månad 1961.

Föreståndare (12).

Lindloff, f. Björck, Barbro.

Biträdande föreståndare (10).

Höglund, Thorild.

En kokerska, sju barnsköterskor.

Sättra gård.

Adelsö; t. 0756 + 520 29 (föreståndaren).

Den å stadens egendom Sättra gård enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 oktober 1944 inrättade sinnesslöanstalten (Utl. 1944: nr 305) överfördes den 1 januari 1952 till centralstyrelsen från dåvarande fattigvårdsnämnden. Vid övertagandet bestod anläggningen av dels ett arbetshem, dels ett provisoriskt vårdhem. Enligt den föreliggande planen för verksamheten har vårdhemmet avvecklats. De sista vårdhemspatienterna överflyttades i början av år 1958 till vårdanstalten Carlslund i Upplands-Väsby. Sättra gård har som arbetshem 86 platser, avsedda för manligt klientel.

Arbetshemseleverna sysselsätts i anslutning till den vid hemmet bedrivna jordbruks- och trädgårdsrörelsen. Härjämte förekommer viss verkstadsbetonad arbetsträning.

Föreståndare (17).

Hörnестam, N. N.

Föreståndarinna (13).

Hörnестam, Elsa E.

Trädgårdsmästare (12).

Andersson, A. V.

Arbetsföreståndare (12).

Vakant.

Läkare (2,600 kr.).

Pettersson, O. M. S.

En *arbetsterapeut*, en *vaktmästare* samt ett antal *vårdarinnor* och *sjukvårdsbiträden* jämte *köks-* och *annan ekonomipersonal* för anstalten. Dessutom för driften av egendomen *personal* för jordbruk och trädgård.

Vårbackahemmet.

Fittja; t. 46 71 64 (föreståndaren).

Vårbackahemmet är ett internat med 30 platser för kvinnliga s. k. arbetshemselever.

Sysselsättningen vid hemmet består huvudsakligen av vävning.

Anläggningen utnyttjades tidigare av barnavårdsnämnden som mödrahem. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1957 (Utl. 1957: nr 21) har hemmet omdisponerats och upprustats för att ersätta det provisoriska arbetshemmet Rörstrand. Verksamheten vid Vårbackahemmet påbörjades den 7 maj 1958, då klientelet från Rörstrandshemmet överflyttades dit. Rörstrandshemmet har i samband härmed nedlagts.

Föreståndare (11).

Lindström, Elsa.

Läkare.

Vakant.

TVå *arbetsterapeuter*, tre *vårdbiträden* samt *köks-* och *annan ekonomipersonal*.

Torborgsgården.

Folkungagatan 122, Sth SÖ; t. 44 58 83.

Torborgsgården är ett externt sysselsättningshem för psykiskt efterblivna kvinnor, som efter genomgången skol- och yrkesundervisning icke kunna beredas arbete i öppna marknaden. Klienterna sysselsätts huvudsakligen med vävnadsarbete. Hemmet, som under många år med bidrag av kommunala medel drivits av Södra Kristliga föreningen av unga kvinnor under namnet Torborgsskolans vävstuga, övertogs av staden den 1 januari 1952. I samband därmed utökades platsantalet från 15 till 23. Under år 1956 utvidgades verksamheten till att omfatta 30 platser.

Föreståndare (10).

Björn, Mai M. A.

En *arbetsterapeut*, en *slöjdlärlarinna*.

Bergsgården.

(F. d. Stadshagsgården.)

Stadshagsplan 1, Sth K; t. 52 18 80.

Utbyggnaden av de öppna vårdformerna har bl. a. inriktats på anordnande av daghem och externa sysselsättningsavdelningar. Bergsgården, som inrättades år 1953, var den första institutionen av detta slag.

Verksamheten har provisoriskt varit inrymd i en bostadsfastighet tillhörande arbetarbostadsfonden. I samband med inrättande av förskolan Kristinagården (se sid. 393) planerades att taga Bergsgården i anspråk som sysselsättningshem för något äldre barn. Projektet godkändes av stadsfullmäktige i samband med fastställande av 1960 års stat. I enlighet härmed har inrättats två sysselsättningsavdelningar, den ena för pojkar och den andra för flickor, med vardera 10 platser. Verksamheten, som bl. a. omfattar vävning och träslöjd, påbörjades hösten 1960.

PvuS

Arbetsterapeut (9—8).¹⁾

Eriksson, f. Johansson, Inga L.

Läkare.

Klackenberg, G. S. (se sid. 392).

En *arbetsterapeut*, två *sjukvårdsbiträden*.

Malmkvistska gården.

*Torkel Knutssonsgatan 22 B, Sth SÖ;
t. 43 83 65.*

Institutionen har tidigare under ett flertal år utnyttjats av barnavårdsnämnden såsom barnhem. Sedan klientelet, som efter hand kommit att bestå av psykiskt efterblivna barn, under år 1954 överförts till nyinrättade paviljonger vid vårdhemmet Carlslund, omdisponerades Malmkvistska gården enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1954 (Utl. 1954: nr 234) till ett externt sysselsättningshem.

Verksamheten påbörjades under februari månad 1955. Hemmet har 30 platser för barn och 40 för vuxna. Vid barnavdelningen förekommer sysselsättnings- och lekskoleverksamhet speciellt anpassad efter barnens förutsättningar. Det vuxna klientelet sysselsättes med vävning, trä- och pappslöjd samt korgmakeri och borstbinderi m. m. För det klientel, som icke kan tillgodogöra sig en mera arbetsbetonad verksamhet, har ordnats modellering och annan enklare arbetsterapi.

Föreståndare (12).

Engdahl, M. G. (Maja).

Läkare.

Vakant.

Arbetsföreståndare (12)

(manlig slöjd).

Engström, T. S.

Tre *arbetsterapeuter*, tre *barnträdgårdslärare*, tre *barnsköterskor*, tre *sjukvårdsbiträden* samt *ekonomipersonal*.

¹⁾ Dessutom föreståndararvode motsvarande en löneklass.

Inackorderingshemmet Ekebo.

Seglarvägen 3, Lidingö 2; t. 66 07 51.

I den av stadsfullmäktige den 19 november 1951 antagna generalplanen för ordnande av vården och undervisningen för de psykiskt efterblivna (Utl. 1951: nr 357) ingår som en väsentlig punkt anordnande av inackorderingshem för olika kategorier av klientelet. Sådana hem erfordras främst för de psykiskt efterblivna, som kunna taga anställning i öppna marknaden men som under en övergångstid behöva hjälp och tillsyn i en skyddad miljö.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 november 1954 (Utl. 1954: nr 371) att anvisa styrelsen medel för inrättande av ett första hem av detta slag inom villafastigheten Marieborg i Södertörn. Hemmet, som planerades för 12 flickor, togs i bruk den 1 oktober 1955.

I anledning av ett från barnavårdsnämnden under år 1956 framfört förslag att tills vidare få disponera Marieborg som barnhem, vilket förslag närmast föranletts av det ökade behovet av internatplatser för barn i skolåldern, träffades överenskommelse i början av år 1957 om ett sådant arrangemang. Styrelsen fick härvid genom barnavårdsnämnden för sin verksamhet tillgång till ett något mindre hem, Ekebo, som har 8 platser, vilket tills vidare bedömdes vara tillräckligt. Hemmet togs i bruk den 1 mars 1957.

Föreståndare (10).

Karlsson, Ruth M.

En *husmor* samt deltidsanställd personal.

Hjorthagens inackorderingshem.

*Artemisgatan 25 A, Sth NO;
t. 60 40 68.*

Hemmet, som är beläget i en av AB Stockholmshem uppförd bostadsfastighet, har 12 platser för manlig ungdom. Verksamheten påbörjades i januari 1957.

Föreståndare (11).

Rexhammar, E. H.

En *bitr. föreståndare*, en *husmor*.

Styrelsen för Stockholms stads rättshjälpsanstalt.

Rättshjälpsanstalten.

Medborgarplatsen 2, 5 tr., Sth SÖ (postgirokonto nr 3217); t. 449770 (växel); juristernas mottagningstid: måndagar 18—20, tisdagar—fredagar 12—15, lördagar och dag före helgdag 9—11 (april—september lördagar stängt).

I en hos stadsfullmäktige år 1883 väckt motion hemställdes om anslag till avlöande av trenne fattigsakförare samt om uppdrag åt beredningsutskottet att framlägga förslag till frågans närmare ordnande. Sådant anslag beviljades första gången för år 1884. I avvaktan på slutligt ordnande av frågan ställdes medlen till mantalsnämndens förfogande. Nämnden antog fattigsakförare och utfärdade instruktion för dem.

År 1906 väcktes motion om omorganisation av fattigsakförareinstitutionen, vilken motion resulterade i tillsättande av en kommitté för frågans utredning. Denna avgav i slutet av år 1909 sitt betänkande. Den 27 februari 1913 beslöt stadsfullmäktige att ett stadens rättshjälpskontor under särskild styrelse skulle inrättas; kontoret började sin verksamhet den 1 oktober s. å.

I anslutning till den vid 1919 års riksdag genomförda rättshjälpsreformen beslöt stadsfullmäktige den 17 december 1919 att ombilda rättshjälpskontoret till en offentlig rättshjälpsanstalt. Den 31 december 1919 fastställde k. m:t reglemente för anstalten. I enlighet därmed ställdes anstalten under ledning av en styrelse, benämnd *Styrelsen för Stockholms stads rättshjälpsanstalt*. Den trädde i verksamhet den 1 januari 1920.

Rättshjälpsanstalten har till uppgift att inom Stockholm i rättsliga angelägenheter tillhandagå mindre bemedlade och i sådant avseende, bland annat, lämna råd och upplysningar samt hjälp med upprättande av handlingar, så ock biträde vid tvisters biläggande genom förlikning samt vid utförande av talan i rättegång, anhängiggjord vid domstol inom anstaltens verksamhetsområde. Rättshjälpen lämnas kostnadsfritt, dock kan sökande, av vad honom genom anstaltens bistånd tillvinnes, förpliktas lämna ersättning för erhållen hjälp. Anstalten bör söka åstadkomma förlikning mellan parterna, där sådan lämpligen bör komma till stånd. Framställning om rättegång,

som befinner sig vara uppenbart ogrundad eller gagnlös, skall avvisas.

Styrelsen för anstalten består av en ordförande och fyra ledamöter. Ordföranden och suppleant för honom förordnas av överståthållarämbetet för fyra år i sänder. Övriga fyra ledamöter jämte två suppleanter för dem utses av stadsfullmäktige för en tid av två år. Anstaltens verksamhet utövas under styrelsens överinseende genom en direktör med biträde av erforderlig personal. Direktören skall hava avlagt för utövande av domarämbete föreskrivna kunskapsprov samt förvärvat nödig praktisk erfarenhet genom verksamhet vid underdomstol eller å advokatkontor. Han må icke innehava eller utöva annan avlönad allmän eller enskild tjänst eller idka enskild advokatverksamhet. Ej heller må ärende, som inkommit till anstalten, av något dess biträde övertagas som enskilt uppdrag.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter ägde rum för åren 1960—1961 den 14 december 1959 och för åren 1961—1962 den 8 december 1960.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads rättshjälpsanstalt, fastställt av k. m:t 31 dec. 1919, med ändr. (Kf 1919: nr 212, 1930: nr 64). Arbetsordning för Stockholms stads rättshjälpsanstalt, antagen av styrelsen 22 dec. 1938 (Kf 1938: nr 82), med ändr. Lag 19 juni 1919 om fri rättegång, med ändr.

Stat 1961.

	Drift- budgeten	Kapital- budgeten
Skattemedel		
Utgifter	924 500	—
Inkomster	540 700	—
Överskjutande utgifter	383 800	—

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren 1960—1963).

Santesson, P. V., f. d. justitieråd.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet för åren 1960—1963).

Wilhelmsson, E. A., militieombudsman.

Övriga ledamöter.

- Höglund, Elsa G., förste kammarskrivare.
 *Järtelius, G. E., advokat.
 Tammelin, N. E., justitieråd.
 *Viktorin, A. F., kamrer.

Suppleanter.

- *Böre, C. O. H., rådmän, stadsfullm.
 Gustafsson, K. C. O., jur. kand.

Sekreterare.

Wahlström, B. A. direktör (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse vartannat år i december två revisorer jämte två suppleanter samt överståthållarämbetet en revisor och en suppleant för granskning av rättshjälpsanstaltens räkenskaper och förvaltning under de två nästföljande åren. Nuvarande revisorer och suppleanter äro utsedda för åren 1960—1961.

- *Petri, S. Hj. M., rådmän (utsedd av överståthållarämbetet).
 *Nilsson, E. F., kassör, ord f. (utsedd av stadsfullm.).
 *Westman, J.-B., reklamchef (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.

- *Askergren, G. A., rådmän (utsedd av överståthållarämbetet).
 *Eriksson, Ulla M., överpostexpeditör (utsedd av stadsfullm.).

*Hedberg, E. Å. G., förbundskassör (utsedd av stadsfullm.).

Rättshjälpsanstalten.

Direktör (B 4).

Wahlström, B. A. (förrördn. t. o. m. 28/2 1966);
 mottagningstid: se sid. 397.

Avdelningschefer (26).

Hedberg, B. R. R. H.; Johanson, O. S.

Biträdande jurister.

Molander, Sonja A.-M. (24); Fredlund, O. A. (24);
 en vakant (24); Tillgren, f. Wiberg, Lillemor
 V. K. (23); Gålje, B.-E. (23); Abrahamson,
 f. Rehn, A. Elisabeth (21); en vakant (21).

Kammarskrivare (15).

Ohlsson, f. Anderson, Ragnhild V.

Förste kontorsskrivare (11).

Karlberg, G. V.¹⁾; Elmgren, f. Pira, M. M. (Margit); Johanson, f. Bergendal, Ingrid E.; Koller, Gudrun E.; Björnlycke, C. S.

Fyra kontorsskrivare, därav en kassör,
 tre kanslibiträden, två expeditiionsvakter,
 två kontorsbiträden, tre expeditiionsbiträden.

¹⁾ Nuv. inneh. 12.

Stockholms skoldirektion

och i samband därmed stående institutioner.

Skoldirektionen.

Hantverkargatan 15 (Pa: Box 12210, Sth 12; postgirokonto nr 1631); t. 54 10 00; sessionstid: under terminerna torsdagar i regel kl. 16.

Under 1600-talet inrättades i samtliga huvudstadens församlingar s. k. barndoms- eller kyrkskolor, vilka i regel underhölls av församlingarna och stodo under kyrkoherdarnas och kyrkorådens uppsikt. De voro ej primärskolor i egentlig mening. Det förutsattes nämligen i allmänhet, att eleverna erhållit en första undervisning i hemmen eller på annat sätt. På 1820-talet ombildades dessa skolor till lärdoms- eller apologetiskolor samt ställdes under direktionen för Stockholms stads undervisningsverk.

I flera församlingar inrättades i slutet av 1700-talet och i början av 1800-talet s. k. fri- eller fattigskolor, där kostnadsfri undervisning meddelades åt fattiga barn. Någon enhetligt ordnad folkundervisning i huvudstaden åstadkoms emellertid ej förrän genom 1842 års allmänna folkskolestadga, som föreskrev obligatorisk folkundervisning och upprättandet av folkskolor i varje församling. Denna stadga började emellertid först från år 1847 att i Stockholm mera allmänt tillämpas. Ända till och med år 1861 skötte var och en av huvudstadens församlingar sitt folkskoleväsende oberoende av de övriga. Församlingen utgjorde ett skoldistrikt.

Genom k. stadgan den 27 september 1861 angående folkundervisningen i Stockholms stad inrättades en för hela staden gemensam överstyrelse för stadens folkskolor, vars ställning och sammansättning vid flera tillfällen och i olika avseenden förändrats. Genom k. brev den 13 mars 1914 erhöll överstyrelsen för Stockholms stads folkskolor benämningen Stockholms folkskoleledirektion.

Enligt lag den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm utgjorde folk- och fortsättningskoleväsendet en för hela staden gemensam kommunal angelägenhet, som i huvudsak skulle handhavas av Stockholms folkskoleledirektion. Folkskoleväsendet reglerades närmare av k. stadgan den 22 juni 1923 angående folkundervisningen i Stockholm samt den av k. mt den 31 januari 1941 fastställda instruktionen för direktionen.

Genom skolstyrelselagen den 21 december 1956 utfärdades nya bestämmelser beträffande landets skolväsen och dess handhavande genom kommunala skolstyrelser. Lagen trädde i kraft den 1 juli 1958.

Jämlikt skolstyrelselagen väljer stadsfullmäktige ledamöter och suppleanter i skolstyrelsen, som benämnas *Stockholms skoldirektion*.

Vad i allmänna skolstadgan med flera statliga författningar sägs om länsskolnämnds överordnade befattning med skolväsendet, gäller i vad avser Stockholm skolöverstyrelsen respektive överstyrelsen för yrkesutbildning.

Som gemensam skolstyrelse har direktionen den 1 juli 1958 övertagit de arbetsuppgifter, som förut åvilat följande styrelser, vilkas verksamhet samma dag upphörde, nämligen styrelsen för de kommunala flickskolorna, styrelsen för handelsrealskolan, styrelsen för tekniska realskolan, styrelsen för hushållstekniska realskolan, lokalstyrelserna vid de nitton allmänna läroverken samt kungl. direktionen över Stockholms stads undervisningsverk, vilken tidigare bl. a. fungerat som lönemyndighet för personalen vid läroverken. Om skoldirektionens åligganden med avseende på de icke obligatoriska skolorna är stadgat i allmänna skolstadgan, i stadgan för rikets läroverk och i stadgan för högre kommunala skolor, samtliga utfärdade den 23 maj 1958.

Den 16 mars 1959 beslöt stadsfullmäktige på framställning av skoldirektionen att antalet ledamöter och suppleanter i direktionen skulle vara femton respektive nio.

Rätt att såsom fackrepresentant närvara vid skoldirektionens sammanträden har dels en rektor vid obligatorisk skola, dels en rektor vid icke-obligatorisk skola, dels tre lärare vid skolor under skoldirektionens förvaltning. Val av fackrepresentanter jämte samma antal suppleanter sker på kallelse av skolchefen och förrättas i den ordning, som föreskrives dels i allmänna skolstadgan, dels i reglemente angående ombudsval till lärarnas elektorsförsamling, fastställt av skolöverstyrelsen. Skolöverläkaren är av direktionen utsedd fackrepresentant för skolläkarna vid handläggning av ärenden rörande skolhälsovård eller skolhygieniska förhållanden.

Skoldirektören är skolchef och har enligt skolstyrelselagen att enligt för honom fastställd instruktion, biträda skoldirektionen i dess verk-